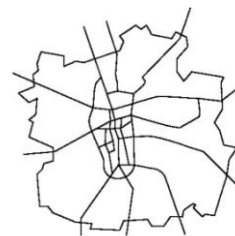

TEREN

SPÓŁKA Z O.O.

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGOSPODAROWANIA MIAST I OSIEDLI
URBAN DEVELOPMENT ENTERPRISE LTD

90-105 ŁÓDŹ, ul. PIOTRKOWSKA 56, POLAND, tel./fax 632-02-83, 633-56-58, 632-75-53, e-mail: biuro@teren-urbanistyka.pl

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXIII.0007.266.2014
Rady Gminy w Siennicy
z dnia 26 czerwca 2014 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SIENNICA

– czerwiec 2014 –

Nazwa opracowania: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siennica

Zlecniodawca: Gmina Siennica

Umowa: Nr 13/11 z dnia 23.09.2011 r.

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Miast i Osiedli „TEREN” Sp. z o.o. 90-105 Łódź ul. Piotrkowska 56

Zespół Autorski:

mgr inż. arch. Ewa Krakowska

uprawnienia urbanistyczne nr 1099/90

członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie – WA-095

mgr Emilia Stankiewicz

mgr inż. kom. Bogusław Piasecki

mgr Jacek Barański

mgr Wioletta Czubak

mgr inż. Lidia Lamcha

tech. Małgorzata Chrobak

CZĘŚĆ TEKSTOWA

WPROWADZENIE	4

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

I. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE	5
II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO, WYMOGÓW JEGO OCHRONY, ZAPISÓW W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU ORAZ POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	7
III. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROCESÓW DEMOGRAFICZNYCH I STANU ZATRUDNIENIA	11
III.1. Procesy demograficzne	11
III.2. Zatrudnienie	14
III.3. Bezrobocie, rynek pracy	16
IV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA, ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	18
IV.1. Warunki mieszkaniowe	18
IV.2. Infrastruktura społeczna	19
IV.3. Zagrożenie bezpieczeństwem, zarządzanie kryzysowe	23
V. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	24
VI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, WALORYZACJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH	25
VI.1. Budowa geologiczna	25
VI.2. Rzeźba terenu	25
VI.3. Gleby	26
VI.4. Surowce mineralne	26
VI.5. Warunki klimatyczne	27
VI.6. Wody powierzchniowe i podziemne	27
VI.7. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna	29
VII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	32
VII.1. Układy przestrzenne	32
VII.2. Architektura sakralna	32
VII.3. Założenia dworsko-parkowe	34
VII.4. Obiekty użyteczności publicznej	36
VII.5. Szlaki rowerowe i turystyczne	36
VII.6. Architektura lokalna – ludowa	37
VII.7. Zabytki archeologiczne	38
VII.8. Obiekty i obszary gminnej ewidencji zabytków	39

VIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH	45
IX. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN	51
X. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW ZMELIOROWANYCH I OBSZARÓW ZALEWOWYCH, WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ ORAZ OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	52
X.1. Melioracje	52
X.2. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	52
X.3. Zagrożenia geologiczne	53
XI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMU KOMUNIKACJI	53
XI.1. Układ drogowy	53
XI.2. Komunikacja zbiorowa	54
XI.3. Powiązania zewnętrzne	54
XI.4. Wnioski i uwagi	54
XII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	56
XII.1. Elektroenergetyka	56
XII.2. Gazownictwo	56
XII.3. Ciepłownictwo	56
XII.4. Telekomunikacja	56
XII.5. Zaopatrzenie w wodę	56
XII.6. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	57
XIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA	57

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

XIV. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ	61
XIV.1. Kierunki polityki przestrzennej wynikające ze Strategii jej rozwoju	61
XIV.2. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania	62
XIV.3. Zasady zagospodarowania terenów	64
XIV.4. Kierunki przekształceń w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów	65
XIV.5. Kierunki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów	67
XIV.6. Tereny wyłączone spod zabudowy	74
XIV.7. Obszary przestrzeni publicznej	75
XV. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	76
XVI. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	82
XVII. KIERUNKI ROZWOJU OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ	85
XVIII.1. Zaopatrzenie w wodę	87
XVIII.2. Odprowadzanie ścieków	88

XVIII.4. Zaopatrzenie w gaz	88
XVIII.5. Zaopatrzenie w ciepło	89
XVIII.6. Telekomunikacja.....	89
XVIII.7. Zaopatrzenie w energię elektryczną	89
XVIII.8. Melioracje	90
XIX. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	91
XX. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH ORAZ OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY, FILAR OCHRONNY	92
XXI. OBSZARY WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI, PRZEKSZTAŁCENIE LUB REHABILITACJI ORAZ GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH	93
XXII. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO	93
XXII.1. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym	93
XXII.2. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.....	94
XXIII. ZABEZPIECZENIE WARUNKÓW OBRONNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ.....	94
XXIV. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI	95
XXV. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWYPLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCEZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	95
XXVI. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ INNE OBSZARY PROBLEMOWE.....	96
XXVII. INTERPRETACJA ZAPISÓW STUDIUM,UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	97
XXVII.1. Interpretacja zapisów i ustaleń Studium zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.....	97
XXVII.2. Uzasadnienie i synteza ustaleń	97
BIBLIOGRAFIA	100

CZĘŚĆ GRAFICZNA

Załącznik Nr 2 – Uwarunkowania rozwoju – skala 1: 10 000

Załącznik Nr 3 – Kierunki zagospodarowania – skala 1:10 000

WPROWADZENIE

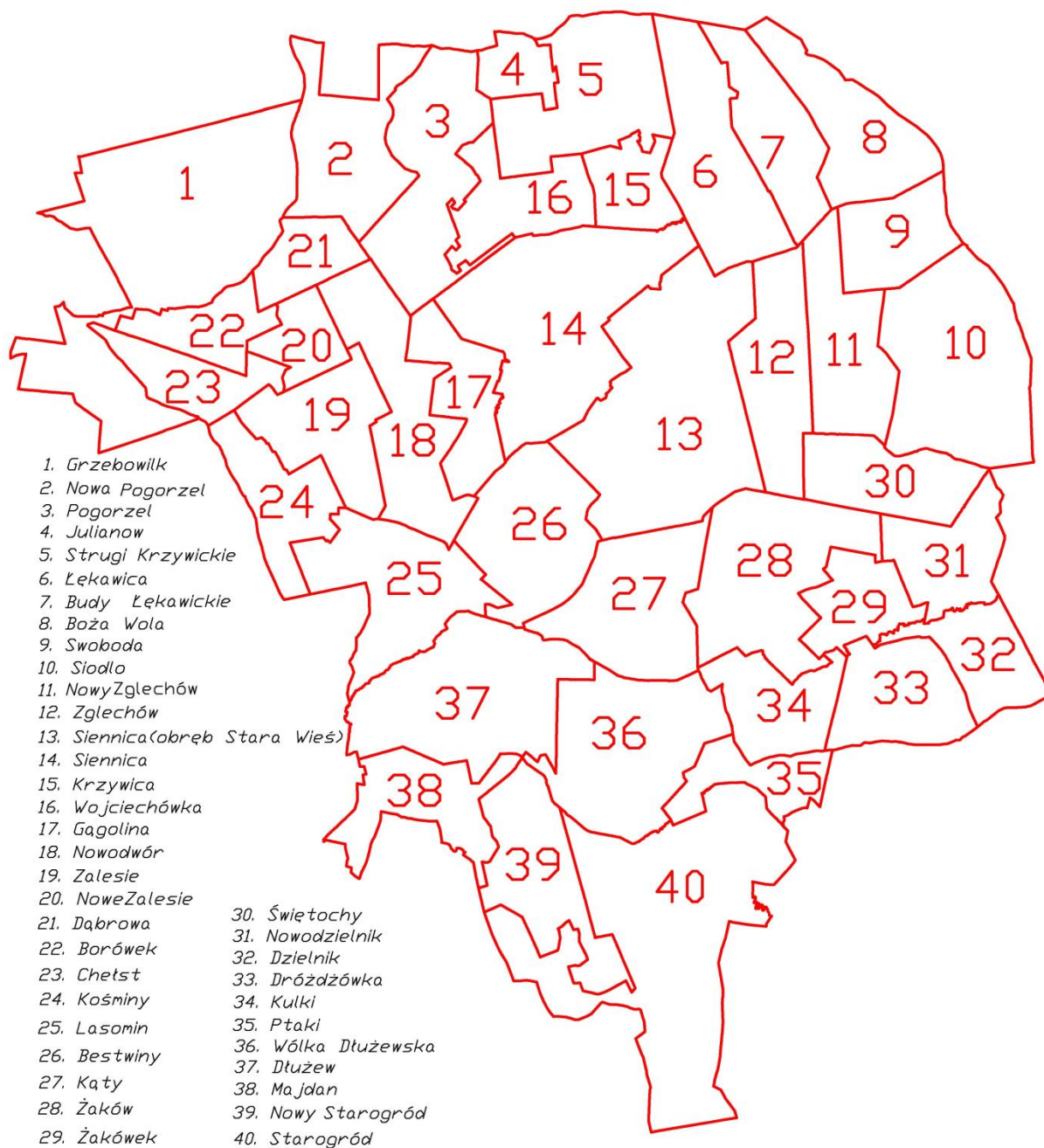
Rada Gminy Siennica podjęła Uchwałę Nr XXVII/203/2009 z dnia 29 grudnia 2009 r. o przystąpieniu do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siennica.

1. Przedstawiony nowy zapis nie ogranicza się do punktowej zmiany obowiązującego Studium ale stanowi nową całościową redakcję Studium, respektującą zasadą ciągłości polityki przestrzennej samorządu gminy.
2. W Studium uwzględniono wymogi ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dotyczące uwarunkowań, celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie i stopniu szczegółowości właściwym dla rzeczywistych problemów i potrzeb gminy Siennica.
4. Studium jest aktem bezpośrednio wyrażającym politykę przestrzenną samorządowych władz Gminy.
5. Podstawowym celem sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siennica, jest określenie zasad długookresowej polityki rozwoju przestrzennego Gminy. Studium jest dokumentem planistycznym, który kształtuje politykę zagospodarowania przestrzeni na obszarze gminy w dłuższych okresach czasu, z zastrzeżeniem, że każdorazowa istotna zmiana uwarunkowań powinna skutkować zmianą studium tak, aby było ono aktualną podstawą opracowań planistycznych.
6. Podstawowymi zadaniami Studium są:
  - rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
  - sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy,
  - stworzenie podstawy prawnej do koordynacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
  - promocja rozwoju gminy.
7. W ramach prac nad Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy poddano wszechstronnej analizie: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zagadnienia demograficzne i społeczno-gospodarcze, dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenu, uwarunkowania wynikające z prawa własności gruntów i turystycznego zagospodarowania, a także uwarunkowania związane ze stanem komunikacji oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

I. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE

Gmina Siennica jest jedną z 13 gmin powiatu mińskiego. Zajmuje siódme miejsce – pod względem liczny ludności (poniżej 7,2 tys.) oraz piąte miejsce pod względem powierzchni całkowitej (111 km²).

Gmina Siennica – podział na miejscowości

Gmina Siennica jest gminą położoną we wschodniej części województwa mazowieckiego w powiecie mińskim. Została utworzona 01.01.1973 r. na podstawie uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie. Stanowi ją 39 sołectw (40 wsi), które graniczą:

- od wschodu z gminą Cegłów,
- od południa z gminą Latowicz i Parysów,
- od zachodu z gminą Kołbiel i Pilawa,
- od północy z gminą Miński Mazowiecki.

Gmina Siennica jest gminą głównie o charakterze rolniczym i turystycznym. Znajduje się w odległości około 50 km na południowy wschód od Warszawy i około 17 km na południe od Mińska Mazowieckiego, na terenie powiatu mińskiego.

Gmina Siennica – podział administracyjny gminy

Gmina Siennica posiada dogodne połączenia komunikacyjne do drogi krajowej Warszawa – Terespol, poprzez drogę wojewódzką Miński Mazowiecki – Seroczyn oraz do dróg krajowych Warszawa – Lublin i Ostrów Mazowiecki – Góra Kalwaria poprzez drogę powiatową Siennica – Kołbiel.

Miejscowość gminna posiadała przez prawie trzy stulecia prawa miejskie, a obecnie stanowi centralny ośrodek społeczno-gospodarczy i kulturalny Gminy. Powierzchnia gminy Siennica wynosi ogółem – 11 073 ha. Gmina ma charakter rolniczy, z przewagą gospodarstw rolnych koncentrujących się w południowej części. Natomiast północna część gminy Siennica, to obszar intensywnego rozwoju budownictwa mieszkaniowego, usług. Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej dokonuje się głównie ze względu na walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz ciekawe walory kulturowe.

Gmina Siennica oferuje na swoim terenie świadczone na wysokim poziomie usługi agroturystyczne, głównie w miejscowościach: Starogród, Ptaki, Wólka Dłużewska, Dzielnik, Julianów. Na szczególną uwagę zasługuje historia Siennicy jako jednego z najstarszych w Polsce ośrodków kształcenia nauczycieli.

Gmina Siennica posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę drogową i wodociągową.

II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO, WYMOGÓW JEGO OCHRONY, ZAPISÓW W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU ORAZ POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Pod pojęciem ładu przestrzennego należy rozumieć „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjne i estetyczne”. Ład przestrzenny jest jednym z pojęć o kluczowym znaczeniu dla planowania przestrzennego. Powinien być – obok zrównoważonego rozwoju – traktowany jako podstawa wszelkich działań planistycznych, w szczególności określenia zasad kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego.

Współczesna struktura osadnictwa w Gminie kształtowała się poprzez kontynuację historycznego układu zabudowy.

Dla większości wsi w Gminie jako charakterystyczny, można uznać stan rzeczy, w którym historyczna zabudowa wsi lokalizowana jest wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, a nowe budynki powstawały jako kolejne linie zabudowy, obsługiwane na ogół prostopadłym do drogi publicznym dojazdem wewnętrznym.

Dla ochrony ładu przestrzennego konieczne jest przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom przestrzennym związanym z wprowadzaniem nowej zabudowy, a także ograniczanie niekontrolowanego, przestrzennego „rozlewania” się układów osadniczych.

Zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art.9.ust.2) wójt sporządza Studium, uwzględniając zasady określone w strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Uchwała Nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2004 roku, w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Woj. Mazowieckiego, (Dz.U. Woj. Mazowieckiego Nr 217, poz. 581 lz dnia 28 sierpnia 2004 roku).

Obszary problemowe

Na podstawie analizy cech społeczno-gospodarczych i zróżnicowanych możliwości rozwoju, można wyróżnić w woj. mazowieckim następujące obszary problemowe:

- Obszar aglomeracji warszawskiej o najwyższej koncentracji różnorodnych funkcji, gdzie podstawowym problemem jest budowanie ładu przestrzennego poprzez tworzenie harmonijnych struktur przestrzennych uwzględniających wszelkie wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz estetyczne.

Powiat miński (i gmina Siennica) znalazły się w obszarze największych wpływów aglomeracji warszawskiej.

Obszar ten charakteryzuje się wyższym poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego niż obszary położone na krańcach województwa, a także korzystnym położeniu w sąsiedztwie aglomeracji warszawskiej i ośrodków subregionalnych: Siedlec i Ciechanowa oraz przy ważnych szlakach transportowych zagęszczających się w kierunku Warszawy.

Głównymi cechami tego obszaru jest pozytywne oddziaływanie Warszawy poprzez dostępność do chłonnego rynku pracy i usług wyższego rzędu.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siennica uwzględniono uwarunkowania wynikające z:

- przebiegu drogi wojewódzkiej nr 802 Mińsk Mazowiecki – Seroczyn,
- położenia południowo – zachodniej części gminy w granicach Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- położenia północnej części gminy w granicach Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- przebiegu napowietrznej linii elektroenergetycznej 110kV Mińsk Mazowiecki – Piława – Garwolin.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2020

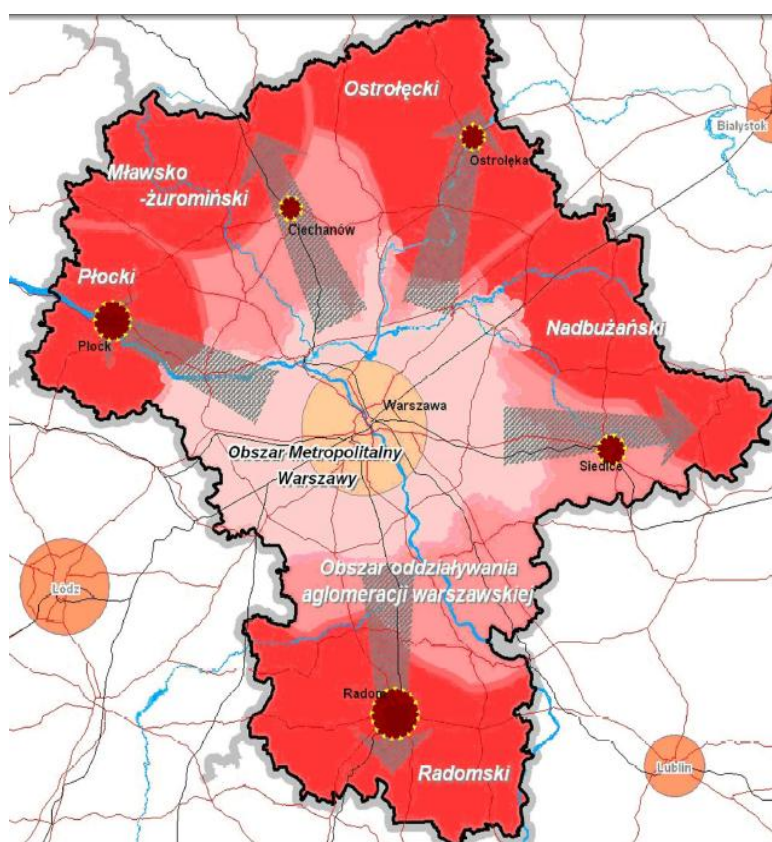
W dniu 29 maja 2006 roku Sejmik Województwa uchwalił Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020, stanowiącą aktualizację Strategii z roku 2001. W obecnie uchwalonym dokumencie znajdują się zapisy celów i kierunki działań uwzględniające, zmiany zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań rozwoju regionu, a także determinanty unijnej i krajowej polityki regionalnej.

Strategia określa politykę władz oraz jest Koncepcją Systemowego Sterowania Długookresowym Rozwojem Regionu Mazowsza (obejmującego również teren gminy Siennica). Kluczowymi elementami równoważenia rozwoju są aglomeracja warszawska i ośrodki subregionalne. Stąd przyjęto podział funkcjonalny województwa na następujące obszary:

– aglomeracji warszawskiej, o najwyższej koncentracji różnorodnych funkcji, gdzie podstawowym problemem jest poprawa szeroko rozumianego ładu przestrzennego;

- największych wpływów aglomeracji warszawskiej, posiadające szanse dalszego rozwoju;
- o niskiej zdolności wykorzystania endogenicznych czynników rozwoju – radomski, płocki, ostrołęcki, nadbużański i mławsko-żuromiński, gdzie zaobserwowano kumulowanie się negatywnych zjawisk w dotychczasowym rozwoju i małe możliwości samodzielnego ich przewyciężenia.

Polityka przestrzenna wobec aglomeracji warszawskiej ukierunkowana jest na wspieranie restrukturyzacji funkcjonalnej, polegającej na kształtowaniu stref funkcjonalno-przestrzennych oraz na stymulowanie wzrostu funkcji metropolitalnych Warszawy, a wobec strefy podstołecznej – na porządkowanie procesów urbanizacji oraz ograniczanie obszarów konfliktowych, pomiędzy zainwestowaniem technicznym, a środowiskiem przyrodniczym i zabudową mieszkaniową.

	Obszar Metropolitalny Warszawy	Stymulowanie rozwoju funkcji metropolitalnych Warszawy	
	Obszar pozytywnego wpływu aglomeracji	Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych	
	Obszary aktywnej polityki regionalnej	- wzmocnienie funkcji małych miast - wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich - rozwój infrastruktury społecznej - rewaloryzacja środowiska	- wzmocnienie potencjału ośrodków subregionalnych - poprawa dostępności teleinformatycznej komunikacyjnej i transportu, w tym lotnictwa

Obszary problemowe i kierunki polityki przestrzennej

W obszarze największych wpływów aglomeracji warszawskiej polityka przestrzenna polega na wspieraniu dotychczasowych kierunków rozwoju m.in. poprzez umacnianie ośrodków subregionalnych (koncentracja infrastruktury społecznej i okołobiznesowej), rozwój systemu transportowego, specjalizację produkcji rolnej i rozwój turystyki. Ponadto wspierane są mechanizmy dyfuzji innowacji i postępu z aglomeracji warszawskiej. Działania samorządu województwa polegają głównie na wspieraniu wybranych inicjatyw samorządów lokalnych.

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO POWIATU MIŃSKIEGO NA LATA 2008 – 2020

Strategia Rozwoju lokalnego została opracowana dla zwiększenia szans w realizacji zrównoważonego rozwoju powiatu. Dokument ten przedstawia długookresowe cele, ich strukturę i współzależności oraz jednostki, odpowiedzialne za ich wdrażanie. Strategia ułatwia podkreślenie interesów lokalnej społeczności oraz zmniejsza niepewność co do przyszłych inwestycji i zmian. Jej zadaniem jest wykazanie zasadności i celowości aplikowania o środki finansowe z funduszy europejskich.

Do podstawowych celów zawartych w Strategii należy zaliczyć:

1. Zwiększanie efektywności lokalnej gospodarki m.in. poprzez:
  - wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej,
  - wspieranie postępowań w zakresie scalania i wymiany gruntów
  - uzbrajanie i promocja wolnych terenów inwestycyjnych,
  - rozwój instytucji rynku pracy i aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu
  - wspieranie współdziałania Powiatowego Urzędu Pracy z agencjami zatrudnienia, instytucjami szkoleniowymi, instytucjami szkoleniowymi, instytucjami dialogu społecznego,
  - promocję zatrudnienia
  - poprawę warunków do inwestowania i rozwoju turystyki:
  - wspieranie modernizacji i rozbudowy technicznej infrastruktury sieciowej,
  - wspieranie przekształcania małych gospodarstw rolnych w gospodarstwa agroturystyczne,
  - współdziałanie przy budowę ścieżek rowerowych
  - organizację imprez kulturalnych sportowych i turystycznych.
2. Poprawa kapitału ludzkiego i społecznego w powiecie:
  - budowę i modernizację szkół, boisk i sal gimnastycznych,
  - rozszerzenie oferty edukacyjnej oraz kształcenia ustawicznego,
  - współpracę przy tworzeniu nowych instytucji kultury,
3. Zwiększanie poziomu integracji społecznej oraz bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego w powiecie:
  - rozbudowę i modernizację placówek opieki społecznej, zdrowotnej
  - likwidację wielu barier o różnym charakterze (w tym również architektonicznych) dla niepełnosprawnych.

Zadania społeczno-gospodarcze przedstawione powyżej dotyczą również gminy Siennica jako jednej z jednostek, znajdującej się na obszarze powiatu

mińskiego. Stanowią one podstawę do tworzenia lepszych warunków życia społeczności lokalnej.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO POWIATU MIŃSKIEGO NA LATA 2007 – 2013

Dokumentem perspektywicznym, uzupełniającym powyższą Strategię jest Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Mińskiego, w którym zawarto konkretne projekty, obejmujące gminę Siennica, a przede wszystkim:

- modernizacja dróg Siennica – Rososz – Cegłów
- modernizacja drogi na odcinku miasto Siennica
- adaptacja budynku internatu w Siennicy na bazę turystyczno-hotelową z budową ścieżek rowerowych.

*

* *

Powyższe treści, zawarte w rozdziale II stanowią „wyciągi” z przyjętych dokumentów określających zasady zagospodarowania i strategii rozwoju, w ujęciu województwa i powiatu.

III. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROCESÓW DEMOGRAFICZNYCH I STANU ZATRUDNIENIA

III.1. Procesy demograficzne

Liczba ludności gminy Siennica z podziałem na poszczególne miejscowości przedstawia się następująco:

I.p.	Nazwa miejscowości	Liczba ludności (osoby)
1.	Bestwiny	162
2.	Borówek	45
3.	Boża Wola	60
4.	Budy Łękawickie	101
5.	Chełst	54
6.	Dąbrowa	61
7.	Dłużew	201
8.	Drożdżówka	72
9.	Dzielnik	69
10.	Gągolina	82
11.	Grzebowilk	499
12.	Julianów	21
13.	Kąty	217
14.	Kośminy	80
15.	Krzywica	84
16.	Kulki	44

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
SIENNICA

17.	Lasomin	116
18.	Łękawica	185
19.	Majdan	71
20.	Nowa Pogorzel	237
21.	Nowe Zalesie	44
22.	Nowodwór	149
23.	Nowodzielnik	36
24.	Nowy Starogród	124
25.	Nowy Zglechów	217
26.	Pogorzel	375
27.	Ptaki	47
28.	Siennica	2121
29.	Siennica (obręb Stara Wieś)	238
30.	Siodło	195
31.	Starogród	309
32.	Strugi Krzywickie	56
33.	Swoboda	71
34.	Świętochy	66
35.	Wojciechówka	90
36.	Wólka Dłużewska	197
37.	Zalesie	182
38.	Zglechów	140
39.	Żaków	315
40.	Żakówek	97

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Siennicy, stan na 2011-11-07

Statystyka mieszkańców gminy Siennica według wieku i płci

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	154	126	280
3	40	45	85
4-5	80	67	147
6	34	34	68
7	33	26	59
8-12	204	181	385
13-15	129	146	275
16-17	109	93	202
18	50	53	103
19-65	2445	-	2445
19-60	-	2156	2156
>65	363	-	363
>60		726	726
ogółem	3641	3653	7294

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Siennicy, stan na 2011-11-07

Stan ludności i ruch naturalny na terenie gminy Siennica

Ruch naturalny wg płci		
Urodzenia żywe	Ogółem	92
	Mężczyźni	49
	Kobiety	43
Zgony ogółem	Ogółem	77
	Mężczyźni	45
	Kobiety	32
Przyrost naturalny	Ogółem	15
	Mężczyźni	4
	Kobiety	11
w wieku przedprodukcyjnym	Ogółem	1417
	Mężczyźni	729
	Kobiety	688
w wieku produkcyjnym	Ogółem	4499
	Mężczyźni	2425
	Kobiety	2074
w wieku produkcyjnym mobilnym	Ogółem	2852
	Mężczyźni	1468
	Kobiety	1384
w wieku produkcyjnym niemobilnym	Ogółem	1647
	Mężczyźni	957
	Kobiety	690
w wieku poprodukcyjnym	Ogółem	1163
	Mężczyźni	393
	Kobiety	770
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci	Ogółem	7079
	Mężczyźni	3547
	Kobiety	3532
w wieku przedprodukcyjnym – 14 lat i mniej	Ogółem	1144
	Mężczyźni	594
	Kobiety	550
w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni	Ogółem	4772
	Mężczyźni	2560
	Kobiety	2212
w wieku poprodukcyjnym	Ogółem	1163
	Mężczyźni	393
	Kobiety	770
Małżeństwa zawarte		51

Wskaźnik obciążenia demograficznego	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	57,4
	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	82,1
	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	25,9
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	w wieku przedprodukcyjnym	20,0%
	w wieku produkcyjnym	63,6%
	w wieku poprodukcyjnym	16,4%
Wskaźniki modułu gminnego	ludność na 1 km ² (gęstość zaludnienia)	64
	kobiety na 100 mężczyzn	100
	małżeństwa na 1000 ludności	7,2
	urodzenia żywe na 1000 ludności	13,1
	zgony na 1000 ludności	10,9
	przyrost naturalny na 1000 ludności	2,1
Migracje na pobyt stały gminne wg płci, typu i kierunku zameldowania ogółem	Ogółem	66
	Mężczyźni	30
	Kobiety	36
zameldowania z miast	Ogółem	35
	Mężczyźni	16
	Kobiety	19
zameldowania ze wsi	Ogółem	31
	Mężczyźni	14
	Kobiety	17
wymeldowania ogółem	Ogółem	50
	Mężczyźni	22
	Kobiety	28
wymeldowania do miast	Ogółem	34
	Mężczyźni	15
	Kobiety	19
wymeldowania na wieś	Ogółem	16
	Mężczyźni	7
	Kobiety	9
saldo migracji		16

Bank Danych Regionalnych GUS

III.2. Zatrudnienie

Na terenie gminy Siennica, podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do Rejestru Regon jest ogółem 339 jednostek gospodarczych.

W sektorze publicznych jest to 18 jednostek, sektor prywatny występujący w ogromnej przewadze to 321 jednostek gospodarczych. Najczęściej są to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, firm tych jest 272.

Stowarzyszenia i organizacje społeczne są właścicielami 19 jednostek gospodarczych.

Podmioty wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych		
Ogółem	jed.gosp.	339
Sekcja A	jed.gosp.	16
Sekcja B	jed.gosp.	7
Sekcja C	jed.gosp.	37
Sekcja E	jed.gosp.	2
Sekcja F	jed.gosp.	65
Sekcja G	jed.gosp.	87
Sekcja H	jed.gosp.	15
Sekcja I	jed.gosp.	7
Sekcja J	jed.gosp.	6
Sekcja K	jed.gosp.	13
Sekcja L	jed.gosp.	3
Sekcja M	jed.gosp.	14
Sekcja N	jed.gosp.	2
Sekcja O	jed.gosp.	11
Sekcja P	jed.gosp.	15
Sekcja Q	jed.gosp.	11
Sekcja R	jed.gosp.	3
Sekcje S i T	jed.gosp.	25
sektor publiczny		
Ogółem	jed.gosp.	18
Sekcja O	jed.gosp.	2
Sekcja P	jed.gosp.	12
Sekcja Q	jed.gosp.	3
Sekcja R	jed.gosp.	1
sektor prywatny		
Ogółem	jed.gosp.	321
Sekcja A	jed.gosp.	16
Sekcja B	jed.gosp.	7
Sekcja C	jed.gosp.	37
Sekcja E	jed.gosp.	2
Sekcja F	jed.gosp.	65
Sekcja G	jed.gosp.	87
Sekcja H	jed.gosp.	15
Sekcja I	jed.gosp.	7
Sekcja J	jed.gosp.	6
Sekcja K	jed.gosp.	13
Sekcja L	jed.gosp.	3
Sekcja M	jed.gosp.	14
Sekcja N	jed.gosp.	2
Sekcja O	jed.gosp.	9
Sekcja P	jed.gosp.	3
Sekcja Q	jed.gosp.	8
Sekcja R	jed.gosp.	2
Sekcje S i T	jed.gosp.	25
Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności		
Ogółem	jed.gosp.	339
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	jed.gosp.	16
przemysł i budownictwo	jed.gosp.	111
Usługi	jed.gosp.	212

Podmioty wg klas wielkości		
Ogółem	jed.gosp.	339
0 – 9	jed.gosp.	317
10 – 49	jed.gosp.	18
50 – 249	jed.gosp.	4

Bank Danych Regionalnych GUS

Objaśnienia:

Podział gospodarki wg PKD 2007

Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo

Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie

Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe

Sekcja D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Sekcja E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

Sekcja F - Budownictwo

Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa

Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

Sekcja J - Informacja i komunikacja

Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa

Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne

Sekcja P - Edukacja

Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją

Sekcja S - Pozostała działalność usługowa

Sekcja T - Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Sekcja U - Organizacje i zespoły eksterytorialne

Poziom rozwoju działalności gospodarczej na określonym obszarze, można scharakteryzować za pomocą kilku ogólnych wskaźników, między innymi takich, jak ilość podmiotów gospodarki narodowej na 10 tys. ludności. W gminie Siennica jest to 479 podmiotów gospodarczych.

Na przestrzeni ostatniego roku w gminie Siennica można zauważyć przyrost tempa rozwoju gospodarczego, Na 10 tys. mieszkańców Gminy nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON było 52, przy 28 wyrejestrowanych.

III.3. Bezrobocie, rynek pracy

Wiodącą funkcją dostarczającą miejsc pracy dla mieszkańców Gminy jest rolnictwo oraz lokalny przemysł oparty na czystych ekologicznie technologiach.

Działające na terenie Gminy podmioty gospodarcze, nie zaspakajają w pełni potrzeb lokalnego rynku pracy. Zdecydowanie większa ilość ofert pracy pojawia się ze strony podmiotów gospodarczych mających swoją siedzibę w powiecie lub w Warszawie.

Bezrobotni zarejestrowani wg płci	Jednostka miary	wielkość
Ogółem	Osoba	201
Mężczyźni	Osoba	118
Kobiety	Osoba	83
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		
Ogółem	%	4,5
Mężczyźni	%	4,9
Kobiety	%	4,0
Pracujący wg płci		
Ogółem	Osoba	548
Mężczyźni	Osoba	183
Kobiety	Osoba	365

Dane: Powiatowy Urząd Pracy

W analizach zjawiska bezrobocia na terenie gminy Siennica (podobnie jak w innych rejonach) wyróżnić można podstawowe przyczyny ekonomiczno-społeczne, uwarunkowujące to zjawisko, takie jak:

- recesja gospodarcza, spadek produkcji przemysłowej skutkujący redukcją zatrudnienia,
- restrukturyzacja i modernizacja gospodarki,
- niestabilna sytuacja prawna, wysokie koszty utrzymania, zubożenie społeczeństwa i ograniczenie popytu oraz inne ograniczenia,
- bierność postaw i zachowań ludzkich, apatia, brak przygotowania merytorycznego i psychologicznego do działania w warunkach gospodarki rynkowej,
- niewystarczająca aktywność urzędów pracy i mała ilość ofert pracy,
- niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Na podstawie informacji Powiatowego Urzędu Pracy dotyczących analizy rozkładu bezrobocia w gminie Siennica, zauważyć można, iż największa stopa bezrobocia jest wśród osób słabo wykształconych (głównie z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym a także zawodowym).

Powody bezrobocia na terenie gminy Siennica są zróżnicowane, a do najczęstszych zaliczyć można:

- zbyt wysokie koszty utrzymania pracowników,
- likwidacja firmy,
- ciężkie warunki pracy i wysokie wymagania pracowników lub pracodawcy,
- niedostateczne wykształcenie,

W ramach przeciwdziałania bezrobociu, bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy skierowani mogą być :

- do robót publicznych,
- na prace interwencyjne,
- na staż,
- umowy absolwenckie,
- szkolenia.

Pilnym problemem do rozwiązania jest problem osób długotrwale bezrobotnych, czyli pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy.

Osoby nie pracujące przez tak długi okres wymagają ponownego przeszkolenia przez potencjalnego pracodawcę, a tym samym zwiększenia nakładów na niego, przez co praca przez nich wykonywana jest mniej efektywna.

Bezrobocie wywołuje negatywne skutki społeczne – w sferze ekonomicznej i psychospołecznej, które nasilają się w miarę wydłużania się okresu pozostawania bez pracy.

W przypadku zazwyczaj trwale bezrobotnych osób prowadzi to, m.in. do:

- pogorszenia standardu i jakości życia,
- obniżenia własnej samooceny,
- narastania problemu związanego z zagospodarowaniem czasu wolnego,
- pojawienia się poczucia krzywdy, frustracji i izolacji społecznej,
- powstania stresu i utraty stabilizacji prowadzącą do niemożności podejmowania racjonalnych decyzji,
- utraty kwalifikacji zawodowych,
- pogorszenia stanu zdrowia osób bezrobotnych,
- rozszerzenia sfery ubóstwa,
- obniżenia poczucia własnej wartości, utraty autorytetu w rodzinie,
- powstania dyskomfortu psychicznego i poczucia bezsilności, apatii, zniechęcenia;
- wzrostu konfliktów społecznych oraz zjawisk niepożądanych (zachowań patologicznych) takich jak: alkoholizm, narkomania, przestępczość, samobójstwa;
- ograniczenia lub zaniechania uczestnictwa w życiu aspołecznym i kulturalnym.

Równowaga lokalnego rynku pracy to jeden z najważniejszych celów polityki rozwoju społeczno-gospodarczej każdej gminy, tak w wymiarze czasu bieżącego jak i wymiarze wielu lat, bliższej dalszej przyszłości.

Tak więc władze samorządowe gminy Siennica, powinny dołożyć wszelkich starań, by minimalizować problem bezrobocia stwarzając warunki i możliwości do tego, by zatrudnienie mogły znaleźć wszystkie osoby, które rzeczywiście pracy szukają.

IV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA, ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

IV.1. Warunki mieszkaniowe

Warunki mieszkaniowe gminy Siennica określić można m.in: stopniem zaspokojenia potrzeb poprzez ilość mieszkań w odniesieniu do ilości mieszkańców, zagęszczeniem mieszkań i izb mieszkalnych, ilością pomieszczeń przypadających na 1 mieszkańca.

W gminie znajduje się ogólnie 2 145 mieszkań, na które składa się 8 736 izb. Całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań na terenie Gminy to 183 122 m².

Budynków mieszkalnych ogółem na terenie gminy Siennica jest 2040 sztuk, w tym:

Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne (ogółem)		
wodociąg	mieszk.	2026
ustęp spłukiwany	mieszk.	1771
łazienka	mieszk.	1807
centralne ogrzewanie	mieszk.	1333
gaz sieciowy	mieszk.	63
Mieszkania wyposażone w instalacje – w % ogółu mieszkań		
wodociąg	%	94,5
łazienka	%	84,2
centralne ogrzewanie	%	62,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania		
1 mieszkania	m ²	85,4
na 1 osobę	m ²	25,9

Tempo przyrostu budownictwa mieszkaniowego można scharakteryzować liczbą mieszkań w ciągu roku oddanych do użytkowania.

W ostatnim roku na terenie gminy Siennica oddano do użytkowania 18 mieszkań, mieszczących w sobie 100 izb, o ogólnej powierzchni użytkowej wynoszącej 2274 m². Oddane do użytkowania mieszkania są to mieszkania indywidualne.

IV.2. Infrastruktura społeczna

Na terenie gminy Siennica funkcjonują następujące obiekty infrastruktury społecznej:

- 6 szkół podstawowych:
  - 4 szkoły prowadzone przez Gminę w Grzebowilku, Starogrodzie, Siennicy, Żakowie,
  - 2 szkoły prowadzone przez Stowarzyszenia w Nowej Pogorzeli, Dłużewie,
- 2 Gimnazja prowadzone przez Gminę (w Żakowie i Siennicy),
- Zespół Szkół im. H. i K. Gnoińskich z liceum ogólnokształcącym i gimnazjum,
- Gminne Przedszkole w Siennicy,
- 2 Ośrodki Przedszkolne w Starogrodzie i Grzebowilku,
- 2 niepubliczne przedszkola w Siennicy;
- 2 kluby sportowe: Parafialny Klub Sportowy "Life" /przy parafii w Siennicy/ i Klub Fenix. W Zespole Szkół w Żakowie działa Uczniowski Klub Sportowy "Berek",
- Gminna Biblioteka Publiczna z filią w Grzebowilku
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Dom Pomocy Społecznej w Kątach,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Kaśmin" – Dom Seniora,
- Dom Dziecka im. Matki Weroniki prowadzony przez siostry Kapucynki,
- Bank Spółdzielczy,

- 3 parafie rzymsko-katolickie,
- Poczta,

Spółeczność na terenie gminy Siennica nie jest jednorodna pod względem religijnym. Obok wyznania rzymsko-katolickiego, Gminę zamieszkuje też ludność należąca do Starokatolickiego Kościoła Mariawitów, m.in. w Zglechowie, Łękawicy, Krzywicy.

Nie obserwuje się jednak z tego powodu konfliktów religijnych, a wręcz przeciwnie, są przykłady wspólnych inicjatyw społecznych i poszanowania własnych tradycji i odrębności.

Edukacja i wychowanie

Na terenie gminy Siennica do istniejących szkół podstawowych uczęszcza ogółem 524 uczniów, istniejące 2 gimnazja, stwarzają możliwość nauki, dla 257 uczniów.

Gmina Siennica odpowiedzialna jest za rozwój szkolnictwa ponadgimnazjalnego. Placówka tego typu jest na terenie gminy Siennica jedna. Obecnie uczęszcza do niej 90 uczniów.

Izba Pamiątek Sienickich Szkół jest wyjątkowym, niepowtarzalnym muzeum oświatowo-folklorystycznym, jednym z najbogatszych w tego typu zbiorów na Mazowszu. Tworzą go setki unikatowych eksponatów z zakresu lokalnych historii, sienickich tradycji kształcenia i wychowania, walki o polskość i niepodległość, a także kultury materialnej regionu.

Oprócz oryginalnych dokumentów i pamiątek istnieje dział bibliofilski, który stanowią dawne podręczniki encyklopedie, a także duży zbiór pamiątek i wspomnień nauczycieli, wychowanków i ludzi związanych z sienicką uczelnią

Komputeryzacja

Komputery w szkołach podstawowych i gimnazjach	
Ogółem	109
szkoły podstawowe	95
gimnazja	14
Komputery z dostępem do Internetu	
Ogółem	97
szkoły podstawowe	83
gimnazja	14
Komputery z dostępem szerokopasmowym	
Ogółem	58
szkoły podstawowe	44
gimnazja	14
Pracownie komputerowe	
Ogółem	9
szkoły podstawowe	8
gimnazja	1
Wskaźniki komputeryzacji szkół podstawowych i gimnazjalnych	

udział % szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu	
szkoły podstawowe	100,00%
gimnazja	50,00%
Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	
szkoły podstawowe	7,82
gimnazja	18,36
Wskaźniki komputeryzacji szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży wg poziomu kształcenia	
Udział % szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu	
Ogółem	33,3%
licea ogólnokształcące	100,0%
uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	
Ogółem	4,53
licea ogólnokształcące	2,87
Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	
Ogółem	4,53
licea ogólnokształcące	2,87
Komputery w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży wg poziomu kształcenia	
Ogółem	30 szt
licea ogólnokształcące	30 szt
pracownie komputerowe	
Ogółem	2 szt
licea ogólnokształcące	2 szt

Poziom wyposażenia wszystkich placówek oświatowych na terenie gminy Siennica jest zadawalający, choć należy ciągle zwiększać, unowocześniać i doskonalić.

Nauczanie języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży

Obowiązkowo uczący się języka obcego wg typu szkoły		
Szkoły podstawowe	Ogółem	524
	Angielski	519
	Rosyjski	5
Gimnazja	Ogółem	435
	Angielski	246
	Rosyjski	189
Szkoły ponadgimnazjalne	Ogółem	226
	Angielski	114
	Francuski	39
	Rosyjski	73

Tradycją są organizowane od 1994 r. w Siennicy letnie obozy języka angielskiego. Każdego roku bierze w nich udział ok. 60 młodych ludzi z całej Polski i Europy. Lektorami na tych obozach są wolontariusze ze Stanów Zjednoczonych, którzy pracują na terenie USA oraz w różnych zakątkach świata (Afryka, Japonia, kraje Ameryki Łacińskiej, Chiny) oraz konkursy

piosenki obcojęzycznej w trzech kategoriach: piosenki angielskiej, francuskiej i rosyjskiej. Ideą konkursu jest propagowanie w ciekawej, przystępnej i lubianej przez młodzież śpiewającej formie nauki języków obcych.

Placówki biblioteczne

biblioteki i filie	2
pracownicy bibliotek	3
księgozbiór	20806
czytelnicy w ciągu roku	716
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	12008
punkty biblioteczne ogółem	1
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	1
Biblioteki – wskaźniki	
ludność na 1 placówkę biblioteczną	2360
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	2939,1
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	101
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	16,8

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Na terenie gminy znajdują się:

- Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej w Siennicy;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Dom Seniora „Kaśmin w Drożdżówce”,
- Dom Pomocy Społecznej w Kątach;
- Dom Dziecka im. Matki Weroniki prowadzony przez Siostry Kapucynki NSJ w Siennicy;
- Apteka w Siennicy;

Ze świadczeń pomocy społecznej korzysta 164 gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz 521 osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem wynosi 7,4%.

Opieka nad dziećmi i młodzieżą wyrażona została w 3 wskaźnikach:

- placówki ogółem 1,
- miejsca ogółem 14,
- wychowankowie ogółem 14.

Sport

Na terenie gminy występują 2 kluby sportowe, które zrzeszają 110 członków. 6 sekcji sportowych prowadzi 6 instruktorów. Zajęcia i imprezy sportowe odbywają się na stadionie.

Stowarzyszenia

Na terenie gminy Siennica do działających stowarzyszeń zaliczyć można:

- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Pogorzelskiej, Nowa Pogorzelska i okolic,
- Stowarzyszenie Wsi Dąbrowa,
- Stowarzyszenie Absolwentów i Wychowanków Szkół Siennickich,
- Podlaskie Towarzystwo Oświatowo-Kulturowe, z siedzibą w Bożej Woli „Ptok”.

IV.3. Zagrożenie bezpieczeństwa, zarządzanie kryzysowe

Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynika z szeregu przyczyn, a w tym między innymi: powodziowych, osuwiskowych, pożarowych, komunikacyjnych, energetycznych, chemicznych, itd.

Bezpieczeństwo mieszkańców zapewniają służby policji – Komendy Powiatowej w Mińsku Mazowieckim (z Dzielnicowym dla Gminy Siennica) oraz Służby Straży Pożarnej.

Aktualnie na terenie Gminy działa 8 Ochotniczych Straży Pożarnych, a mianowicie w miejscowościach:

- Siennica – rok powstania 1911 (typ S2),
- Grzebowilk – rok powstania 1925 (typ S1),
- Wólka Dłużewska – rok powstania 1965 (typ M-1),
- Starogród – rok powstania 1917 (typ S1),
- Żaków – rok powstania 1929 (typ S1),
- Pogorzeli – rok powstania 1918 (typ S1),
- Zglechów – rok powstania 1929 (typ S1),
- Łękawica – rok powstania 1928 (typ S1),
- Dzielnik – rok powstania 1928 (typ S1).

Ochotnicza Straż Pożarna w Pogorzeli, jest jedną z najstarszych jednostek gaśniczych na terenie gminy Siennica oraz powiatu mińskiego.

Jednostka ta jest ważnym ogniwem podejmowanych działań w razie zagrożenia przeciwpożarowego.

Na terenie Gminy brak jest zagrożenia stanami osuwania się mas ziemi, natomiast występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Są to fragmenty miejscowości położonych w rejonie rzeki Świder, takich jak Dłużew, Majdan, Wólka Dłużewska, Starogród, Siennica (obręb Stara Wieś).

Zagrożenia energetyczne mogą wynikać z przebiegu linii energetycznych o różnym napięciu. Wymagane jest przeznaczenie stref ograniczonego użytkowania od linii energetycznych zgodnych z przepisami odrębnymi.

Zagrożeniem jest również przebieg przez gminę tras komunikacyjnych, zarówno drogowych, jak i kolejowych. Drogi wymagają dostosowania do parametrów technicznych określonych w przepisach odrębnych, o drogach publicznych. Zagrożenia mogą występować głównie ze względu na transport materiałów niebezpiecznych.

Kierowanie, monitorowanie, planowanie i usuwanie skutków zagrożeń na terenie powiatu mińskiego wykonuje Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego przy Starostwie Powiatowym, na podstawie Zarządzenia Nr 56/2007 z 7 listopada 2007r., zmienionego Zarządzeniem Nr 76/2011 z dnia 2 listopada 2011 r. Do głównych zadań należy: nadzór nad systemem wczesnego ostrzegania ludności, pełnienie całodobowych dyżurów w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego oraz współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratunkowe.

V. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

W Gminie dominuje indywidualna własność gruntów. Struktura użytkowania gruntów, to głównie użytki rolne – 7573 ha, co stanowi ok. 68,5% obszaru Gminy. Grunty zabudowane i zurbanizowane, zajmują 2,9% powierzchni Gminy.

Struktura użytkowania przedstawia się następująco:

- grunty orne – 5278 ha, co stanowi – 47,6 %,
- łąki i pastwiska – 2.257 ha, co stanowi – 20,4%,
- sady – 38 ha, co stanowi – 0,3 %,
- lasy – 1614 ha, co stanowi – 14,6%,
- pozostałe – 1896 ha, co stanowi – 17,1%.

Mienie komunalne gminy Siennica, przedstawia się następująco:

L.p.	Położenie	Pow. w ha	Rodzaj zagospodarowania
1.	Dłużew	0,0171	Działka – świetlica
2.	Dłużew	0,2535	Działka – świetlica
3.	Julianów	0,06	Nieużytki, działka leśna
4.	Nowodwór	1,00	Działki przy mleczarni
5.	Nowodwór	0,0521	Budynki mleczarni
6.	Nowodwór	0,4279	
7.	Nowodwór	0,11	Działka przeznaczona na potrzeby wsi
8.	Nowy Zglechów	0,1757	Stacja uzdatniania wody Nowy Zglechów
9.	Starogród	0,1400	Grunty rolne zabudowane
10.	Siennica (obręb Stara Wieś)	0,1200	Działka budowlana
11.	Siennica (obręb Stara Wieś)	0,1500	Działka budowlana
12.	Siennica	2,16	Rozbudowa wysypiska
13.	Siennica	1,65	Zabudowa cmentarza
14.	Siennica	0,26	Budynek administracyjny Urzędu
15.	Siennica	0,4	Działka, budynek ośrodka Zdrowia
16.	Siennica	0,0249	Targowisko gminne
17.	Siennica	0,16	Teren budynku mieszkalnego
18.	Siennica	0,03	Budynek Gminnej Biblioteki Publicznej
19.	Siennica	0,03	
20.	Siennica	0,45	Cmentarz komunalny
21.	Siennica	0,52	
22.	Siennica	1,26	
23.	Siennica	0,69	Zrekultywowane wysypisko śmieci
24.	Siennica	0,37	
25.	Siennica	0,29	
26.	Siennica	0,24	
27.	Siennica	2,01	Wysypisko odpadów komunalnych
28.	Siennica	1,84	
29.	Siennica	0,27	Oczyszczalnia ścieków
30.	Siennica	0,11	
31.	Siennica	0,0588	
32.	Siennica	0,0207	

33	Siennica	0,0723	
34	Siennica	0,5065	Grunt przy bazie POZH
35	Siennica	0,0947	Grunt przy bazie POZH
36	Siennica	0,3432	Skwer – park
37	Siennica	0,52	Stadion
38	Siennica	0,07	Stacja uzdatniania wody Siennica
39	Siennica	0,1555	
40	Siennica	0,05	
41	Siennica	0,1312	Działka pod budynkiem mieszkalnym
42	Siennica	1,36	Działka zabudowana
43	Wólka Dłużewska	0,2274	Remiza
44	Żaków	0,22	Remiza OSP
45	Żaków	0,0096	Świetlica Żaków
46	Żaków	0,0906	
Ogółem		18,7917	

Dane Urząd Gminy Siennica. Stan na 31.12. 2011r.

VI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, WALORYZACJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

VI.1. Budowa geologiczna

W podłożu gminy Siennica dominują neoplejstoceny gliny zwałowe, ich eluvia piaszczyste i piaski z głazami, powstałe w wyniku akumulacji lodowcowej w trakcie stadiu mazowiecko-podlaskiego zlodowacenia środkowopolskiego. Znaczną powierzchnię pokrywają piaski, żwiry, głazy i gliny zwałowe wykształcone w strefie akumulacji czołolodowcowej stadiu mazowiecko-podlaskiego. W południowej części Gminy pojawiają się także piaski i żwiry akumulacji rzeczolodowcowej. Wyspowo występują głazy, żwiry, piaski i gliny zwałowe akumulacji czołolodowcowej. W dolinach rzek dominują holoceny mady, ropy i piaski ze żwirami akumulacji rzecznej. Największy obszar zajmują grunty z podłożem zbudowanym z piasków gliniastych lekkich. W rejonach wsi Borówek, Grzebowilk, Świętochy i wzdłuż północnej granicy gminy dominują piaski luźne. W dolinach mniejszych cieków i obniżeniach terenu powszechnie są piaski słabo gliniaste.

VI.2. Rzeźba terenu

Obszar Gminy charakteryzuje się stosunkowo zróżnicowaną rzeźbą terenu. Na ukształtowanie powierzchni wpływ miały przede wszystkim procesy glacialne i fluwioglacialne związane z wycofywaniem się ostatniego na tym terenie zlodowacenia, tzw. środkowopolskiego w trakcie neoplejstocenu. Najniżej położony punkt na terenie gminy znajduje się w okolicach wsi Dłużew w dolinie rzeki Świder (120 m n.p.m.), najwyższą wysokością bezwzględną

charakteryzują się wydmy w okolicach wsi Budy Łękawickie (180 m n.p.m.). Dominującymi formami geomorfologicznymi są formy akumulacji lodowcowej i rzeczno-lodowcowej, w znacznym stopniu zdenudowane. Są to głównie wysoczyzny morenowe z nielicznymi morenami akumulacyjnymi. W dolinach rzecznych dominują formy młodsze: równiny zalewowe i nadzalewowe powstałe w wyniku akumulacji rzecznej w okresie holocenu.

VI.3. Gleby

Na terenie Gminy występują gleby słabo i średnio urodzajne. Gleby klasy III stanowią zaledwie 26% powierzchni użytków rolnych. Gleby klasy IV nie stanowią jednolitego kompleksu, lecz występują przemiennie z glebami słabej jakości.

W wyniku dominacji w podłożu utworów piaszczystych oraz oddziaływania czynników klimatycznych i siedliskowych, najszerszym występującym typem genetycznym gleb są gleby pseudobielicowe, zwane też płowymi.

Powstają one pod lasami liściastymi lub mieszanymi, w strefie klimatu umiarkowanego na utworach dość głęboko odwapnionych. Dominacja tego typu jest jednym z głównych czynników warunkujących niski odczyn pH rejestrowany na obszarze Gminy. Licznie występują też gleby brunatne właściwe i brunatne wyługowane kwaśne. Skatą macierzystą dla tego typu są utwory o wyższej zawartości węglanu wapnia, przez to gleby te są bardziej żyzne i odporne na zakwaszenie od pseudobielicowych, ale znaczna ich część uległa już wyługowaniu.

W dolinach cieków powszechnie występują gleby murszowomineralne, mułowo-torfowe, a w dolinie Świdra gleby torfowe o miąższości od 1 do 4,5 m. W pasie terenów ciągnących się od Bożej Woli do Dłużewa stosunkowo licznie pojawiają się podłużne wystąpienia gleb czarnych o zróżnicowanej morfologii i genezie.

VI.4. Surowce mineralne

Na terenie gminy Siennica udokumentowano występowanie złóż piasków budowlanych w rejonie miejscowości Julianów, o zasobach bilansowych 3013 tys. m³ oraz surowców ilastych ceramiki budowlanej w miejscowości Grzebowilk: kat. B – 119 tys. m³, pozabilansowych kat. C1 – 175 tys. m³, a także piasków schudzających kat. B – 23 tys. m³, pozabilansowych kat. C1 – 17 tys. m³. W miejscowości Majdan występują piaski użyteczne dla celów drogowych o zasobach bilansowych 394 tys. ton. Według danych szacunkowych w miejscowości Starogród występują złoża kruszywa naturalnego o zasobach wynoszących około 150 tys. m³. Wśród obszarów perspektywicznych ze względu na występowanie surowców budowlanych na potrzeby lokalne wyróżnia się tereny złóż kruszyw naturalnych (piaski, piaski ze żwirami) we wsiach Siennica (25 tys. m³), Starogród (ca 200 tys. m³), Nowy Starogród (ca 100 tys. m³), Chełst (ca 75 tys. m³) oraz lokalizacje zawierające złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej we wsiach Łękawica (około 50 tys. m³) i Siennica (ca 100 tys. m³).

VI.5. Warunki klimatyczne

Według regionalizacji klimatycznej Polski, gmina Siennica znajduje się w granicach klimatycznej Dzielnic Środkowej. Średnia temperatura roczna wynosi 6,9°–7,1°C. W ciągu roku odnotowuje się średnio 118 dni z przymrozkami. Średnie temperatury lipca to 17,5°–18°C, a stycznia –4,1°C. Dni mglistych jest ok. 52, a dni z pokrywą śnieżną 40–45. suma rocznych opadów waha się między 560–620mm.

Lokalne odkształcenia warunków klimatycznych (w porównaniu z danymi ze stacji IMiGW) wiążą się głównie z rzeźbą i pokryciem powierzchni terenu.

Większe obszary dolin i obniżeń (głównie dolina Świdra) stanowią obszary inwersyjne, predysponowane do zalegania chłodnego powietrza.

Tereny położone po zawietrznej stronie kompleksów leśnych, polany leśne, wschodnie zbocza dolin o kierunku N-S oraz tereny intensywnej zabudowy są obszarami zacisznymi.

Warunki klimatyczne na terenie Gminy nie odbiegają od przeciętnych dla regionu, lokalne odkształcenia warunków klimatycznych są niewielkie i związane przede wszystkim z występowaniem wód powierzchniowych i podmokłości.

Kierunki wiatrów (wg stacji Dęblin):

N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Cisze
5,3%	6,5%	13,1%	9,0%	11,3%	10,7%	16,6%	10,7%	16,8%

VI.6. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Siennica znajduje się w dorzeczu rzeki Świder, prawego dopływu Wisły. Rzeka przepływa przez obszar gminy na kilkukilometrowym odcinku we wsi Starogród, Nowy Starogród i Dłużew. W górnym biegu, począwszy od Dłużewa i dalej w kierunku gminy Łatowicz jest uregulowana, co znacznie ogranicza jej wartości przyrodniczo krajobrazowe i zdolność do samooczyszczania.

Koryto rzeki położone na zachód od Dłużewa jest nieuregulowane, zachowało swój pierwotny charakter z licznymi meandrami włącznie. Dolina od tego miejsca jest objęta ochroną rezerwatową oraz obszarem Natura 2000.

Najważniejszymi dopływami Świdra są Piaseczna, do której spływają wody z południowo-wschodniej części gminy oraz Sienniczanka zasilana wodami z większości pozostałego obszaru gminy. Miejscowości położone na krańcu północno-zachodnim gminy odwadniane są przez niewielkie cieki odprowadzające wody bezpośrednio do rzeki Świder.

Na terenie Gminy występują niewielkie zbiorniki retencyjne, głównie w postaci sztucznych stawów, zlokalizowanych na Sienniczance i Piasecznej. Największe zespoły stawów występują w dolinie Sienniczanki: w Nowodworze, Lasominie i Siennicy (obręb Stara Wieś). W Piasecznej zlokalizowane są 4 stawy (po ok. 1 ha) w Dzielniku, Drożdżówce, Kulkach i Ptakach. Oprócz stawów występują

także nieliczne, lokalne, naturalne zagłębienia wypełnione wodą np. w miejscowości Borówek.

Wody podziemne

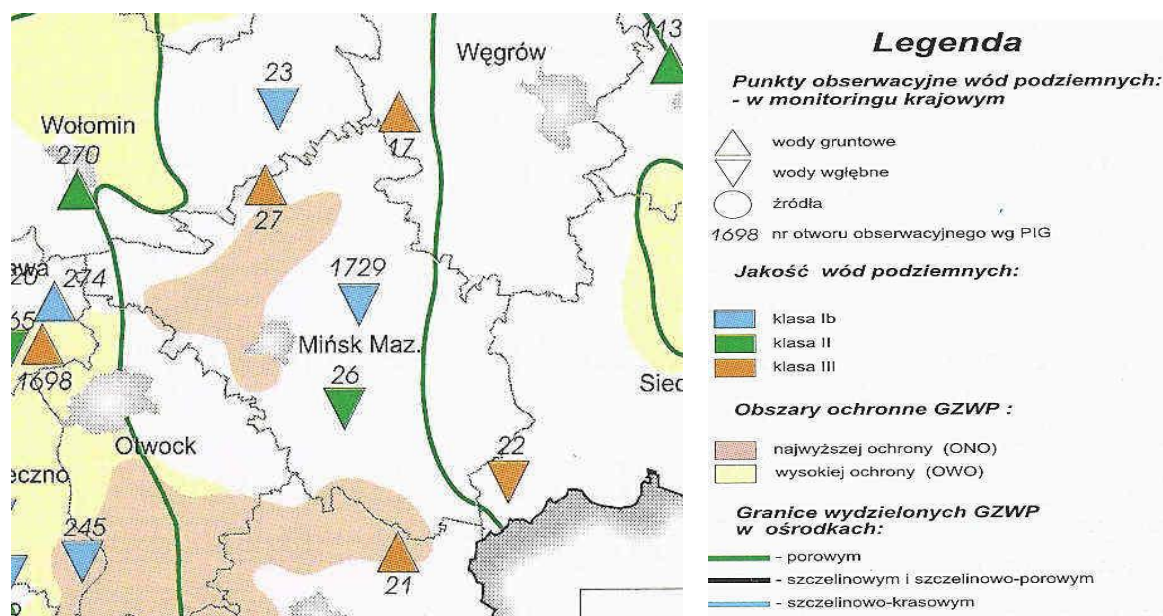
Podstawowy poziom wodonośny na terenie gminy Siennica, znajduje się w utworach czwartorzędowych na głębokości 40-60 m. Jego eksploatacja jest głównym źródłem wody dla lokalnych wodociągów.

Wg PIG odnawialność wód podziemnych szacowana jest na poziomie 50-100 m³/dobę/km² dla wód w utworach czwartorzędowych i około 5 m³/dobę/km² w utworach trzeciorzędowych.

Średni wieloletni odpływ podziemny szacuje się na niskim poziomie i wynosi około 40-90 mm rocznie.

Obszar Gminy został objęty granicami rozległego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych w utworach trzeciorzędowych o wysokiej waloryzacji.

Jego zasięg obejmuje centralną część Mazowsza z aglomeracją warszawską włącznie. Lokalizacja punktów obserwacyjnych i ich klasyfikacja na tle obszarów ochronnych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).

Dane pochodzą z Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej

Na terenie Gminy zasoby wodne z utworów trzeciorzędowych nie są eksploatowane.

Wykorzystywane powszechnie płytkie wody gruntowe, stanowiące główny eksploatowany poziom wodonośny w przydomowych studniach kopanych wykazują okresowe wahania dostępnych zasobów, występujące szczególnie silnie w miesiącach letnich.

Najsilniej przejściowe deficyty wody w studniach przydomowych zanotowano we wsiach: Bestwiny, Dąbrowa, Dłużew, Gągolina, Grzebowilk, Kąty, Kośminy, Lasomin, Nowa Pogorzela, Pogorzela, Ptaki, Starogród, Wojciechówka, Wólka Dłużewska, Zalesie i Nowy Starogród.

VI.7. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

Liczba gospodarstw rolnych gminy Siennica przedstawia się następująco:

L.p.	Powierzchnia (ha)	Ilość gospodarstw (szt.)
1	0,0 – 0,5	102
2	0,5 – 0,99	110
3	1,0 – 1,49	293
4	1,5 – 1,99	250
5	2,0 – 2,99	331
6	3,0 – 4,99	369
7	5,0 – 6,99	227
8	7,0 – 9,99	249
9	10,0 – 14,99	130
10	15,0 – 19,99	42
11	20,0 – 29,99	16
12	30,0 – 49,99	6

Źródło: Dane Urzędu Gminy – 2011-11-30

Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi – 4,64 ha

W produkcji roślinnej dominują zboża, ich powierzchnia zajmuje 3 020 ha, co stanowi 82,7% w strukturze zasiewów, a mianowicie:

- Pszenica – 171 ha,
- Żyto – 1 343 ha,
- Jęczmień – 23 ha,
- Owies – 1 000 ha,
- Pszenżyto – 140 ha,
- Mieszanki zbożowe – 343 ha,
- Powierzchnia ziemniaków zajmuje 409 ha, co stanowi 11,2% w strukturze zasiewów.

Stan inwentarza, hodowla zwierząt, przedstawia się następująco:

- Bydło ogółem – 4 133 szt. – w tym krów – 2 545 szt.,
- Trzoda chlewna ogółem – 3 440 szt. – w tym macior – 359 szt.

Lasy

Lasy w gminie Siennica zajmują 1614 ha, co stanowi 14,6 % całkowitej powierzchni. Udział lasów jest wyraźnie niższy niż średni w kraju wynoszący ponad 28% i nieco niższy od średniej województwa (21,8 %) i powiatu (22,1 %). W strukturze własnościowej dominują lasy prywatne.

Rozdrobniona struktura własności utrudnia monitorowanie i zarządzanie stanem leśnej przestrzeni produkcyjnej. Jednak dzięki długiej tradycji utrzymywania lasów prywatnych przez rolników stosunkowo dobrze wypełniane są wymagane zabiegi pielęgnacyjne.

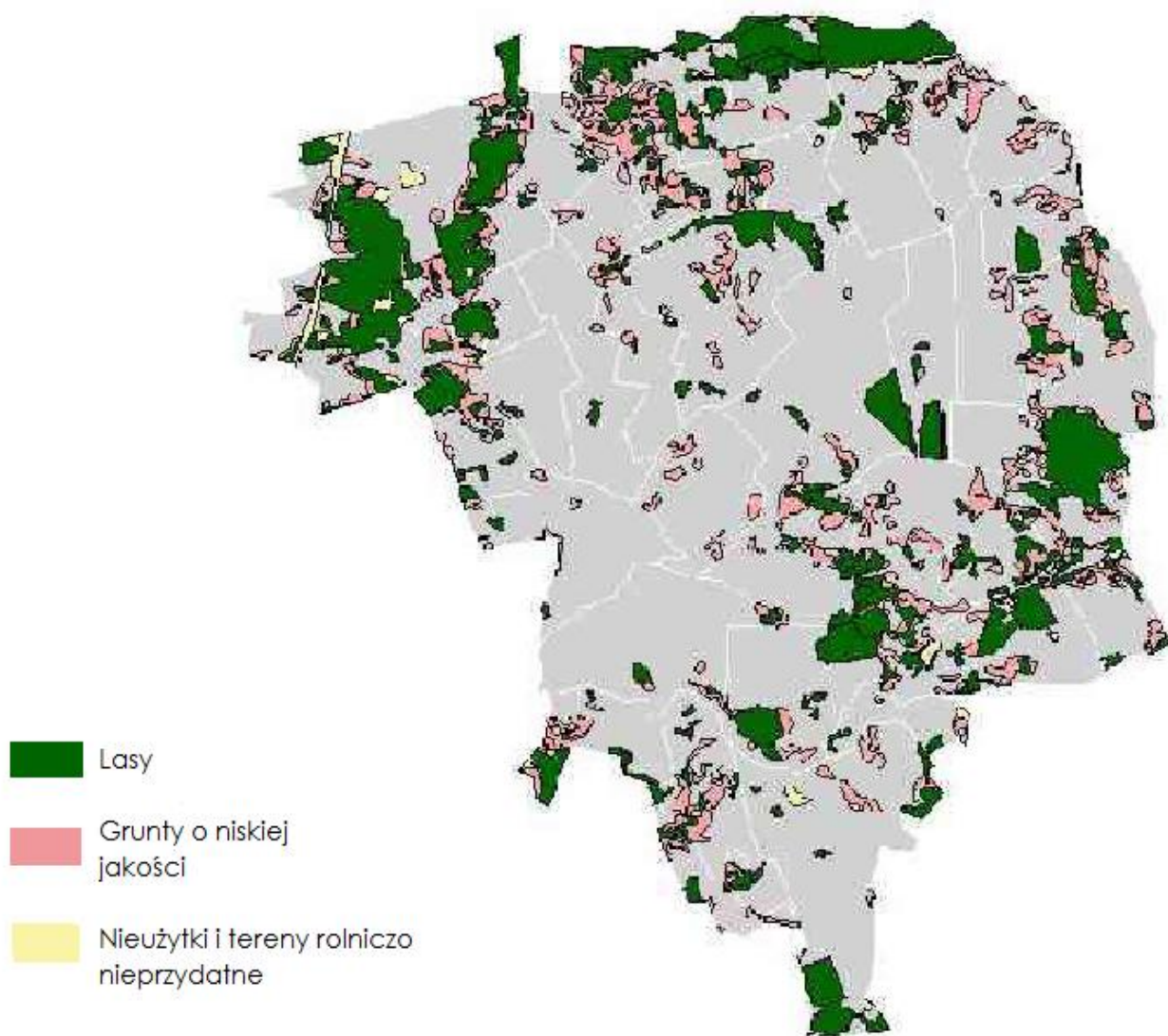
Większość lasów zajmuje stanowiska na glebach o niskiej przydatności rolniczej, działki są niewielkie powierzchniowo, często otoczone gruntami ornymi.

Większe kompleksy leśne znajdują się w północnej, północno-zachodniej i południowo-wschodniej części gminy. Pas terenów przebiegający od wsi Majdan, przez część centralną, aż do wsi Boża Wola pozostaje praktycznie bezleśny.

Lasy Państwowe znajdujące się na terenie gminy Siennica, należą do Nadleśnictwa Mińsk. Pomimo słabych warunków glebowych zajmowanych siedlisk kondycja zdrowotna lasów jest dość dobra.

Stosunkowo dużym zagrożeniem lasów są pożary, występujące szczególnie często wczesną wiosną, wywoływane m.in. wypalaniem traw.

Czynnikami wpływającymi na wzrost zagrożenia pożarowego są przede wszystkim niekorzystne warunki siedliskowe, charakteryzujące się niskim poziomem wód gruntowych i dużą zmiennością stopnia nawilgocenia ściółki i gleby. Dodatkowymi czynnikami jest dominacja gatunków iglastych oraz znaczne rozdrobnienie powierzchniowe działek, co przekłada się na długość granic leśnych z terenami rolnymi i zabudowanymi, które mogą stanowić potencjalne źródło pożarów.

Tereny lasów i potencjalnych zalesień (grunty o niskiej jakości)

Zalesienia

Na terenie gminy Siennica, stosunkowo dużą powierzchnię zajmują obszary potencjalnie przydatne do zalesień. Zostały do nich zaliczone nieużytki, tereny rolniczo nieprzydatne oraz grunty niskiej jakości. Grunty te zwykle przylegają do terenów leśnych.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Krajowym Programie Zwiększenia Lesistości po wstąpieniu Polski do UE zalesianie gruntów państwowych ma się odbywać na zasadach dotychczasowych zawartych w ustawie o lasach z dnia 28 września 1991 r. Natomiast zalesianie gruntów prywatnych będzie finansowane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej¹). Akty wykonawcze do ustawy przewidują trzy formy wsparcia finansowego:

- wsparcie na zalesienie oraz grodzenie upraw (jednorazowo);
- premię pielęgnacyjną za utrzymanie nowej uprawy leśnej (przez okres 5 lat od nasadzenia);
- premię zalesieniową, stanowiącą ekwiwalent za wyłączenie gruntów rolnych z uprawy (przez okres 20 lat).

Celem strategicznym stawianym w Krajowym Programie Zwiększenia Lesistości jest podwyższenie udziału lasów do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050. Zgodnie z postanowieniami MPZP z zalesień wyłączone są obszary zajęte przez wrzosowiska, torfowiska, łąki i doliny. Wprowadzony został także obowiązek tworzenia lasów o składzie gatunkowym odpowiadającym siedliskom rodzimym oraz zachowanie różnorodności, urozmaicenia przebiegu linii lasu i kształtowanie bogatych przyrodniczo eko-tonów.

Nadleśnictwo Mińsk na zarządzanych przez siebie terenach leśnych w gminie Siennica przeznaczyło na tereny leśne bądź do zalesienia następujące działki ewidencyjne:

- obręb Boża Wola: dz. ew. nr: 1/4, 178/4, 179/5,
- obręb Budy Łękawickie: dz. ew. nr: 7, 8, 9, 37, 43, 94, 103, 120, 121,
- obręb Gągolina: dz. ew. nr: 417/2, 417/5,
- obręb Grzebowilk: dz. ew. nr: 20, 21, 1197, 1621, 1622, 1673, 1674 ,
- obręb Łękawica: dz. ew. nr: 58, 59, 70, 71 i część działek ew. nr 56, 57,
- obręb Nowa Pogorzal: dz. ew. nr: 281, 313,
- obręb Nowe Zalesie: dz. ew. nr: 94, 95,
- obręb Nowodzielnik: dz. ew. nr: 72, 186, 282, 283,
- obręb Pogorzal: dz. ew. nr: 650,
- obręb Siennica: dz. ew. nr: 263/4, 268/5, 357/1, 358/1, 636, 682 ,
- obręb Siodło: dz. ew. nr: 10-5, 107, 108, 109, 131, 133, 134, 135, 346, 347, 348, 372, 373, 374, 375, 881,
- obręb Starogród: dz. ew. nr: 333,
- obręb Strugi Krzywickie: dz. ew. nr: 324, 356/1, 357/1, 358/1, 360, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 661,
- obręb Wojciechówka: dz. ew. nr: 24, 40/4, 46/5, 48/4,
- obręb Żakówek: dz. ew. nr: 77/4, 89/2.

Lasy wodochronne występują w obrębie Budy Łękawickie: dz. ew. nr: 7, 8, 9, 37, 43, 94, 103, 120, 121.

VII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Gmina Siennica posiada obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego, którego ustalenia w znacznej mierze chronią dziedzictwo kulturowe gminy. Jednakże z uwagi na znaczny okres jego obowiązywania w niniejszej zmianie studium wskazano zmodyfikowane zapisy wymagające wprowadzenia do ustaleń nowych dokumentów planistycznych.

W związku z wymogami prawnymi Gmina Siennica opracowała Gminną ewidencję zabytków Gminy Siennica, zatem obiekty w niej ujęte muszą podlegać ochronie we wszystkich opracowywanych dokumentach planistycznych.

Wykonana ewidencja zawiera historyczne założenia komponowane i obiekty architektoniczne oraz zabytki archeologiczne. W części dotyczącej założeń komponowanych i obiektów architektonicznych ujęto 79 obiektów i obszarów wymagających ochrony. Są wśród nich:

- układy urbanistyczne,
- zabytki sakralne – w tym klasztor, kościół, kaplice, kapliczki, cmentarze, miejsca pamięci;
- założenia dworsko – parkowe: dwory, parki
- obiekty użyteczności publicznej,
- architektura lokalna – ludowa

VII.1. Układy przestrzenne

W gminnej ewidencji zabytków dla gminy Siennica zamieszczono dwa układy przestrzenne, datowane na XVI – XIX wiek w miejscowościach: Siennica i Starogród. W niniejszym studium wskazano dla obu z nich na celowość wyznaczenia strefy „B” – ochrony zachowanych elementów zabytkowych.

VII.2. Architektura sakralna

Klasztor i kościół

Najbardziej reprezentatywnym obiektem dziedzictwa kulturowego zamieszczonym w gminnej ewidencji zabytków Gminy Siennica jest poreformacki zespół klasztorny w Siennicy, w którego skład wchodzi klasztor wraz z kościołem. Założenie zostało wzniesione według projektu Antonia Solariego w latach 1749 – 1760 z fundacji wojewody mazowieckiego Kazimierza Rudzińskiego i jego żony Antoniny z Nowosielskich, a konsekrowany w 1761 roku. Do 1864 roku był w posiadaniu zakonu reformatów, później został przeznaczony na seminarium nauczycielskie. Zarówno klasztor jak i kościół podlegają prawnej ochronie zabytków, z uwagi na wpis do rejestru zabytków pod jednym numerem 25/133.

Dla całego zespołu sakralnego wyznaczono strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej – „A”.

Kaplice

W gminnej ewidencji zabytków zamieszono 7 kaplic z terenu gminy Siennica. Sześć z nich występujących w miejscowościach Krzywica, Kąty, Łękawica, Siennica, Swoboda i Zglechów należą do obiektów murowanych. Natomiast kaplicę w Żakowie wykonano z drewna. Jedna z nich, zlokalizowana na cmentarzu w Siennicy pełni funkcje kaplicy cmentarnej. Kaplice te należą do obiektów kubaturowych z niewielkim wnętrzem mieszczącym kilkanaście osób. Wewnątrz podobnie jak w kościele znajduje się ołtarz, przedstawiający figuralną lub malarską świętą postać.

Małe kapliczki kubaturowe

Kapliczki posiadające mniejsze formy kubaturowe ujęte w GEZ występują w następujących miejscowościach: Bestwiny, Dzielnik, Gągolina, Grzebowilk, Starogród. Są to niewielkie murowane z cegły obiekty, których wnętrze mieści zaledwie niewielki ołtarzyk.

Kapliczki słupowe

Reprezentantami kapliczek słupowych występujących na terenie gminy są kapliczki w Lasominie i Starogrodzie. Lasomińską zlokalizowaną przy stawach usytuowano na cokole murowanym. W Starogrodzkiej, we wnętrzu słupa umieszczono figurę Matki Boskiej. Ulokowano ją przy skrzyżowaniu z drogą prowadzącą w kierunku cmentarza parafialnego.

Figury przydrożne

W gminnej ewidencji zabytków zamieszczono 3 figury przydrożne występujące w miejscowościach Nowy Pogorzal, Nowy Zglechów i Pogorzal. Wszystkie z nich wpisane są do rejestru zabytków. Figura znajdująca się w miejscowości Nowy Pogorzal, pochodzi z 1882 roku, przedstawia postać Matki Boskiej.

Figurę w Nowym Zglechowie ustawiono w 1852 roku na murowanym dwustopniowym kwadratowym cokole, na którym osadzono niską murowaną kolumnę zwieńczoną kamiennym popiersiem kobiecym.

W Pogorzeli występuje figura przydrożna "Trójcy Świętej" pochodząca z I poł. XIX wieku .

Krzyże przydrożne

Do gminnej ewidencji zabytków zakwalifikowano pochodzący z 1916 roku, usytuowany w środkowej części wsi Starogród metalowy krzyż przydrożny, osadzony na postumencie.

Cmentarze

W gminnej ewidencji zabytków zamieszczono 3 nekropolie, dwie z nich są cmentarzami parafialnymi w Siennicy i Starogrodzie. Kolejną nekropolią jest cmentarz przykościelny w Siennicy. Wymienione obszary wymagają szczególnej troski, ponieważ żaden z nich nie jest wpisany do rejestru

zabytków. Dla cmentarza parafialnego w Siennicy wyznaczono strefę „B” – ochrony zachowanych elementów zabytkowych a obszar wokół cmentarza objęto strefą „K” – ochrony krajobrazu.

Miejsca pamięci, pomniki

Na terenie gminy Siennica występują miejsca upamiętniające rejony walk narodowych toczących się na tej ziemi na przestrzeni XIX i I poł. XX. W gminnej ewidencji zabytków ujęto mogiłę żołnierza polskiego – partyzanta poległego w walce z Niemcami usytuowaną na szczycie wzniesienia rezerwatu przyrody "Wólczańska Góra" w Wólce Dłużewskiej. Natomiast w Lasominie znajduje się miejsca poświęcone pamięci żołnierzom walczącym w obronie ojczyzny, w postaci kamienia pamiątkowego. W Pogorzeli w zagajniku leśnym znajduje się symboliczny grób nieznanego żołnierza pochodzący z czasów II Wojny Światowej.

W omawianej ewidencji ujęto również 6 pomników pamięci. Pomnik w Łękawicy poświęcono 24 rozstrzelanym mieszkańcom, którzy we wrześniu 1939 roku udzielili pomocy wojsku polskiemu podczas walk z najeźdźcą.

Pomnik ku czci Wojska Polskiego znajduje się w północnej części cmentarza parafialnego w Siennicy. Kolejne dwa pomniki usytuowano w obrębie Zespołu Szkół im. H. I. K. Gnoińskich, jeden poświęcono pamięci nauczyciela Antoniego Królikowskiego, drugi upamiętnia 100 rocznicę zmagania z carskim zniewoleniem o wolną szkołę polską. Pozostałe dwa pomniki usytuowane są w Siennicy w sąsiedztwie Urzędu Gminy. Jeden poświęcono hołdzie Szkole Polskiej, drugi powstał w 2006 dla upamiętnienia 480 rocznicy Siennicy.

VII.3. Założenia dworsko-parkowe

Dwory

W gminnej ewidencji zabytków ujęto 9 dworów, z których 5 podlega ochronie prawnej na mocy wpisu do rejestru zabytków. Dwory wpisane do rejestru zlokalizowane są w następujących wsiach: Boża Wola, Dłużew, Grzebowilk, Katy Zdroje, Pogorzel.

Spośród dworów ulokowanych na terenie gminy 4 stanowią obiekty drewniane, występują w miejscowościach: Drożdżówka, Grzebowilk, Łękawica i Zglechów. Ze względu na nietrwałość budulec, jakim jest drewno wymagają one szczególnej troski i ochrony.

Z wymienionych dworów drewnianych tylko jeden modrzewiowy dworek myśliwski, pochodzący z końca XVIII wieku, zlokalizowany w środkowo-wschodniej części miejscowości Grzebowilk został wpisany do rejestru zabytków.

W Drożdżówce występuje pochodzący z początku XX wieku drewniany dwór zbudowany z zastosowaniem konstrukcji wieńcowej. Do dworu położonego około 100 m na wschód od szosy Siennica – Latowicz wiedzie dobrze

zachowana aleja lipowo-klonowa. Założenie parkowe zachowało się w szczątkowym stanie.

Dworowi w Łękawicy, pochodzącemu z początku XX wieku ze względu na zły stan techniczny grozi katastrofa budowlana.

W Zglechowie zlokalizowany jest XIX wieczny drewniany dwór wybudowany z zastosowaniem konstrukcji wieńcowej i oszalowany deskami w układzie pionowym z narożami nabijanymi deskami.

Jednym z najokazalszych dworów ulokowanych na terenie gminy Siennica jest pochodzący z 1872 r. dwór zlokalizowany w północnej części miejscowości Boża Wola, będący od 1992 r. siedzibą Centrum Konferencyjno-Informacyjnego Opus Dei.

Do ciekawych obiektów należy wybudowany w 1901-1903 dwór w Dłużewie. W 1946 po przejęciu przez Skarb Państwa funkcjonowała w nim szkoła podstawowa, a od 1978 roku obiekt należy do Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Dwór otacza park oparty o dolinę rzeki Świder.

Dwór w Kątach Zdrojach zachował się w zmienionym stanie powstałym w wyniku generalnej modernizacji i przebudowy. Dobra były kolejno własnością Dłużewskich (XVI-XVII w.), Rudzińskich (XVIII w), Czarnieckich (poł. XIX w) – którzy wzniesli dwór, pozostający w ich rękach do 1945 r. Po wyzwoleniu przejęty przez Państwo obiekt pełni kolejno funkcję domu spokojnej starości, izby porodowej, następnie od 1975 roku do chwili obecnej pełniąc funkcję Dom Pomocy Społecznej dla dzieci.

W Pogorzeli znajduje się barokowy dwór rodziny Rudzińskich, pochodzący z połowy XVIII w. Dwór przekształcono i przebudowano w XIX i XX. Pogorzel w XIX wieku z powodu długów wielokrotnie wystawiono na licytację. Po II wojnie światowej obiekt nadal pozostawał w rękach prywatnych.

Dwór w Żakowie powstał w końcu XIX wieku. Do 1948 roku obiekt znajdował się w rękach prywatnych, następnie został przeznaczony na szkołę. Obecnie stanowi własność prywatną.

Parki

Obiektom dworskim ujętym w gminnej ewidencji zabytków w większości towarzyszą zachowane układy zieleni parkowej. Z siedmiu założeń parkowych figurującym w ewidencji gminnej sześć parków podlega ochronie prawnej na mocy decyzji o wpisie do rejestru zabytków. Są to założenia parkowe w miejscowościach: Boża Wola, Dłużew, Grzebowilk, Kąty Zdroje, Starogród i Żaków (wraz z aleją). Jedynie park w Siennicy (obręb Stara Wieś) nie jest wpisany do rejestru zabytków.

Ponadto w gminnej ewidencji zabytków umieszczono również aleję prowadzącą z Lasomina do Dłużewa. Aleję tę objęto strefą ochrony krajobrazu „K” .

VII.4. Obiekty użyteczności publicznej

W omawianej gminnej ewidencji zabytków ujęto wybudowany w latach 1922-1930 Zespół Szkół im. H. i K. Gnoińskich, stanowiący wyróżniający się układ architektoniczny. Zespół ten w 1997 roku został wpisany do rejestru zabytków. Obiekt do dziś pełni funkcję edukacyjną.

W miejscowości Kośminy nr 24 zachowała się dawna szkoła powszechna, pochodząca w lat 30 XX wieku. Obiekt obecnie obiekt stanowi własność prywatną i jest wykorzystywany na cele mieszkaniowe.

Obiekty przemysłowe

W krajobrazie gminy wyróżnia się również obecnie nieużytkowana, pochodząca z I. 20 XX wieku murowana cegielnia, stanowiąca własność prywatną. Cegielnia podlega prawnej ochronie z uwagi na wpis do rejestru zabytków.

W miejscowości Ptaki obecnie znajdują się pozostałości młyna pochodzące z XIX, wpisane do rejestru zabytków. Obiekt nie jest obecnie użytkowany.

VII.5. Szlaki rowerowe i turystyczne

Do istniejących szlaków znajdujących się na terenie Gminy zaliczamy:

- Szlak turystyczny pieszy „Siedem Młynów nad Piaseczną”

Trasa obejmuje gminę Cegłów i Siennica. Przebieg trasy jest następujący: Kiczki – Dzielnik – Drożdżówka – Kulki – Ptaki – Świderszczyzna – Starogród. Długość 14 km. Szlak, jeden z najładniejszych w powiecie, wiedzie wzdłuż rzeki Piasecznej. Na trasie pozostałości młyńskich siedlisk – stawy, upusty, groble;

- Szlak turystyczny pieszy „Szlakiem Dworków nad Świdrem”

Starogród PKS – Wólka Dłużewska – rezerwat Wólczańska Góra – Dolina Świdra – dwór w Dłużewie – kapł. "Joście" (Dalszy ciąg trasy pow. otwocki: Radachówka – Sufczyn). Długość szlaku 12 km. Czas przejścia 3-3,5 godz. Szlak daje możliwość poznania architektury dworków oraz uroków krajobrazu Doliny Świdra w gminie Siennica.

- Szlak rowerowy „Dłużew i okolice”

Przebieg szlaku: Nowa Pogorzela – Pogorzela – Siennica – Bestwiny – Dłużew – Wólka Dłużewska – Kąty. Na trasie znajdują się ciekawe obiekty takie jak rezerwat Bagno Pogorzela, kościół i zespół klasztorny w Siennicy, rezerwat Wólczańska Góra.

Schemat istniejących szlaków turystycznych i rowerowych

VII.6. Architektura lokalna – ludowa

Z terenu gminy Siennica w gminnej ewidencji zabytków zamieszczono 19 domów mieszkalnych, jeden z nich jest obiektem murowanym i znajduje się w miejscowości Kąty. Pozostałe stanowią obiekty drewniane. Ciekawym obiektem jest również dom młynarza w miejscowości Dzielnik pochodzący z 1890 roku. Na uwagę zasługują zachowane obiekty drewniane kryte strzechą, które do czasów obecnych zachowały się w miejscowościach: Wólka Dłużewska – 2 obiekty i Nowy Zglechów.

Budownictwo ludowe gminy Siennica posiada wywodzące się z początku XX wieku geometryczne motywy zdobnicze, umieszczane głównie na szczytach domów, listwach podkopowych, gankach, na drzwiach i okiennicach oraz nad oknami,. Zdobienia te reprezentuje mi.in dom nr 8 w Zglechowie.

VII.7. Zabytki archeologiczne

Prace nad badaniem i identyfikacją zabytków archeologicznych gminy Siennica rozpoczęto w 1883 roku, których wyniki pozwoliły odkryć zabytki krzemienne, pochodzące z epoki kamienia.

Kolejne badania archeologiczne prowadzono w 1917 roku, które pozwoliły zidentyfikować stanowiska pradziejowe w Dłużewie, Górze Wólczańskiej, Majdanie i Starogrodzie.

Kolejne prace badawcze w 1922 roku pozwoliły na odkrycie w okolicy miejscowości Chełst kilku stanowisk wydmowych pochodzących z epoki kamienia, stanowiących ślady osadnictwa kultury ceramiki sznurowej dotkowo-grzebykowe z epoki neolitu, pochodzących z epoki brązu fragmentów ceramiki kultury trzcinieckiej i łużyckiej oraz kultury przeworskiej datowane na okres przedrzymski – lateński.

W 1991 roku zidentyfikowano znaleziska grobowe m. in. elementy wyposażenia wczesnośredniowiecznego grobu kobiecego w Starogrodzie.

Największa ilość badań archeologicznych na terenie gminy Siennica przeprowadzono około 1960 roku. Wówczas odkryto wiele stanowisk z epoki kamienia i pradziejów w okolicach Chełstu, Woli Dłużewskiej, Siennicy i Starogrodu. Przeprowadzono ratownicze badania wykopaliskowe na wczesnośredniowiecznym cmentarzysku szkieletowym w Starogrodzie oraz odkryto grób kultury grobów kłozowych na brzegu rzeki Świder.

Kolejne badania przeprowadzone 1996 roku pozwoliły zidentyfikować na terenie gminy Siennica 144 kolejne pradziejowe stanowiska archeologiczne.

Wyraźne zagęszczenie stanowisk widoczne jest głównie w centralnej części gminy w miejscowości Siennica a także w Lasominie, Pogorzeli i Zglechowie.

Skupiska śladów osadnictwa pradziejowego i wczesnohistorycznego czytelne są również w dolinach rzek Świder (w okolicach miejscowości Starogród, Majdan i Wólka Dłużewska) i Piaseczna (w rejonie Żakowic).

Najmniej zabytków archeologicznych odnotowano w północnej części gminy.

Najstarsze ślady osadnictwa na terenie gminy, datowane na schyłkowy paleolit, odkryto na trzech stanowiskach w okolicach Starogrodu. Znacznie większa ilość stanowisk pojawiła się po ociepleniu się klimatu, w okresie mezolitu. Na środkową epokę kamienia datowanych jest 19 stanowisk odkrytych na gruntach wsi Siennica, Starogród, Świderszczyzna, Pieciówka, Nowy Starogród, Majdan i Wólka Dłużewska. Z młodszej epoki kamienia – neolitu – pochodzą ślady osadnictwa odkryte we wsiach: Głupianka, Siennica (obręb Stara Wieś), Starogród, Nowy Starogród, Kąty Zdroje, Dzielnik, Majdan, Świderszczyzna, Wólka Dłużewska. Na ten okres datowanych jest 25 stanowisk. Ogólnie na epokę kamienia, z uwagi na mało charakterystyczny

materiał zabytkowy, wydatowano 33 stanowiska. Zabytki archeologiczne pochodzące z tego okresu znaleziono w miejscowościach Łękawica, Nowa Pogorzela, Mikanów, Wojciechówka, Siennica (obręb Stara Wieś), Dłużew, Żaków, Kulki, Kąty, Siennica, Siodło, Bestwiny, Grzebowilk, Nowy Starogród i Majdan.

Z epoki brązu pochodzą 4 stanowiska odkryte w miejscowościach Krzywica i Żakówek zaś ogólnie na epokę żelaza wydatowano 5 stanowisk z Siennicy, Majdanu i Wólki Dłużewskiej.

Tylko jedno stanowisko przypisano okresowi lateńskiemu (przedrzymskiemu) lecz już na okres wpływów rzymskich wydatowano 13 stanowisk z terenu gminy Siennica. Znajdują się one w granicach wsi Nowy Zglechów, Siennica (obręb Stara Wieś), Lasomin, Dłużew, Nowodwór, Siodło, Starogród, Pieciówka, Siennica, Bestwiny.

Ogólnie na okres pradziejowy wydatowano 41 stanowisk z terenu gminy Siennica. Widoczne w okresie wędrówek ludów wyludnienie ziem polskich ma swoje odbicie także na terenie gminy Siennica. Osadnictwo pojawia się tu znów w okresie wczesnego średniowiecza (VI-XII w.). Stanowiska z tego czasu odkryte zostały w Kośminach, Głupiance, Starogrodzie, Nowym Zglechowie i Borówku. Na okres późnego średniowiecza (XIII-XV w.) datowane są ślady osadnictwa odkryte w Kośminach, Dzielniku, Starogrodzie, Nowym Zglechowie i Dłużewie. Od niedawna jako stanowiska archeologiczne zaczęto traktować nawarstwienia kulturowe wsi historycznych. W gminie Siennica wydzielono dwa takie stanowiska obejmujące całe układy przestrzenne obszary wsi Grzebowilk i Dąbrowa. Jako stanowisko archeologiczne należy traktować także nawarstwienia historyczne dawnego założenia miejskiego Siennicy. Ważnymi zabytkami archeologii historycznej są: nieistniejąca obecnie Żakowska Huta Szkła w Nowodzielniku oraz relikt fortalicjum w dolinie rzeki Świder na gruntach wsi Majdan.

Wykaz zabytków archeologicznych zamieszczony poniżej zawiera stanowiska archeologiczne zidentyfikowane w ramach 4 arkuszy AZP o numerach 59-71 – 5 stanowisk, 69-72 – 36 stanowisk, 60-71 – 7 stanowisk, 60-72 – 83 stanowiska, 60-73 – 10 stanowisk, 61-72 – 72 stanowiska. Łącznie gminną ewidencją zabytków objęto 212 stanowisk archeologicznych.

Najwięcej stanowisk archeologicznych odkryto na gruntach wsi Starogród (26), Siennica (23), Dłużew (22), Majdan (13), Pogorzela (13), Żaków (11) i Bestwiny (10)

VII.8. Obiekty i obszary gminnej ewidencji zabytków

Obiekty i obszary uwzględnione w gminnej ewidencji zabytków, wymagające ochrony we wszystkich dokumentach planistycznych.

BESTWINY

- Kapliczka – murowana, 1915 r,
- Dom nr 20 – drewniany, lata 30 XX w.

BOŻA WOLA

- Zespół dworski :
  - a) dwór murowany, 2 połowa XX w. – wpis do rejestru nr 401/91 z 23.08.1991 r.,
  - b) park o charakterze krajobrazowym, 2 połowa XIXw. – wpis do rejestru nr 401/91 z 23.08.1991 r.

DĄBROWA

- Dom nr 7, drewniany, początek XX w.

DŁUŻEW

- Zespół dworski :
  - a) dwór, murowany, 1901-1902, proj. Jan Heurich, wpis do rejestru nr 384/86 z 25.02.1986 r.
  - b) park o charakterze krajobrazowym, koniec XIX w. wpis do rejestru nr 384/86 z 25.02.1986 r.
- Aleja prowadząca z Lasomina do Dłużewa – pocz. XIX w.

DROŹDZÓWKA

- Dwór, drewniany, początek XX w.

DZIELNIK

- Kapliczka, murowana, lata 20 XX w.
- Dom młynarza, drewniany, 1890 r.

GĄGOLINA

- Kapliczka murowana, lata 20 XX w.
- Dom nr 7, drewniany, początek XX w.

GRZEBOWILK

- Zespół dworski
  - a) dwór, drewniany, koniec XVIII lub początek XX w., przebudowany XX w. wpis do rejestru nr 171/695 z 14.04.1962 r.
  - b) park o charakterze krajobrazowym, około połowy XIX w. wpis do rejestru nr 171/695 z 14.04.1962 r.
- Cegielnia, murowana lata 20 XX w. wpis do rejestru nr A-1050 z 13.12.2011r.
- Kapliczka l. 20. XX w.

KĄTY

- Kaplica, murowana, 1938 r.
- Zespół dworski
  - a) dwór, murowany, 2 połowa XIX w., przebudowany lata 50 XX w. wpis do rejestru nr 419/93 z 14.04.1993 r.
  - b) park o charakterze krajobrazowym, około połowy XIX w wpis do rejestru nr 419/93 z 14.04.1993 r.
- Dom nr 3, drewniany, lata 20 XX w.
- Dom nr 7, murowany, lata 20 XX w.

KOŚMINY

- Szkoła powszechna, ob. nr 24, drewniany, lata 30 XX w.
- Dom nr 19, drewniany, lata 30 XX w.
- Dom nr 22, drewniany, 1936 r.

KRZYWICA

- Kaplica, murowana lata 30 XX w.

LASOMIN

- Miejsce pamięci w postaci kamienia pamiątkowego
- Kapliczka na cokole, 1839 r.

ŁĘKAWICA

- Kaplica, murowana lata 30 XX w,
- Dworek, drewniany, otynkowany, początek XX w.
- Pomnik ku czci pomordowanych mieszkańców Łękawicy w dn. 14 września 1939 r. pochodzący z lat 40. XX w.

NOWY POGORZEL

- Kapliczka z rzeźbą Trójcy Świętej , drewniana, początek XIX w. wpis do rejestru nr 19/70
- Zespół dworski
  - a) dwór, murowany, ok. połowy XVIII w., arch. Szymon Gaygier, przebudowany początek XIX i XIX/X (ok. 1900 dobudowa oranżerii i balkonu), wpis do rejestru nr 153/650 z 09.04.1962 r.
  - b) park dworski, XVIII w.
- Grób nieznanego żołnierza, l. 40. XX w

NOWY ZGLECHÓW

- Dwór drewniany, koniec XIX w,
- Figura przydrożna, 1852 rok

POGORZEL

- Figura przydrożna, 1882 rok

PTAKI

- Młyn wodny, XIX wiek

SIENNICA

- Układ przestrzenny – XVI-XIX w.
- Zespół klasztorny
  - a) kościół p.w. Ofiarowania NMP, ob. parafialny, murowany 1749-1754, arch. Szymon Gaygier, ukończony ok. 1760r., arch. Antoni Solari, restaurowany w 1859 i 1912, odbudowany po spaleniu w 1958-1959, wpis do rejestru nr 25/133
  - b) klasztor, ob. zespół szkół zawodowych, murowany, 1749-1754, arch. Szymon Gaygier, ukończony ok. 1760r., arch. Antoni Solari, wielokrotnie przebudowywany, restaurowany w 1859 i 1912, odbudowany po spaleniu w 1958-1959, wpis do rejestru nr 25/133
  - c) plebania, w zespole kościoła par. pw. Ofiarowania NMP, l. 20 – XX w.
  - d) cmentarz przykościelny,
  - e) cmentarz parafialny,
  - f) kaplica cmentarna,

- Zespół Szkół im. H. i K. Gnoińskich wpis do rejestru nr A-456 z dn 14.02.1997 r.
- szkoła murowana 1923 – 1926 r.,
- a) dawny internat w Zespole Szkół im. H. i K. Gnoińskich wpis do rejestru A-456 z 14.02.1997 r.,
- b) budynek gospodarczy, murowany 1925 r.,
- c) budynek studni, murowany 1925 r.,
- d) oczyszczalnia ścieków, murowana, 1925 r.
- e) studnia w Zespole Szkół im H. i K. Gnoińskich
- Pomnik Ku Pamięci Nauczyciela Antoniego Królikowskiego usytuowany w Zespole Szkół im. H. i K. Gnoińskich
- Pomnik w 100 Rocznicę Zmagają z Carskim Zniewoleniem o Wolną Szkołę Polska, usytuowany w Zespole Szkół im. H. i K. Gnoińskich
- Pomnik w hołdzie Wolnej Szkole Polskiej
- Pomnik na pamiątkę 480 lat Siennicy 1526-2006
- Pomnik ku czci Wojska Polskiego
- Dom ul. Mińska nr 33, drewniany, lata 20 XX w.

SIODŁO

- Dom nr 2 drewniany, lata 30 XX w.
- Dom nr 5 drewniany, lata 30 XX w.

SIENNICA (OBRĘB STARA WIEŚ)

- Zespół folwarczny
- a) Obora z zespołu folwarcznego murowana ceglano/kamienna, XIX/XX w.
- b) Pozostałości parku dworskiego, koniec XIX w.

SWOBODA

- Kaplica, l. 30. XX w

STAROGRÓD

- Układ urbanistyczny XVI-XIX w.
- Kapliczka, murowana 1903 r.
- Kapliczka, murowana 1928 r.
- Krzyż przydrożny 1916 r.
- Park dworski, koniec XIX w. wpis do rejestru nr 450 z dn 15.07.1996 r.
- cmentarz parafialny

WOLA DŁUŻEWSKA

- Dom nr 20 drewniany, początek XX w.
- Dom nr 26, drewniany, XIX/XX w.
- Mogiła żołnierska polskiego partyzanta poległego w walce z Niemcami

ZALESIE

- Dom nr 1 drewniany, lata 20 XX w.

ZGLECHÓW

- Kaplica, murowana lata 20 XX w.
- Dom nr 2 drewniany początek XX w.
- Dom nr 8 drewniany, lata 20 XX w.
- Dom nr 8 a drewniany, lata 20 XX w.
- Dom nr 13 drewniany, początek XX w.
- Dom nr 21 drewniany, początek XX w.

ŻAKÓW

- Zespół dworski
  - a) dwór murowany, 4 ćwierćwiecze XIX w., wpis do rejestru nr Nr rej. 36/191 z 20.11.1959 r.
  - b) park dworski z aleją dojazdową, początek XIX w. wpis do rejestru nr 36/191 z 20.11.1959 r.
- Kaplica, drewniana, początek XX w.

Zabytki archeologiczne zamieszczone w gminnej ewidencji zabytków

AZP numer 59-71,

stanowiska nr: 1, 9, 10, 13, 15.

AZP numer 59-72,

Stanowiska nr: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40.

AZP numer 60-71,

stanowiska nr: 3, 4, 30, 31, 32, 33, 35.

AZP numer 60-72,

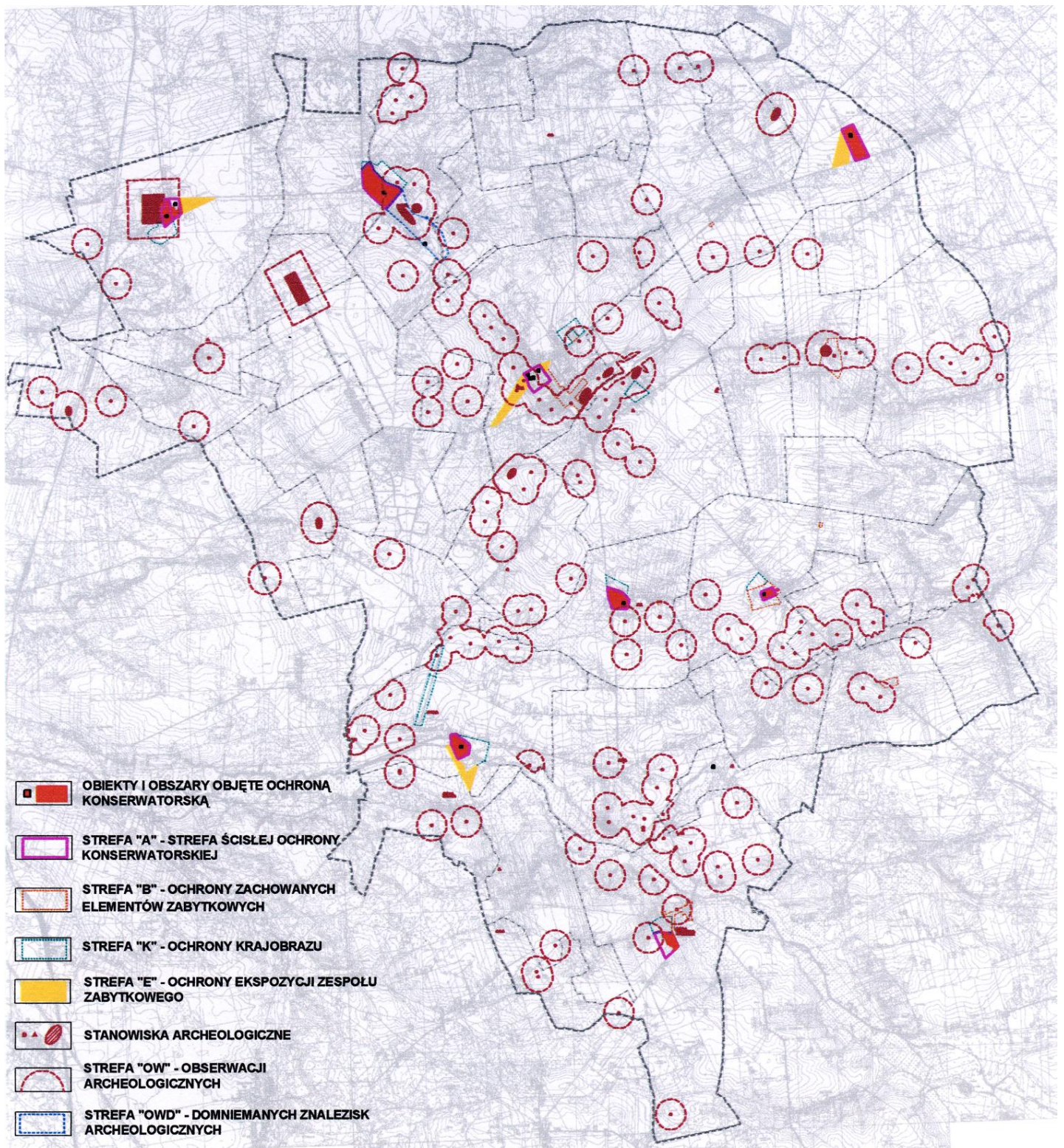
Stanowiska nr: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83.

AZP numer 60-73,

stanowiska nr: 21, 24, 25, 26, 32, 33, 34, 35, 36, 37.

AZP numer 60-72,

Stanowiska nr: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 78, 79, 85, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 104, 105.

Środowisko kulturowe

VIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Cele ochrony przyrody to utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin i zwierząt wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony.

Na terenie gminy Siennica ustanowiono następujące obszarowe formy ochrony przyrody:

1) Specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Środkowego Świdra PHL140025, dla którego obowiązuje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz.510).

• forma ochrony w ramach sieci Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk	• obszar biogeograficzny – kontynentalny, • powierzchnia – 1475,69 ha,

Obszar występowania 13 typów siedlisk naturalnych: oligotroficzne lub mezotroficzne zbiorniki wodne, starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośniczników, zalewane muliste brzegi rzek, suche, śródlądowe murawy napiaskowe, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, górskie i niżowe ziołorośla nadrzeczne i okrajkowe, niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie, torfowiska przejściowe i trzęsawiska, torfowiska alkaliczne, grąd środkowoeuropejski, lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe, łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe.

Występują gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: wydra europejska, bóbr europejski, płazy: kumak nizinny, traszka grzebieniasta, minogi: strumieniowy i rzeczny, ryby: piskorz i koza.

Opis turystyczny

Świder to prawy dopływ Wisły, o długości około 85 km. Źródła znajdują się na Wysoczyźnie Żelechowskiej w pobliżu Stoczka Łukowskiego, a do Wisły uchodzi w jej 490 km, na granicy miasta Józefów i dzielnicy Świdry Wielkie należące do Otwocka.

Bieg rzeki jest kręty, charakterystyczne są liczne zakola, nazywane meandrami (np. w okolicy wsi Dobrzyniec). W niektórych miejscach znajdują się starorzecza (np. w okolicy wsi SęPOCHÓW). Zdarza się, że brzeg jest stromy, mając charakter klifu (okolice Rudzienka). Nurt jest miejscami bystry, woda stosunkowo czysta. W korycie rzeki powstają na niektórych odcinkach charakterystyczne łąki – piaszczyste wysepki. Interesującym elementem w korycie rzeki są także progi, zwane szypotami. Piaszczyste dno, niewielka głębokość i ciekawe otoczenie sprawiają, że jest to dobre miejsce na spływy kajakowe i wycieczki.

Ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyrektywy Siedliskowej) w tym siedliska priorytetowe (*)

- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion,
- Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculion fluitantis,
- Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością Chenopodion rubri p.p. i Bidention p.p.,
- Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (Molinion),
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris),
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria – Caricetea),
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio – Carpinetum),
- lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe,
- łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum),
- ziołorośla górskie (Adenostylin alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium),
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea. Isoetes – Nanojuncetea,
- ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Knelerion glaucae)

Ważne dla Europy gatunki zwierząt

(z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej), w tym gatunki priorytetowe

- bóbr europejski – ssak,
- wydra – ssak,
- kumak nizinny – płaz,
- traszka grzebieniasta – płaz,
- minóg strumieniowy – ryba,
- minóg rzeczny – ryba,
- koza – ryba,
- piskorz – ryba

2) Rezerwat „Świder”

Ustanowiony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 stycznia 1978 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 4/20 z 1978). Obejmuje on częściowo ochroną doliny rzek: Świder i Mienia. Ochroną objęte są rzeki wraz z licznymi przełomami, zakolami i wodospadami oraz nadbrzeżną roślinnością. Ochroną objęto 41 km rzeki Świder, począwszy Dłużewa, a Świdrach Wielkich na moście kończąc. Chronione są również pasy szerokości 20 m znajdujące się po obu stronach koryt rzecznych. Rezerwat bogaty jest w faunę wodną i nadwodną. W latach poprzedzających powołanie rezerwatu stwierdzono

tu 25 gatunków ryb (stanowi to 22% wszystkich znanych w Polsce gatunków). Wśród ptaków najcenniejsze były zimorodki, jaskółki brzegówki, kilka gatunków dzięciołów. Ze ssaków na uwagę zasługują wydry.

W wodach rezerwatu rosną rdestnice, grązele żółte i grzybienie białe.

Obecnie fauna rezerwatu jest dość słabo poznana; wiadomo właściwie tyle, co w momencie tworzenia rezerwatu. Brak jest publikacji naukowych dotyczących większości grup zwierząt zamieszkujących dolinę Świdra, brak również badań mogących poszerzyć tę wiedzę. Nie wiadomo więc, czy w rezerwacie zachodzą jakieś niepokojące procesy, czy pojawiają się tu nowe gatunki lub czy znikają stare. Informacje tego typu są bardzo wyrwykowe.

Na chronionym odcinku rzeka zachowała naturalny charakter. Jedynie w niektórych miejscach powstały budowle zmieniające krajobraz i znaczenie rzeki.

3) Rezerwat przyrody „Wólczańska Góra”

Ustanowiony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 stycznia 1978 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. Nr 4/20 z 1978). „Wólczańska Góra” (obręb Wólka Dłużewska, dz. ewid. nr 381) powstała w efekcie ocieplenia klimatu podczas ostatniego zlodowacenia. Celem rezerwatu jest zachowanie ozu zbudowanego ze żwirów i piasków polodowcowych przed wielu tysiącami lat, ochrona drzewostanu i rzadkich okazów flory. Jako jeden z trzech tego typu rezerwatów w Polsce, Góra Wólczańska, stanowi atrakcję geologiczną, krajobrazową i florystyczną zarówno gminy Siennica jak i całego Wschodniego Mazowsza.

4) Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu – Rozporządzenie Nr 68 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, położonego na terenie powiatów: garwolińskiego, mińskiego i otwockiego (Dz.Urz. Woj. Maz. Nr 164, poz. 5193),

5) Miński Obszar Chronionego Krajobrazu – Rozporządzenie Nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, (Dz.Urz. Woj. Maz.Nr 105, poz. 2946).

Miński Obszar Chronionego Krajobrazu, na terenie gminy Siennica, obejmuje jej północno-zachodnie obszary. Są to m.in. tereny wsi: Rososz, Boża Wola, Budy Łękawickie, Krzywica, Strugi Krzywickie, Nowa Pogorzel, Grzebowilk. Istotnym elementem tego Obszaru jest rezerwat „Bagno Pogorzelskie” (poza obszarem Gminy).

Charakterystyczną cechą tego terenu jest dość duża jego lesistość, wynosząca 37,8%, a na terenie gminy Siennica ok. 30%. Ponadto występuje tu dużo łąk, gęsta sieć rzeczek i strumyków, bogata szata roślinna w stanie naturalnym (lasy mieszane, grądy, bory bagienne, torfowiska, mchy i szuwary) oraz liczna grupa zwierząt prawnie chronionych i zagrożonych wyginięciem, np. borsuk.

Na terenie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu projektowany jest rezerwat „Krzywickie Strugi” o powierzchni około 30 ha. W obrębie tej powierzchni znajduje się mszar torfowiskowy i otaczający go bór bagienny. Występują tu zbiorowiska roślinności torfowisk mszysto-turzycowych i mszarów. Stwierdzono tu zespół grzybieni północnych – jest to fitocenoza wodna rzadka w skali nie tylko Mazowsza i Podlasia, ale i w skali kraju. W borze bagiennym porastającym obrzeża projektowanego rezerwatu występuje borówka bagienna, bagno zwyczajne i modrzewica zwyczajna.

6) Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe.

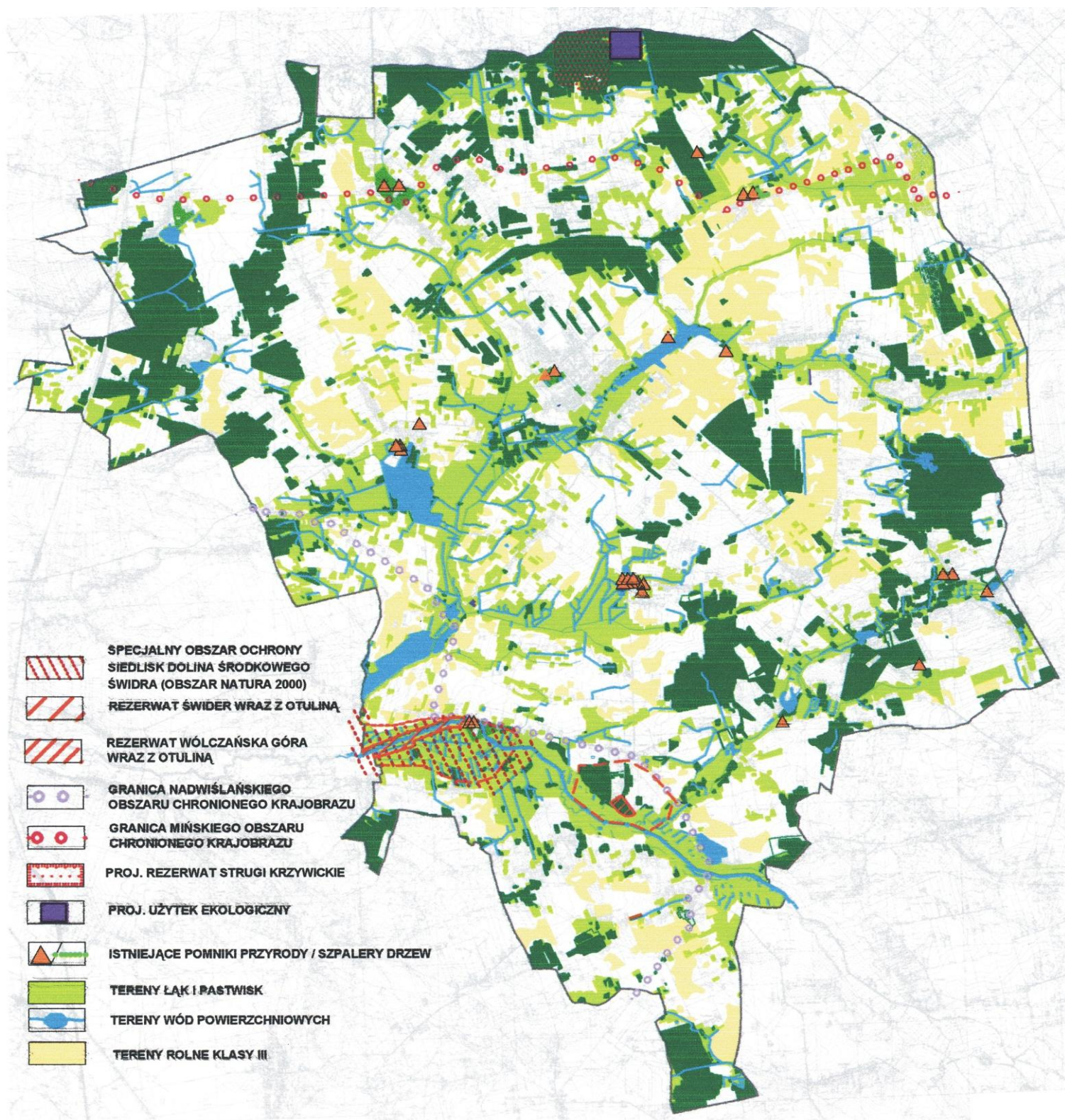
Na terenie Gminy występują następujące pomniki przyrody:

L.p	Nr rejestru woj.	Podstawa prawna	Lokalizacja	Rodzaj	Obwód (cm)	Wysokość (m)
1.	22	Orzeczenie PWRN wW-wieLb-5/9/817/57z 31.07.1957r.	Drożdżówka, wł. M. Wąsowska	Dąb szypułkowy	325	–
2.	58	Orzeczenie PWRN W-wa z 12.02.1973 r.NrRlop-831/14/73	Siennica ZS	Lipa drobnolistna	404	18
3	61	Orzeczenie PWRN W-wa z 8.03.1973 r.NrRlop-813/33/73	Nowa Pogorzała, Park przypałacowy	Dąb szypułkowy, Modrzew europejski	370 340	27 20
4.	103	Orzeczenie WKP W-wa z 27.08.1974 r.NrRLSX-813/133/74	Nowodwór, ośrodek zaryb. nad stawami	2 jesiony wyniosłe	320,427	20
5	104	Orzeczenie WKP W-wa z 27.08.1974 r.NrRLSX-813/134/74	Nowodwór, na terenie ośr. zaryb. obok łąki	Kasztanowiec zwyczajny	450	20
6	105	Orzeczenie WKP W-wa z 27.08.1974 r.Nr RLSX-813/135/74	Nowodwór, wł. T. Jarek	Lipa drobnolistna	380	25
7	214	Orzeczenie UW w Siedlcach z 2.08.1980 r.Nr RLS-OP-IX-714/5/80	Nowodzielnik w młodniku sosnowym, wł. Jarzębscy, Oklesińscy	2 dęby szypułkowe	361, 322	20 17
8	235	Orzeczenie UW w Siedlcach	Dzielnik, las, obok młyna na zbroczu	Sosna pospolita	280	17

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
SIENNICA

		24.12.1980 r.Nr RLS-OP-IX-714/29/80	wzniesienia			
9	323	Zarz. Woj. Siedl. 16/85 z 18.06.1985 r.	Kąty, po Zach. Stronie alei wjazdowej do zabytkowego parku	Grupa , 3 jesionów wyniosłych	273,232,190	33
10	324	Zarz. Woj. Siedl. 16/85 z 18.06.1985 r.	Kąty, na pńd.-wsch. Skrajn stawnu w parku	Grupa , 5 jesionów wyniosłych	110-342	26-35
11	325	Zarz. Woj. Siedl. 16/85 z 18.06.1985 r.	Kąty, w pobliżu rowu i alei w parku	jesion wyniosły	280	33
12	326	Zarz. Woj. Siedl. 16/85 z 18.06.1985 r.	Dłużew, w pńn. Części zabytkowego parku, wł. ASP	Grupa 2 klonów pospolitych	282, 347	22,26
13	486	Rozporządź.Woj. Siedl. 23/92 z 28.05.1992 r.	Siennica, ogród ZS	Buk pospolity	384	16
14	487	Rozporządź.. Woj. Siedl. 23/92 z 28.05.1992 r.	Siennica (obręb Stara Wieś),RSP „Postęp”	Dąb szypułkowy	380	25
17	542	Rozporządź.Woj. Siedl. 99/96 z 18.12.1996 r	Kulki, przy zab. A. Jasińskiego	Klon pospolity	380	28
18	559	Rozporządź. Woj. Siedl. 97/97 z 19.12.1997 r	Łękawica, w lesie K. Sokółowskiego dz.nr ew. 342	Jarząb pospolity	140	15
19	560	Rozporządź.Woj. Siedl. 97/97 z 19.12.1997 r	Łękawica, obok Domu Ludowego	Brzoza brodawkowata	220	30
20	561	Rozporządź.Woj. Siedl. 97/97 z 19.12.1997 r	Łękawica, przed prywatną posesją	Robinia biała	230	30
21	—	Rozporządź. Woj. Siedl. 11/95 z 20.03.1995 r	Siennica (obręb Stara Wieś),pńn-wsch. Część obiektu stawnów PZW Siedlce	Głaz narzutowy	70	1,2
22.	78	Uchwała Nr XXXII/259/10 Rady Gminy Siennica z dnia 28 października 2010 r.	Budy Łękawickie, dz. nr ewid 260/2, wzdłuż ogrodzenia prywatnej posesji, przy drodze powiatowej Siennica – Cegłów	Kasztanowiec biały (11 szt.) robinia akacyjowa (2 szt.)	125-330	23-25

Dane: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Środowisko przyrodnicze

Do bardzo ciekawych i cennych obiektów przyrodniczych na terenie gminy Siennica należy zaliczyć też zabytkowe i krajobrazowe parki podworskie w Bożej Woli, Dłużewie, Kątach, Pogorzeli, Grzebowilku, Żakowie, Siennicy (obręb Stara Wieś) Starogrodzie.

Szczególny urok, charakter i piękno o każdej porze roku, posiada zabytkowa aleja prowadząca z Lasomina do Dłużewa.

IX. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN

Na terenie gminy Siennica występują tereny i obszary górnicze, ustanowione w decyzjach koncesyjnych zezwalających na wydobywanie kopalin.

Wykaz terenów i obszarów górniczych na obszarze gminy Siennica.

L. p.	Nazwa obszaru i terenu górniczego (pow. obszaru/pow. terenu)	Nazwa złoża	Miejscowość	Znak koncesji ustanawiającej obszar i teren górniczy	Termin ważności koncesji
1.	Kulki I (19472 m ² /21732 m ²)	Kulki I	Kulki	OR.7511/20/00	31.12.2015
2.	Kulki II (19811 m ² /23325 m ²)	Kulki II	Kulki	OR.7511/5/2004	31.12.2024
3.	Siennica I	Siennica I	Siennica	OSG.7512/19/98	31.07.2015 r
4.	Siodło	Siodło	Siodło	WS.6522.12.2011	31.07.2026 r
5.	Stara Siennica I	Stara Siennica I	Stara Siennica	OSG.4512/30/98	31.12.2013 r
6.	Stara Siennica III (10292/10292 m ²)	Stara Siennica III	Siennica	OR.7511/60/01	31.12.2016 r
7.	Stara Wieś (16500 m ² /16500 m ²)	Stara Wieś	Stara Wieś	OS.G.7512/11/98	31.05.2013 r
8.	Wojciechówka	Wojciechówka	Wojciechówka	OSG.7512/13/98	31.07.2013 r
9.	Zalesie (12669 m ² /16132 m ²)	Zalesie	Zalesie	OR.7512/1/99	–
10	Zalesie I a (16000 m ² /16000 m ²)	Zalesie I	Zalesie	OR.7511/3/2005	Zakończono eksploatację - teren poddany rekultywacji

Źródło: Urząd Gminy Siennica

Istniejące tereny wydobywania surowców mineralnych obejmują tereny i obszary górnicze, które zostały wskazane na rysunku Studium.

Na terenach eksploatacji powierzchniowej nie występują zagrożenia osuwiskowe i wodne.

Dla terenów eksploatacji kopalin ustala się:

- wyznaczenie pasów ochronnych dla terenów sąsiednich nieobjętych eksploatacją zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zakaz zabudowy, za wyjątkiem realizacji obiektów budowlanych, urządzeń infrastrukturalnych komunikacyjnych oraz związanych z eksploatacją, przetwarzaniem i produkcją kopalin, przy czym obiekty te po zakończeniu eksploatacji powinny zostać usunięte;
- zagospodarowanie terenu nie powodujące zagrożenia bezpieczeństwa na terenach sąsiednich;
- wykonanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kruszyw w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji.

Ochrona złóż surowców mineralnych będzie polegać na:

- prowadzeniu eksploatacji złóż w sposób gospodarczo uzasadniony oraz przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i maksymalnej ochronie walorów krajobrazowych,
- racjonalnym gospodarowaniu złóż,
- rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

X. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW ZMELIOROWANYCH I OBSZARÓW ZALEWOWYCH, WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ ORAZ OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROZEŃ GEOLOGICZNYCH

X.1. Melioracje

Grunty zmeliorowane gminy Siennica powinny być użytkowane zgodnie z ich przeznaczeniem.

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń melioracji szczegółowych i właściwych warunków odbioru wód powierzchniowych należy dążyć do zachowania istniejącą sieć rowów.

Dla gruntów zmeliorowanych, należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) Zgodnie z przepisami odrębnymi zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
- 2) Nowe zainwestowanie może być realizowane po regulacji stosunków wodnych na danym obszarze, w oparciu o przepisy odrębne.

X.2. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Zapisy dotyczące ochrony przed powodzią, tj. zakazy jakie obowiązują na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią muszą być zgodne z art. 88.1 ustawy Prawo wodne.

W opracowaniu „Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej – Etap I dla rzeki Świder” wyznaczono granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią (zasięg wielkiej wody o prawdopodobieństwie 1%) znajdują się w rejonie rzeki Świder:

- między południową częścią miejscowości Dłużew, a północną częścią miejscowości Majdany,
- na południu miejscowości Wólka Dłużewska,
- w północnej części miejscowości Starogród,

Ochronę przed powodzią prowadzi się zgodnie z planami ochrony przeciwpowodziowej na obszarze państwa.

Ochronę ludzi i mienia przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- zachowanie i tworzenie wszelkich systemów retencji wód, budowę i rozbudowę zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polderów przeciwpowodziowych,
- racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód,
- funkcjonowanie systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze oraz hydrosferze,
- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, budowanie oraz utrzymanie wałów przeciwpowodziowych, a także kanałów ulgi.

Zasady zagospodarowania obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią określają przepisy odrębne, na podstawie których na obszarach tych zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudniać ochronę przed powodzią, a w szczególności:

- wykonywania urządzeń oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych,
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk,
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymaniem wód.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w drodze decyzji może:

- zwolnić od obowiązywania powyższych zakazów,
- nakazać usunięcie drzew lub krzewów,
- wskazać sposób uprawy i zagospodarowania gruntów, wynikający z wymagań ochrony przed powodzią.

X.3. Zagrożenia geologiczne

Zgodnie z inwentaryzacją naturalnych zagrożeń geologicznych wynika, że na obszarze gminy Siennica obszary takie nie występują

XI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMU KOMUNIKACJI

System komunikacyjny gminy składa się przede wszystkim z układu drogowego (i ulicznego) oraz komunikacji zbiorowej, w tym, głównie komunikacji autobusowej oraz linii kolejowej (w zasadzie o ruchu towarowym).

XI.1. Układ drogowy

Układ drogowy tworzą: droga wojewódzka Nr 802 o relacji Mińsk Mazowiecki (od drogi kolejowej Nr 2), 7 dróg powiatowych oraz sieć dróg gminnych.

1. Droga wojewódzka Nr 802 o relacji Mińsk Mazowiecki (od DK Nr2) – do Seroczyna (droga wojewódzka Nr 803), klasyfikowana jako droga główna – G, posiada jedną jezdnię dwupasmową o nawierzchni bitumicznej. Droga pozostaje w zarządzie Urzędu Marszałkowskiego (i Zarządu Dróg Wojewódzkich) – Województwa Mazowieckiego.
2. Drogi powiatowe o numerach:
  - 2236W i relacji Dębe Małe – Starogród,
  - 2242W i relacji Siennica (obręb Stara Wieś) – Kuflew,
  - 2244W i relacji Siennica – Celigów,
  - 2245W i relacji Nowa Pogorzel – Dobrznice,
  - 2736W i relacji Rudzienko – Grzebowilk,
  - 2738 W i relacji Siennica (obręb Stara Wieś) – Wólka Dłużewska –Parysów,
  - 2739W i relacji Wólka Dłużewska – Służew – Majdan – Sufczyn.

Drogi powiatowe klasyfikowane są jako zbiorcze – Z, posiadają jedną jezdnię dwupasmową. Drogi powiatowe pozostają w Zarządzie Starostwa Powiatowego w Mińsku Mazowieckim.

3. Drogi gminne

Drogi gminne klasyfikowane są jako lokalne – L i dojazdowe – D. Uzupełniają sieć dróg powiatowych i drogi wojewódzkiej. Stanowią one bezpośrednią obsługę zainwestowania, obiektów i posesji, są to głównie drogi jednojezdniowe, dwupasmowe. Ponadto w obszarze gminy występuje szereg dróg(ulic), (o statusie dróg wewnętrznych – nie ustanowionych jako drogi publiczne), które spełniają ważną funkcję obsługi terenów i zagospodarowania – zwłaszcza w obszarach poszczególnych miejscowości i zabudowy.

XI.2.Komunikacja zbiorowa

- Obsługa komunikacyjna zbiorowa Gminy Siennica odbywa się poprzez trakcję autobusową. Linie autobusowe wykorzystują drogę wojewódzką, a także niektóre drogi powiatowe.
- Komunikacja kolejowa nie obsługuje bezpośrednio gminy, chociaż przez jej obszar przebiega linia kolejowa jednotorowa relacji Pilawa – Krusze. Prowadzi ona głównie ruch towarowy.

XI.3.Powiązania zewnętrzne

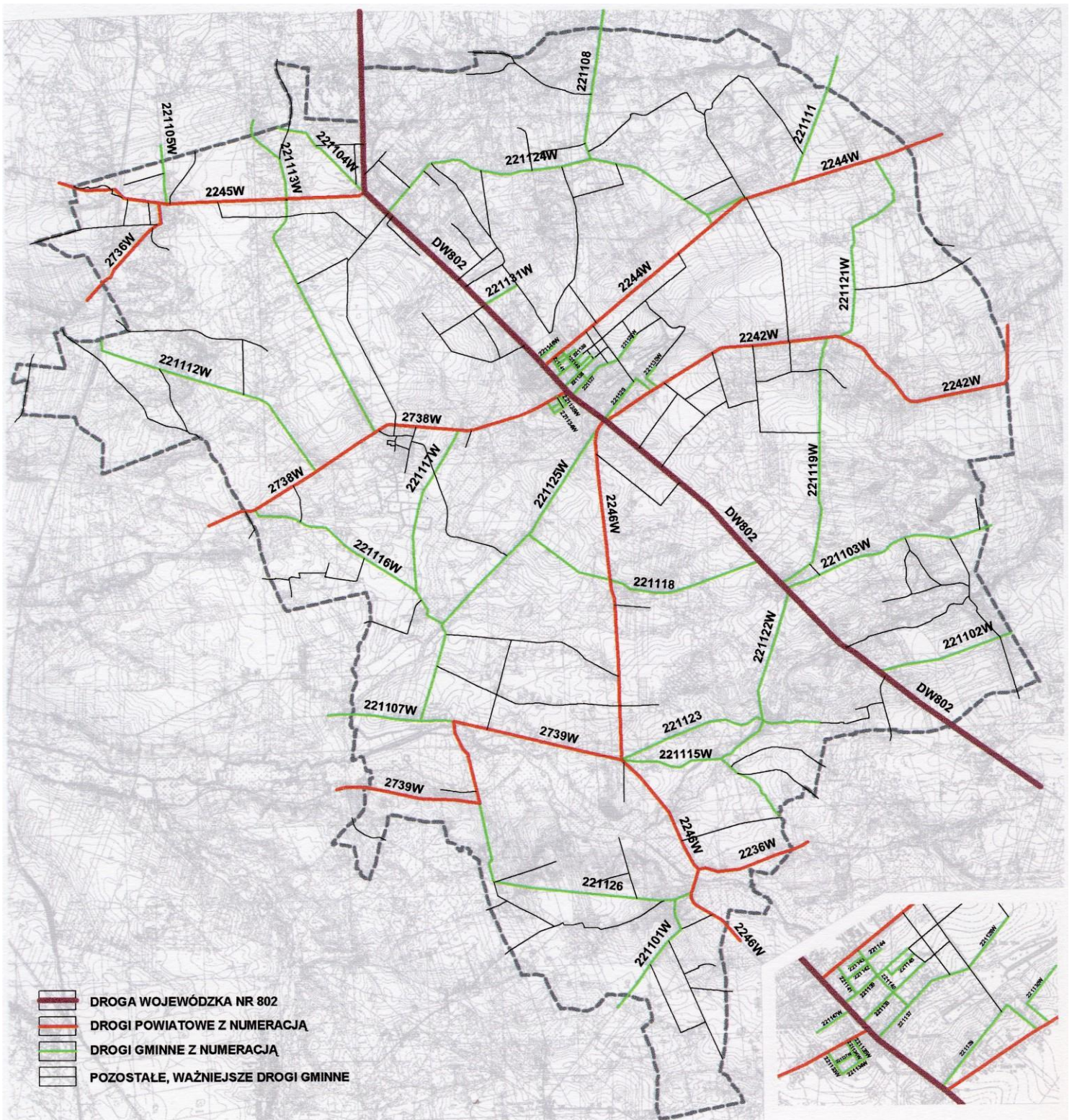
Powiązania zewnętrzne gminy zapewniają:

- Droga wojewódzka Nr 802, przez połączenie z DK2 (w Mińsku Mazowieckim), a także droga krajowa NR 50 – w skali regionu i kraju.
- Drogi powiatowe w skali powiatu i regionu.
- Drogi gminne z sąsiednimi gminami – w skali powiatu.

XI.4.Wnioski i uwagi

Uzasadnione jest sukcesywne podnoszenie parametrów dróg do wymaganych standardów. Konieczna jest sukcesywna realizacja nawierzchni utwardzonych i ulepszonych na odcinku dróg ich nieposiadających, Sukcesywnie należy wyposażać drogi w wydzielone ciągi piesze – chodniki. Należy wyznaczyć ciągi (ścieżki) rowerowe. W miarę potrzeb modernizacjom będą podlegać skrzyżowania – w celu poprawy sprawności i bezpieczeństwa ruchu.

Podstawowy układ komunikacyjny

XII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

XII.1. Elektroenergetyka

W Studium utrzymuje się napowietrzną linię elektroenergetyczną 110 kV relacji Mińsk Mazowiecki – Piława – Garwolin oraz system sieci elektroenergetycznych średniego napięcia 15kV oraz niskiego napięcia. Gmina Siennica jest w 100% zelektryfikowana.

Rozbudowa i modernizacje linii energetycznych i stacji transformatorowych są ujęte w harmonogramach prac Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD). Stan techniczny istniejących linii jest zadawalający. W istniejącej sieci przesyłowej występują znaczne rezerwy mocy, układ sieci daje możliwość zasilania przy małych spadkach napięć. Zaspokojone mogą być znaczne zapotrzebowania energii.

XII.2. Gazownictwo

Długość czynnej sieci gazowej ogółem, to 3773 m, w tym

- sieci przesyłowej – 209m,
- sieci rozdzielczej – 3564m.

Odbiorcy gazu to około 70 gospodarstw domowych.

Zużycie gazu na ogrzewanie domów, to ponad 123,0 tyś m³.

Ludność korzystająca z sieci gazowej, to ponad 220 osób.

XII.3. Ciepłownictwo

Obecnie na terenie gminy Siennica, ogrzewanie budynków realizowane jest przeważnie z własnych kotłowni.

Zaznacza się tendencja (należy dążyć do jej utrzymania i wzrostu), iż paliwem coraz częściej stosowanym staje się gaz (sieciowy lub płynny) oraz olej opałowy.

Obecnie coraz częściej nowo budowane domy wielo- i jednorodzinne wyposażane są w alternatywne źródła ciepła, np. kolektory słoneczne.

Należy przewidywać, iż alternatywne źródła energii będą w coraz większym stopniu zaspakajać potrzeby obiektów budowanych lub modernizowanych.

XII.4. Telekomunikacja

Sieć telekomunikacyjna na terenie gminy Siennica, obsługiwana jest przez TP S.A., poprzez zainstalowane elektroniczne centrale telefoniczne nowej generacji. Teren Gminy znajduje się w zasięgu wszystkich stacji bazowych telefonii komórkowej.

XII.5. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie gminy Siennica w wodę odbywa się w oparciu o dwa ujęcia wody, zlokalizowane w miejscowościach Nowy Zglechów i Siennica.

Długość głównej sieci wodociągowej na 31.12.2011 wynosi 143,67 km. Przyłączy wodociągowych jest 2379 szt. o łącznej długości 73,35 km.

Ze stacji uzdatniania wody w Nowym Zglechowie korzystają mieszkańcy podłączeni do wodociągu z następujących miejscowości: Nowy Zglechów,

Zglechów, Swoboda, Świętochy, Żaków, Żakówek, Dzielnik, Drożdżówka, Siodło, Boża Wola, Nowodzielnik, Kulki, Ptaki, Łękawica, Budy Łękawickie, Krzywica, Siennica (obręb Stara Wieś), Kąty – część wsi, Lasomin – część wsi, Wólka Dłużewska, Dłużew, Majdan, Starogród, Nowy Starogród. Liczba przyłączy wodociągowych wynosi 1151.

Ze stacji uzdatniania wody w Siennicy korzystają mieszkańcy podłączeni do wodociągu z następujących miejscowości: Siennica, Bestwiny, Pogorzal, Nowa Pogorzal, Lasomin – część wsi, Grzebowilk, Chełst, Borówek,, Gągolina, Nowodwór, Zalesie, Nowe Zalesie, Dąbrowa, Kośminy, Wojciechówka, Strugi Krzywickie, Julianów, Kąty – część wsi.

Liczba przyłączy wodociągowych wynosi 1235.

Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, to 5200 osób.

XII.6. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

W miejscowości Siennica znajduje się komunalny system odprowadzania i unieszkodliwiania nieczystości płynnych, w skład którego wchodzi oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna.

Obecnie do sieci kanalizacyjnej odprowadzane są ścieki ok. 300 przyłączy.

Oczyszczalnia ścieków i kanalizacja sanitarna występuje w miejscowości gminnej a w pozostałych miejscowościach budowane są szamba szczelne oraz sukcesywnie przydomowe oczyszczalnie ścieków, których z każdym rokiem przybywa.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi ok. 9,8 km i jest ona w zarządzie bądź administracji Gminy.

Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej, to około 1250 osób.

XIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA

Gmina Siennica posiada czytelny, promienisty układ struktury przestrzennej. Jedynym obszarem wysuniętym zdecydowanie w kierunku południowym – są miejscowości Nowy Starogród i Starogród. Osią układu przestrzennego Gminy jest droga wojewódzka DW802 o relacji Mińsk Mazowiecki – Seroczyn, przebiegająca na kierunku północny-zachód a południowy-wschód. Układ uzupełniany jest przez siedem dróg powiatowych oraz szereg dróg gminnych – które stanowią siatkę komunikacyjną, dość równomiernie rozprowadzając ruch i system połączeń.

Siennica utraciła prawa miejskie (w 1869 roku czyli ponad 140 lat temu), jednak wykształcony wówczas układ przestrzenny, dziś stanowiący już układ zabytkowy, jako skrzyżowanie dawnych traktów komunikacyjnych (w rejonie rynku i obiektów sakralnych) – stanowi o obecnym jej charakterze.

Położona centralnie na obszarze Gminy – Siennica – jako stolica Gminy, stanowi najbardziej zurbanizowany obszar o funkcji administracyjno-usługowej.

Pod względem osadniczym prawie 30 % ludności Gminy zamieszkuje właśnie w Siennicy, blisko 7% w Grzebowilku, ponad 4% w Starogrodzie i Żakowie. Miejscowości te stanowią układ uzupełniający wieś gminną. W Siennicy dominuje zabudowa mieszkaniowa zwarta o charakterze małomiasteczkowym, głównie jednorodzinna a także punktowo wielorodzinna tzw. blokowa.

Tereny zainwestowania niektórych wsi, obejmują obustronne odcinki dróg – łączą się ze sobą tworząc wspólną jednostkę osadniczą. Należą do nich szczególnie: Siennica – Siennica (obręb Stara Wieś), Pogorzal – Nowa Pogorzal, Zglechów – Nowy Zglechów, Zalesie – Nowe Zalesie, Nowodwór, Żaków – Żakówek, które można określić jako ośrodki wspierające w obsłudze ludności.

Osadnictwo rozproszone występuje głównie w północno-wschodniej części Gminy, we wsiach : Strugi Krzywiczne, Wojciechówka, Budy Łękawickie, Boża Wola, Swoboda oraz na obszarze południowo-wschodnim: Kulki, Żakówek, Drożdżówka, a także w części zachodniej we wsiach Lasomin i Dłużew. Przeważa tam głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca ze znikomym udziałem usług oraz zabudowa zagrodowa.

Zabudowa zarodowa właśnie wraz z towarzyszącą funkcją inwentarską, gospodarczą itp., „poprzeplatana” z zabudową jednorodziną – stanowią główną i podstawową formę zabudowy na terenie poszczególnych wsi, tworząc formę zabudowy ekstensywnej. W rejonach atrakcyjnie położonych, w sąsiedztwie skupisk leśnych, czy też cieków wodnych – występują zespoły zabudowy rekreacyjno-letniskowej. Są to głównie wsie: Drożdżówka, Borówek, Żakówek oraz Pogorzal, Nowy Starogród i Wólka Dłużewska.

Analizując warunki i wartości środowiskowe należy zwrócić uwagę, iż północna część Gminy – to obszary o szczególnych walorach. Jest to Miński Obszar Chronionego Krajobrazu, rezerwat przyrody oraz na południu Gminy: Obszar Natura 2000 Dolina Środkowego Świdra, Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu oraz rezerwat przyrody. Schemat struktury zagospodarowania gminy Siennica – przedstawiono w załączeniu. W sposób zgeneralizowany pokazano tereny o wiodących funkcjach: mieszkaniowej, usługowej, i produkcyjno-przemysłowej na tle terenów układu wód powierzchniowych, towarzyszących im kompleksów łąk i pastwisk, lasów oraz terenów otwartych rolnych.

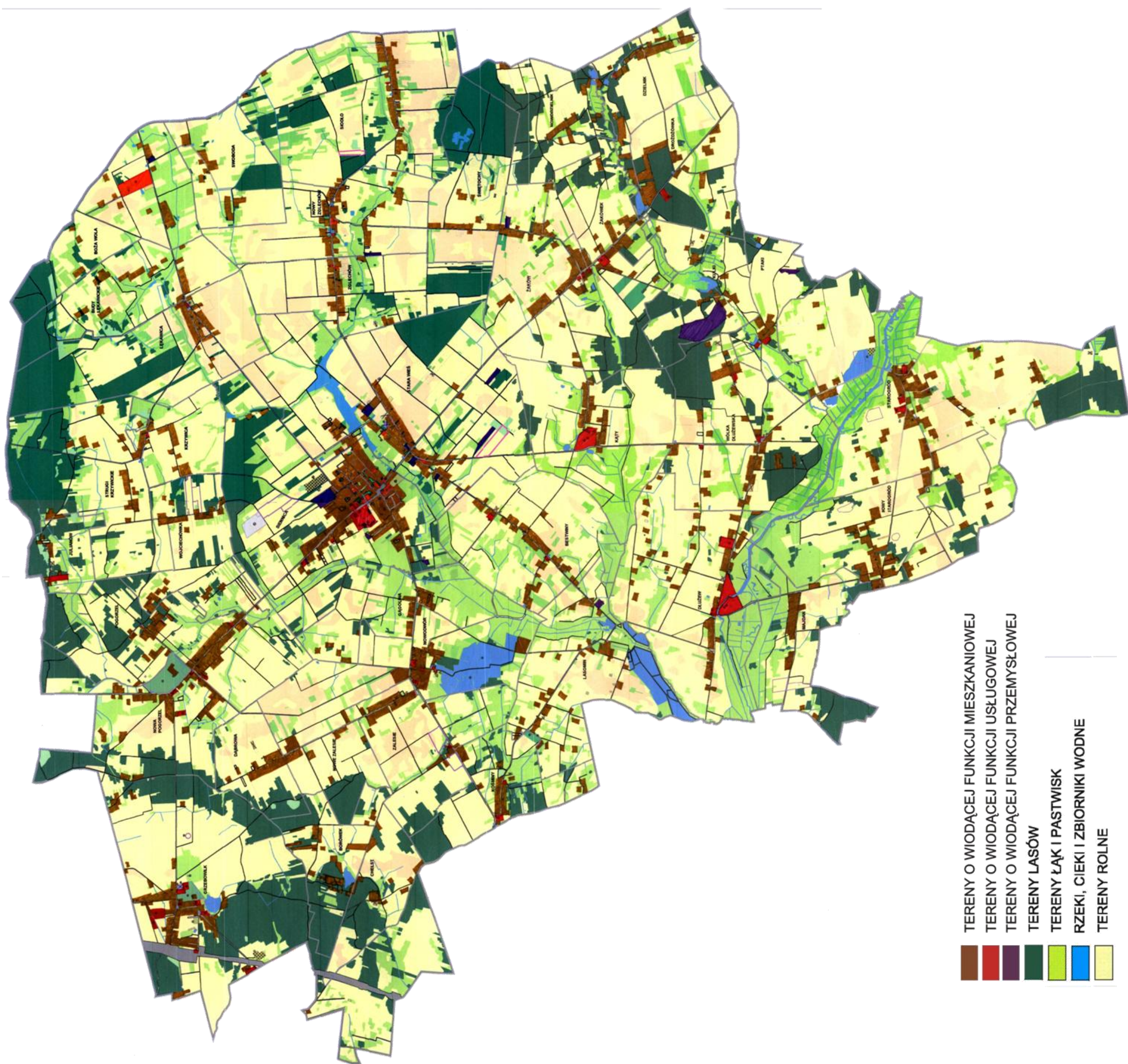
Dla potrzeb niniejszego opracowania przeprowadzona została inwentaryzacja urbanistyczna zabudowy oraz sposobu użytkowania terenów, na terenie Gminy, przedstawiona na mapie ewidencyjnej w skali 1:10 000, a dla miejscowości Siennica w skali 1:5000, co stanowi dodatkowy materiał wyjściowy i analityczny, towarzyszący Studium.

Istniejące użytkowanie terenów przedstawione zostało w następującej agregacji, jako:

- tereny zabudowy wielorodzinnej,
- tereny zabudowy jednorodzinnej (w budowie),
- tereny zabudowy wielorodzinnej(w budowie),
- tereny zabudowy zagrodowej,
- tereny zabudowy letniskowej,
- tereny zabudowy przemysłowej,
- tereny obsługi komunikacji, parkingi,
- tereny baz, magazynów i składów,
- tereny usług,
- tereny usług oświaty,
- tereny zabudowy w gospodarstwach hodowlanych,
- tereny usług sportu,
- tereny placów zabaw,
- tereny obsługi technicznej,
- tereny składowiska odpadów,
- tereny zieleni urządzonej,
- tereny cmentarzy,
- tereny sadów ogrodów,
- tereny lasów,
- tereny zadrzewień,
- tereny łąk i pastwisk, w tym III klasy bonitacyjnej,
- rzeki, cieki, zbiorniki wodne,
- tereny nieużytków,
- tereny rolne, w tym III klasy bonitacyjnej.

*
*   *
*

Zamieszczony obok schemat struktury zagospodarowania przedstawia jedynie wybrane rodzaje form zainwestowania takie jak: mieszkaniowe, usługowe, przemysłowe – celem orientacyjnego pokazania istniejących zasobów.

- TERENY O WIODĄCEJ FUNKCJI MIESZKANIOWEJ
- TERENY O WIODĄCEJ FUNKCJI USŁUGOWEJ
- TERENY O WIODĄCEJ FUNKCJI PRZEMYSŁOWEJ
- TERENY LASÓW
- TERENY ŁĄK I PASTWISK
- RZĘKI, CIEKI I ZBIORNIKI WODNE
- TERENY ROLNE

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

XIV. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ

XIV.1. Kierunki polityki przestrzennej wynikające ze Strategii jej rozwoju

W Studium uznaje się współzależność dokumentów wyrażających strategiczną politykę rozwoju gminy, przybierających zróżnicowaną formę. Studium stwarza ogólne przestrzenne ramy dla kierunków rozwoju, określonych w strategii. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jednym z podstawowym dokumentów, które wójt uwzględnia przy formułowaniu polityki przestrzennej gminy – jest strategia i plan rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem (art. 9 ust. 2).

Gmina Siennica dysponuje opracowaniem jak „Strategia Rozwoju Gminy Siennica do 2020 roku”, którego celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju Gminy, łączącego problematykę społeczną, ekologiczną, gospodarczą i przestrzenną. W dokumencie tym określono następujące cele długookresowe strategiczne do osiągnięcia w perspektywie 2020 r:

- I. Intensyfikacja działań w obszarze ochrony środowiska przyrodniczego w oparciu o zasady rozwoju zrównoważonego, m.in. poprzez: edukację ekologiczną mieszkańców Gminy, rozwój gospodarki odpadami stałymi, modernizację systemu ogrzewania na terenie Gminy, estetyzację miejsc publicznych, zalesienia słabych gruntów.
- II. Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych wraz z osadnictwem na terenie Gminy, m.in. poprzez: rozwój usług i produktów turystycznych, rozwój infrastruktury turystycznej, przygotowanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych.
- III. Restrukturyzacja rolnictwa na terenie Gminy, m.in. poprzez wdrożenie działań zmierzających do scalania gruntów rolnych, sanację działań spółki wodnej, stymulowanie specjalizacji gospodarstw rolnych, rozwój sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, szczególnie na terenach wiejskich.
- IV. Rozbudowa i sanacja infrastruktury technicznej Gminy dla rozwoju przedsiębiorczości, poprzez: poprawę stanu technicznego i sieci dróg, rozwój sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazu przewodowego, wdrażanie ułatwień organizacyjno-prawnych dla inwestorów.
- V. Podniesienie poziomu życia mieszkańców wraz z kreowaniem społeczeństwa obywatelskiego, m.in. poprzez: doskonalenie zawodowe i przekwalifikowanie mieszkańców, pomoc w tworzeniu

organizacji pozarządowych na terenie Gminy, przeciwdziałanie patologiom społecznym, poprawę stanu bezpieczeństwa.

- VI. Kształtowanie tożsamości kulturowej mieszkańców Gminy wraz z rozwojem oświaty ponadgimnazjalnej, poprzez: rozwój kultury na obszarach wiejskich, pielęgnowanie i rozwój tradycji szkoły wyższej w Siennicy, rozwój muzealnictwa w Siennicy.

Istnieje również Lokalna Strategia Rozwoju 2009-2015, w której określono dziesięć najważniejszych celów wpływających na rozwój Gminy:

1. Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej.
2. Tworzenie produktów turystycznych Ziemi Mińskiej przy wykorzystaniu zasobów przyrodniczo kulturowych.
3. Promocja produktów, usług i walorów turystycznych regionu.
4. Różnicowanie działalności gospodarczej w kierunku rozwoju turystyki i rekreacji.
5. Podniesienie poziomu wiedzy i kwalifikacji mieszkańców w kierunku rozwoju turystycznego Ziemi Mińskiej.
6. Zachowanie dziedzictwa przyrodniczego i walorów naturalnych obszaru
7. Promocja działań proekologicznych.
8. Lepszy dostęp mieszkańców do informacji, edukacji, kultury i sportu.
9. Rozwój lokalnego rynku pracy, szczególnie mając na uwadze ludzi młodych.
10. Wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych i grup nieformalnych oraz podejmowanej przez nich działalności społecznej.

Dokument ten ma na celu waloryzację zasobów przyrodniczo-kulturowych obszaru Ziemi Mińskiej (w tym obszaru gminy Siennica), rozwijanie aktywności społecznej oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

XIV.2. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania

W oparciu o uwarunkowania obejmujące zakres przestrzenno-historyczny, z uwzględnieniem cech: szczególnych miejsca i jego tożsamości, przyrodniczo-ekologicznych, komunikacyjnych (układ lokalny i sieć powiązań zewnętrznych), infrastruktury technicznej, infrastruktury społeczno-gospodarczej, a także zamierzeń oraz wskazań władz samorządu lokalnego zaproponowano wskazano kierunki. Określono cele społeczne, kulturowe, ekologiczne i ekonomiczne, wskazuje na czas najbliższy i dla dalszej perspektywy czasowej. Za zasadę przyjmuje się ochronę i rozwój oraz przekształcenia i intensyfikację istniejących walorów i zjawisk. Jako wartości rozwojowe wprowadza się: stopniowe przekształcanie rozproszonej zabudowy, różne formy aktywności gospodarczej wspomagające rozwój społeczno-gospodarczy oraz uaktywnienie gospodarcze wyznaczonych

terenów usługowych i przemysłowych.

Realizacja zadań powinna obejmować różne perspektywy czasowe, niejednokrotnie determinowane czynnikami będącymi poza władzą samorządu gminy. Polityka przestrzenna, uwzględniając uwarunkowania i tendencje zmian w zagospodarowaniu, winna tworzyć warunki dla rozwoju zrównoważonego.

Dla ochrony i kształtowania ładu przestrzennego uznaje się za celowe:

- zachowanie ciągłości historycznej w kształtowaniu struktur przestrzennych;
- utrzymanie skali przestrzennej zespołów i obiektów oraz czytelnych granic w strukturze krajobrazu;
- ochronę uznanych za charakterystyczne form krajobrazu naturalnego, w tym: zachowania ciągów ekologicznych (trwałych użytków zielonych), zadrzewień śródpolnych, alei przydrożnych;
- zachowanie charakterystycznych form tradycyjnej zabudowy wiejskiej, cechujących się nachyleniem połaci dachowych, ukształtowaniem części wejściowej, oraz ich barwą;
- zachowanie nagromadzonych obiektów kultu religijnego (kapliczek);
- zachowanie powiązań i wglądów widokowych na historyczne struktury ruralistycznej.

Obszary oraz zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, to:

- ochrona i ekspozycja charakterystycznych elementów naturalnej rzeźby terenu;
- ochrona kompleksów glebowych korzystnych dla rolnictwa (wysokich klas bonitacyjnych) poprzez ich racjonalne przeznaczenie na funkcje inne niż rolnicze;
- wymóg opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami;
- wymóg pozostawienia wzdłuż rzek – terenów otwartych, którymi są tereny trwałych użytków zielonych z możliwością małej retencji wodnej i polderów zalewowych służących w okresach wezbrań wód jako naturalna ochrona przed zagrożeniem powodziowym;
- wymóg zachowania kompleksów leśnych, z zakazem zabudowy nie związanej z obsługą gospodarki leśnej oraz infrastrukturą techniczną;
- zakaz odprowadzania nie oczyszczonych ścieków do rowów i gruntu;
- ochrona zasobów wód podziemnych w tym w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych;
- na terenach rolnych otwartych – wymóg zachowania istniejących rowów i urządzeń melioracyjnych pełniących funkcję odbiorników wód opadowych, z możliwością ich konserwacji i modernizacji;
- sukcesywne eliminowanie nieekologicznych źródeł ciepła w celu dążenia do zachowania stanu jakości powietrza.

XIV.3. Zasady zagospodarowania terenów

Ład przestrzenny

W celu wzbogacenia atrakcyjności gminy, ustala się konieczność przestrzegania uwarunkowań przedstawionych w zapisie Studium oraz wymagań funkcjonalnych, społeczno-gospodarczych, środowiskowych, kulturowych, kompozycyjno-estetycznych dla takiego kształtowania przestrzeni, by w rezultacie uzyskiwać trwałe ukształtowanie przestrzeni, które tworzyłoby harmonijną całość.

Cały proces kolejnych działań, tj. od ogólnych założeń zmierza do umożliwienia zrealizowania polityki przestrzennej gminy zawartej w Studium poprzez ustalenia przepisów prawa miejscowego w formie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ogólne zasady kształtowania zabudowy

- nowe działki budowlane na terenach podlegających podziałowi powinny mieć powierzchnię i kształt umożliwiające ich prawidłowe zagospodarowanie, zapewnioną dostępność komunikacyjną do każdej działki, możliwość sukcesywnego wyposażania terenów i obiektów w infrastrukturę techniczną (w sytuacji jej braku);
- obiekty budowlane należy rozbudowywać i projektować w taki sposób, by forma architektoniczna była dostosowywana do krajobrazu i otaczającej zabudowy (z wyłączeniem obiektów zdegradowanych);
- w ramach przebudowy i rozbudowy istniejących zespołów zabudowy obowiązuje porządkowanie nieruchomości w odniesieniu do obiektów funkcji podstawowej i uzupełniającej, budynków gospodarczych i garażowych oraz zagospodarowania terenu w zakresie dojazdów, miejsc parkingowych, zieleni i wyposażenia prowizorycznego, szpecącego krajobraz, a rodzaj ich użytkowania nie może naruszać warunków zamieszkania;
- dopuszcza się w ramach zabudowy podstawowej lokalizację zabudowy gospodarczej i garażowej, zgodnej z przepisami odrębnym;
- w zabudowie mieszkaniowej (różnego typu), zarówno istniejącej jak i planowanej, za zgodne ze studium uznaje się wprowadzenie usług pod warunkiem, że ich uciążliwość nie będzie wykraczać poza granice terenu, do którego podmiot gospodarczy posiada tytuł prawny; dopuszcza się lokalizację funkcji sportu, turystyki i rekreacji;
- w terenach niezainwestowanych obecnie oraz wskazywanych do zabudowy, możliwe jest prowadzenie rozpoznania wód geotermalnych i ewentualnego udokumentowania ich, przy zachowaniu przepisów odrębnych. Ubieganie się o uzyskanie koncesji na wydobywanie jest możliwe za wyjątkiem obszarów podlegających ochronie, przy zachowaniu przepisów odrębnych;

- zakaz odprowadzania zanieczyszczonych wód i ścieków do wód powierzchniowych i gruntu, z wyłączeniem zrzutów w oparciu o uzyskane pozwolenia wodno-prawne;
- z uwagi na potrzebę ochrony środowiska przyrodniczego przyjmuje się zasadę równoczesnej lub wyprzedzającej realizacji elementów infrastruktury technicznej, zapewniającej ochronę wód i gruntu przed zanieczyszczeniem w stosunku do realizacji obiektów i urządzeń dla ustalonych funkcji;
- zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obowiązkowe (za wyjątkiem inwestycji celu publicznego w zakresie urządzeń infrastrukturalnych i drogowych, ośrodków sportowo-rekreacyjnych, przemysłu, produkcji, usług);
- na terenach i obiektach objętych prawnymi formami ochrony przyrody, obowiązuje zachowanie ustaleń zawartych w przepisach odrębnych dotyczących tych terenów;
- zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchni wód publicznych w odległości nie mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar dla potrzeb robót konserwacyjnych, a także dla ochrony otuliny biologicznej. Na tych terenach wyklucza się realizację zabudowy;
- dla obiektów o wysokości 50 m n.p.t. i większej (wieże, kominy, maszty, słupy, urządzenia technologiczne, itp.) należy zgłaszać ich lokalizację do służb ruchu lotniczego, celem ustalenia sposobu oznakowania przeszkodowego tych obiektów;
- na terenach upraw polowych za zgodną ze studium uznaje się lokalizację stawów (hodowlanych i rekreacyjnych), oraz zalesienia w oparciu o przepisy odrębne;
- w obrębie zwartej zabudowy zakazuje się lokalizacji funkcji stwarzających zagrożenia wystąpienia poważnych awarii (zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku).

XIV.4. Kierunki przekształceń w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów

Kierunki rozwoju Gminy sformułowane zostały na podstawie szczegółowej analizy uwarunkowań, a w szczególności:

- wynikających ze stanu aktualnego zagospodarowania i użytkowania terenów;
- wynikających ze stanu i walorów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazowego,

w wyniku których przyjmuje się obszary najbardziej zurbanizowane na terenie gminy Siennica, takie jak:

- jednostka wsi gminnej Siennica oraz Siennica (obręb Stara Wieś),
- jednostka wsi Pogorzel i Nowa Pogorzel,
- jednostka wsi Grzebowilk.

Jednostki te winny charakteryzować się zwartą zabudową, skupiać głównie zabudowę mieszkaniową, usługową oraz wytwórczo-produkcyjną, jako wiodące na terenie Gminy.

W pozostałej części obszarów Gminy – jednostki osadnicze skupiać będą główne formy zabudowy ekstensywnej i rozproszonej.

Główne kierunki przekształceń w strukturze przestrzennej gminy Siennica powinny polegać na:

1) Rozwoju podstawowej infrastruktury technicznej i społecznej jako warunku rozwoju Gminy. Infrastruktura ta powinna zabezpieczać podstawowe potrzeby bytowe mieszkańców Gminy, jak również być narzędziem przyciągania potencjalnych inwestorów, czyli powinna przyczyniać się do rozwoju gospodarczego Gminy. Działania powinny dotyczyć m.in.:

- modernizacji infrastruktury drogowej;
- dalszej budowy sieci kanalizacyjnych;
- rozwiązywania problemów związanych z efektywnym i przyjaznym dla środowiska oczyszczaniem ścieków;
- rozwiązania problemu gospodarki odpadami (w tym m.in. likwidacja „dzikich” wysypisk śmieci);
- wykorzystania zbiorników wodnych w celach rekreacyjnych.

2) Ochronie zasobów przyrodniczych przed zabudową i degradacją oraz poprawa stanu środowiska przyrodniczego jako istotnego czynnika wpływającego na jakość życia mieszkańców Gminy.

Aby osiągnąć standardy w zakresie stanu czystości środowiska przyrodniczego należy prowadzić skuteczne działania na rzecz:

- ochrony zasobów przyrodniczych przed ich nadmierną zabudową i degradacją;
- likwidacji niedoborów w zakresie urządzeń inżynierskich służących jego ochronie;
- przejścia na proekologiczne nośniki pozyskiwania energii (olej, gaz, elektryczność i inne) oraz rozwój odnawialnych źródeł energii;
- powiększania powierzchni urządzonych terenów zieleni; kontynuowania selektywnej zbiórki oraz bezpiecznego składowania i utylizacji odpadów stałych;
- oszczędnej gospodarki terenami, zwłaszcza inwestycyjnymi oraz ich racjonalnego zagospodarowania;
- konieczności tworzenia pozarolniczych miejsc pracy przede wszystkim w przetwórstwie rolno-spożywczym, turystyce i usługach dla mieszkańców;
- rozwijania formy pozarolniczej działalności, jak np. agroturystyki;

- możliwości utworzenia sieci ścieżek i szlaków turystycznych oraz wykorzystania potencjału związanego z istniejącymi zasobami przyrodniczymi.

XIV.5. Kierunki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Pomimo poniższych, uszczegółowionych ustaleń, ostateczne ich określenie nastąpi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, biorącym pod uwagę stan faktyczny, dokonane uprzednio ustalenia, lokalne warunki i możliwości kształtowania zabudowy na konkretnym terenie, w tym doprecyzowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Wyznaczone na rysunku „Kierunki zagospodarowania” tereny pod różne formy zagospodarowania dostosowano do skali mapy, co oznacza, że przebieg granic poszczególnych terenów oraz sieci infrastruktury technicznej określono w sposób orientacyjny, dopuszczający uściślenie ich lokalizacji przy utrzymaniu istoty zamierzonej dyspozycji przestrzennej. Przedstawione na rysunku przeznaczenie terenu oznacza funkcję dominującą, a nie wyłączną i może być uzupełnione innymi funkcjami, które nie mogą być jednak przeciwstawne funkcji wiodącej.

1. Dla terenów o podstawowym przeznaczeniu dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tj. o więcej niż 2-ch mieszkaniach, ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:
  - lokalizacja nowych i utrzymanie istniejących budynków z możliwością remontu, rozbudowy i przebudowy, również poprzez podniesienie stopnia wyposażenia komunalnego, poziomu estetyki obiektów i użytkowanego terenu;
  - wysokość budynków – do czterech kondygnacji, z dopuszczeniem użytkowego poddasza;
  - w zespole istniejącej bądź nowej zabudowy wielorodzinnej uzupełnienie lub wyposażenie wspólnie użytkowanego terenu, między innymi w urządzenia infrastruktury technicznej, zieleń rekreacyjną, miejsca parkingowe lub garażowe, elementy małej architektury;
  - możliwość lokalizowania usług przy zachowaniu zasady ewentualnej uciążliwości do granic terenu, do którego podmiot gospodarczy posiada tytuł prawny;
  - możliwość lokalizowania zabudowy jednorodzinnej (małych domów mieszkalnych), usługowej, jako funkcji uzupełniającej.
2. Dla terenów o podstawowym przeznaczeniu dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej oraz małych domów mieszkalnych), ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:
  - lokalizacja nowej i utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością remontu, rozbudowy, przebudowy, modernizacji obiektów

mieszkaniowych z jednoczesnym porządkowaniem użytkowanej działki;

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna –30-50 % powierzchni działki;
  - wysokość nowych budynków – do dwóch kondygnacji, z dopuszczeniem użytkowego poddasza; podpiwniczenia w zależności od warunków gruntowo-wodnych i spełnieniu przepisów odrębnych;
  - dla budynków mieszkalnych dachy dwu- lub wielospadowe, o kącie nachylenia od 21° do 45°;
  - utrzymanie istniejących i możliwość lokalizacji usług i rzemiosła zarówno wbudowanych w obiekty mieszkaniowe jak i wolnostojących przy zachowaniu zasady ograniczenia ewentualnej uciążliwości do granic terenu, do którego podmiot gospodarczy posiada tytuł prawny;
  - możliwość przekształcania zabudowy na funkcję agroturystyczną, z zastrzeżeniem, że nie może powodować negatywnego oddziaływania na środowisko.
3. Dla terenów zabudowy mieszanej – o podstawowym przeznaczeniu dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:
- lokalizacja nowej i utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, przebudowy, z jednoczesnym porządkowaniem użytkowanej działki;
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna –20-40 % powierzchni działki;
  - wysokość nowych budynków – do dwóch kondygnacji, z dopuszczeniem użytkowego poddasza; podpiwniczenia w zależności od warunków gruntowo-wodnych i spełnieniu przepisów odrębnych;
  - dla budynków mieszkalnych dachy dwu- lub wielospadowe, o kącie nachylenia od 21° do 45°;
  - utrzymanie istniejących i możliwość lokalizacji usług i rzemiosła zarówno wbudowanych w obiekty mieszkaniowe jak i wolnostojących przy zachowaniu zasady ograniczenia ewentualnej uciążliwości do granic terenu, do którego podmiot gospodarczy posiada tytuł prawny;
  - utrzymanie istniejącej zabudowy zagrodowej oraz możliwość rozbudowy, przebudowy, na działkach o powierzchni wynikającej z wymogów technologii prowadzonej działalności rolniczej, z tym, że relacja zabudowa mieszkaniowa a zabudowa zagrodowa nie mogą powodować wzajemnych kolizji, obniżających poziom warunków zamieszkiwania w budynkach mieszkalnych;

- możliwość przekształcania zabudowy na funkcję agroturystyczną, z zastrzeżeniem, że nie może powodować negatywnego oddziaływania na środowisko.
4. Dla terenów, o podstawowym przeznaczeniu dla zabudowy rekreacji indywidualnej, ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:
- lokalizacja nowej zabudowy rekreacyjnej i utrzymanie istniejącej zabudowy, z możliwością remontu, rozbudowy, przebudowy, modernizacji obiektów;
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 60-80 % powierzchni działki;
  - wysokość nowych budynków – do dwóch kondygnacji, z dopuszczeniem użytkowego poddasza;
  - dachy dwu- lub wielospadowe, o kącie nachylenia 25° do 45°;
  - możliwość realizacji pomieszczeń garażowych i gospodarczych jako wbudowanych w budynek mieszkalny bądź wolnostojących;
  - utrzymanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z możliwością jej modernizacji, przebudowy i rozbudowy oraz realizacji nowej;
  - możliwość lokalizowania usług, zarówno wbudowanych w obiekty mieszkalne jak i wolnostojących, przy zachowaniu zasady ograniczenia ewentualnej uciążliwości do granic terenu, do którego podmiot gospodarczy posiada tytuł prawny;
  - możliwość przekształcania zabudowy na funkcję agroturystyczną, z zastrzeżeniem, że nie może powodować negatywnego oddziaływania na środowisko.

*
* *

W studium wprowadza się pojęcie tzw. terenów rozwojowych dla wiodącej funkcji, mieszkaniowej. Oznacza to możliwość przeznaczenia terenów obecnie otwartych, użytkowanych rolniczo – jako funkcji docelowej, prognozowanej, w dłuższym horyzoncie czasowym.

Przyjmuje się zasadę, iż tereny rozwojowe winny być sukcesywnie obejmowane miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które określą i uszczegółowią zasady przyszłego zagospodarowania, możliwości obsługi komunikacyjnej oraz infrastrukturą techniczną, wg zasad kształtowania zabudowy jak dla poszczególnych typów zabudowy, przedstawionych w niniejszym rozdziale (XIV.5).

Doprecyzują relacje pomiędzy poszczególnymi formami i funkcjami zabudowy, tak aby zachowane były standardy zamieszkiwania i obsługi.

5. Dla terenów o podstawowym przeznaczeniu dla usług, ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:
- lokalizacja nowych i utrzymanie istniejących obiektów, z możliwością remontu, rozbudowy, przebudowy bądź uzupełnienia i wymiany zabudowy;
  - utrzymanie istniejącej funkcji, z możliwością zmiany profilu, przy zachowaniu zasady ograniczenia ewentualnej uciążliwości do granic terenu, do którego podmiot gospodarczy posiada tytuł prawny;
  - możliwość zmiany funkcji usługowej na zabudowę mieszkaniową, bądź możliwość realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej jako funkcji uzupełniającej;
  - możliwa lokalizacja obiektów towarzyszących, w tym gospodarczych i garaży wolnostojących jako budynków parterowych, o kształcie i formie odpowiadającej otoczeniu;
  - dla obiektów sakralnych, objętych rejestrem bądź ewidencją zabytków, działania inwestycyjne zgodnie z przepisami odrębnymi;
  - możliwość uzupełnienia o obiekty i urządzenia związane z funkcją dydaktyczną, wychowaniem fizycznym, sportem i rekreacją;
  - dopuszcza się zmianę dotychczasowej funkcji podstawowej na inne cele publiczne, bądź usługowe.
6. Dla terenów o podstawowym przeznaczeniu pod usługi sportu i rekreacji oraz usługi zieleni ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:
- utrzymanie istniejących obiektów sportowych – boisk i placów gier;
  - możliwość realizacji nowych sportowych, wypoczynkowych i rekreacyjnych urządzeń terenowych;
  - możliwość przekształcenia, wyburzenia bądź zmiany przeznaczenia istniejących budynków;
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna –10-40 % powierzchni działki;
  - dopuszcza się lokalizację obiektów pomocniczych, usługowych, zaplecza socjalnego, szatni, sanitariatów, jako parterowych, o kącie nachylenia połaci dachowych do 30°.
7. Dla terenów o podstawowym przeznaczeniu dla przemysłu, produkcji, składów i magazynów oraz przetwórstwa, usług, działalności produkcyjnej, ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:
- lokalizacja nowych i utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością remontu, rozbudowy, przebudowy przy zachowaniu zasady ograniczenia ewentualnej uciążliwości do granic terenu, do którego podmiot gospodarczy posiada tytuł prawny;

- możliwość lokalizowania nowych budynków o wysokości do 18 m, za wyjątkiem urządzeń technicznych, których wysokość wynika bezpośrednio z wymogów technologicznych, takich jak: kominy, silosy, dźwigi i inne;
- dopuszcza się możliwość wydzielania nowych działek z wjazdem umożliwiającym korzystanie z samochodu transportu towarowego oraz z zapewnieniem miejsc parkingowych;
- możliwość wprowadzenia funkcji uzupełniających nie kolidujących z przeznaczeniem podstawowym;
- możliwość wprowadzenia funkcji mieszkaniowej jako uzupełniającej, jeżeli wynika to z charakteru prowadzonej działalności lub z potrzeb dozoru i nadzoru;
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 10-20 % powierzchni działki.

*

* *

Relacje pomiędzy zabudową mieszkaniową mieszaną tzn. jednorodziną, zabudową zagrodową, a także rekreacji indywidualnej zostaną jednoznacznie przesądzone i uściślone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zastosowanie szczegółowego podkładu mapowego w skali 1:1000 lub 1:2000 pozwoli na prawidłowe określenie tych relacji, w oparciu o ewidencję gruntów, stan faktyczny zainwestowania oraz istniejące uwarunkowania.

Wielkości nowoutworzonych działek ze względu na istniejące uwarunkowania, będą uszczegółowione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Dla zespołów o wiodącej funkcji mieszkaniowej, dla których będą sporządzane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego należy przewidzieć i określić niezbędne funkcje uzupełniające (w zależności od występujących uwarunkowań i potrzeb), jak: tereny dróg publicznych, zieleni urządzonej, usług, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.

Zapis układu komunikacyjnego na rysunku Studium ma charakter schematyczny. Poszczególne drogom odpowiadają schematyczne szerokości korytarzy. W związku z powyższym wrysowane linie nie są tożsame z liniami rozgraniczającymi, zarówno w odniesieniu do ulic, jak i terenów przylegających do tych ulic.

8. Dla pozostałych terenów, ustala się następujące zasady zagospodarowania:

1) tereny rolne:

- utrzymanie istniejących upraw polowych i sadowniczych z możliwością zabudowy obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, zabudową usługową i produkcyjną, służącą działalności rolniczej i służących obsłudze gospodarki rolnej,
- zachowanie zabudowy zagrodowej i możliwość realizacji nowej zabudowy zagrodowej oraz związanej z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, zabudowy inwentarskiej, rolniczej,

związanej z przetwórstwem, składowaniem, produkcją sadowniczą, warzywną,

- możliwość przekształcania istniejącej zabudowy bądź realizowania zabudowy agroturystycznej,
- możliwość utrzymania istniejących siedlisk, z prawem do ich remontu, przebudowy i rozbudowy,
- utrzymanie istniejących zadrzewień śródpolnych oraz oczek i cieków wodnych,
- możliwość urządzenia zbiorników wodnych (hodowlanych, rekreacyjnych), też na ciekach naturalnych i rowach melioracyjnych pod warunkiem spełnienia warunków określonych w przepisach odrębnych,
- obowiązek zachowania rowów melioracyjnych spełniających rolę odbiorników wód powierzchniowych, a w przypadku realizacji inwestycji – konieczność ich przebudowy i odtworzenia zgodnie z przepisami odrębnymi,
- możliwość lokalizacji terenowych urządzeń sportowo rekreacyjnych oraz zagospodarowanie na funkcje wypoczynkowe,
- możliwość lokalizacji urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW wraz z towarzyszącą infrastrukturą, przy zachowaniu przepisów odrębnych, oraz przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko,
- możliwość prowadzenia rozpoznania złóż kruszywa, ewentualnego udokumentowania ich. Ubieganie się o uzyskanie koncesji na eksploatację możliwe za wyjątkiem obszarów podlegających ochronie, przy zachowaniu przepisów odrębnych,
- możliwość zalesiania gruntów, na zasadach określonych w przepisach odrębnych;

2) tereny łąk i pastwisk:

- zachowanie zabudowy zagrodowej oraz związanej z działalnością rolniczą z możliwością remontu, rozbudowy i przebudowy,
- utrzymanie istniejących kompleksów łąk jako istotnego elementu przyrodniczego i krajobrazowego Gminy, jako terenów otwartych, z możliwością zadrzewień,
- dopuszcza się lokalizowanie urządzeń i sieci związanych z infrastrukturą techniczną i drogową, przy zachowaniu przepisów odrębnych,
- utrzymanie istniejących zadrzewień, rowów, oczek i cieków wodnych,
- możliwość urządzenia zbiorników wodnych (hodowlanych, rekreacyjnych), też na ciekach naturalnych i rowach

- melioracyjnych pod warunkiem spełnienia warunków określonych w przepisach odrębnych,
  - możliwość lokalizacji terenowych urządzeń sportowo rekreacyjnych oraz zagospodarowanie na funkcje wypoczynkowe,
  - w obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudniać ochronę przed powodzią, na podstawie przepisów odrębnych;
  - możliwość zalesiania gruntów, na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- 3) tereny zieleni urządzonej :
- utrzymanie istniejącej zieleni wysokiej i krzewów ozdobnych,
  - możliwość urządzenia placów zabaw, lokalizowania obiektów małej architektury i sanitariatów,
  - dla założeń dworsko-parkowych we wsiach Boża Wola, Dłużew, Grzebowilk, Kąty Zdroje, Nowa Pogorzelska, Starogród, Żaków i Siennica (obręb Stara Wieś), działania inwestycyjne w oparciu o przepisy odrębne,
  - możliwość lokalizowania funkcji usługowej (gastronomii, handlu) jako funkcji towarzyszącej;
- 4) tereny cmentarzy:
- utrzymanie istniejących cmentarzy w Siennicy, Grzebowilku i Starogrodzie, z możliwością powiększenia,
  - możliwość lokalizowania obiektów i zaplecza – urządzeń sanitarnych, socjalnych,
  - dla obiektów sakralnych oraz cmentarzy objętych ewidencją zabytków, działania inwestycyjne zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 5) tereny lasów i zadrzewień:
- zachowanie istniejących kompleksów leśnych,
  - zakaz realizacji zabudowy poza zabudową związaną z gospodarką leśną oraz obiektów infrastruktury technicznej, drogowej i ochrony przeciwpożarowej,
  - możliwość wykorzystania lasów (także prywatnych) dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem;
- 6) tereny zalesień:
- utrzymanie dotychczasowego użytkowania rolniczego do czasu przeprowadzenia zalesień,
  - utrzymanie istniejących oczek wodnych i cieków, dróg i elementów infrastruktury technicznej, z możliwością jej rozbudowy;

7) tereny wód powierzchniowych i cieków:

- utrzymanie istniejących rzek wraz z dopływami: Świder, Sienniczanka, Piaseczna,
- zakaz likwidacji rowów, zakoli, zbiorników i oczek wodnych z jednoczesnym zakazem ich zanieczyszczania i ograniczania dostępu do nich,
- zakaz przegradzania dolin rzecznych,
- użytkowanie wód otwartych do celów rekreacyjnych i sportowych, urządzenie łowisk komercyjnych i stawów hodowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- możliwość lokalizacji urządzeń służących regulacji rzeki oraz ochrony przeciwpowodziowej zgodnie z przepisami odrębnymi;

8) tereny eksploatacji surowców:

- eksploatacja złóż naturalnych zgodnie z udokumentowanymi zasobami,
- obowiązek działań rekultywacyjnych, po wyeksploatowaniu złóż, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- możliwość lokalizowania urządzeń i sieci związanych z infrastrukturą techniczną,
- możliwość wykorzystania odpadów wydobywczych (nadkładu) oraz mas ziemnych przy rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego;

9) tereny związane z infrastrukturą techniczną obsługi gminy, zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków, gospodarki komunalnej:

- utrzymanie istniejących obiektów i urządzeń,
- możliwość rozbudowy i modernizacji,
- realizację nowych obiektów i urządzeń technicznych w oparciu o przepisy odrębne,
- utrzymanie obecnej obsługi komunikacyjnej.

Uszczegółowienie związane ze specyfiką rozwiązań technicznych na etapie opracowania planu miejscowego.

XIV.6. Tereny wyłączone spod zabudowy

Na obszarze gminy Siennica terenami wyłączonymi spod zabudowy jest obszar szczególnego zagrożenia powodzią, występujący w rejonie doliny rzeki Świder w południowej części gminy. Na obszarze gminy Siennica terenami występowania ograniczeń w zabudowie są:

- tereny występowania gleb III klasy bonitacyjnej, zlokalizowane w miejscowościach: Majdan, Starogród, Nowy Starogród, Dłużew, Wólka Dłużewska, Żaków, Żakówek, Świętochy, Zglechów, Siennica, Siennica (obręb Stara Wieś), Gągolina, Nowodwór, Zalesie, Nowe Zalesie, Chełst, Borówek, Dąbrowa, Nowa Pogorzelska, Wojciechówka, Łękawica, Boża Wola,
- tereny lasów przeznaczone do zainwestowania, zlokalizowane w miejscowościach: Majdan, Nowy Starogród, Wólka Dłużewska, Kulki,

Drożdżówka, Dzielnik, Nowodzielnik, Żaków, Żakówek, Kośminy, Zalesie, Siennica, Siennica (obręb Stara Wieś), Chełsta, Borówek, Dąbrowa, Grzebowilk, Nowa Pogorzela, Pogorzela, Julianów, Wojciechówka, Krzywica, Strugi Krzywickie, Budy Łękawickie, Łękawica, Boża Wola, Swoboda.

Tereny te wskazano na rysunku Kierunki zagospodarowania.

XIV.7. Obszary przestrzeni publicznej

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 roku: „ilekroć w ustawie jest mowa o „obszarze przestrzeni publicznej” – należy przez to rozumieć obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”.

Na terenie gminy Siennica brak jest jednego obszaru o szczególnym znaczeniu dla ogółu wszystkich mieszkańców, takiego miejsca, w którym koncentruje się w sposób wyraźny życie publiczne. Obszary o charakterze przestrzeni publicznych są rozproszone.

Życie publiczne koncentruje się w Gminie przede wszystkim w rejonach:

- szkół,
- obiektów sportowych,
- akwenów wodnych z zapleczem rekreacyjno-usługowym,
- kościołów,
- centralnej części wsi.

W Studium preferowane jest stanowisko mówiące o tym, że istnienie miejsc wspólnych spotkań mieszkańców sprzyja procesowi integracji społecznej, poczuciu własnej wartości i lokalnemu patriotyzmowi. Wspólne spotkania mogą owocować wieloma bardzo ciekawymi i pożytecznymi akcjami społecznymi. Obszary o charakterze przestrzeni publicznych powinny posiadać obiekty służące zaspokajaniu potrzeb nie tylko stałych mieszkańców, ale i mieszkańców sezonowych oraz turystów.

Takie miejsce spotkań zostanie stworzone we wsi Grzebowilk i Dąbrowa poprzez budowę tam stawów rekreacyjnych. Inwestycja ta przyczyni się do poprawy jakości życia lokalnej społeczności.

W Studium przyjmuje się, iż „obszary centrum wsi” – są to rejony obejmujące koncentracje zabudowy i zagospodarowania, które skupiają program usług i obsługi społeczności lokalnej danej wsi.

W studium nie wskazuje się obszarów przestrzeni publicznej.

XV. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEJEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

1. W celu poprawy jakości środowiska naturalnego w gminie Siennica należy:
  - dążyć do obniżenia poziomu zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego i natężenia hałasów komunikacyjnych,
  - uporządkować gospodarkę wodno-ściekową Gminy,
  - przewidzieć długofalowe i konsekwentne działania prowadzące do zwiększenia powierzchni biologicznie czynnych oraz usprawnienia funkcjonowania systemu zasilania i wymiany wartości ekologicznych,
  - dążyć do zwiększenia różnorodności biologicznej istniejących zbiorowisk roślinnych,
  - dążyć do stopniowego przywracania naturalnych warunków siedliskowych poprzez stałą pielęgnację siedlisk,
  - ograniczyć lokalne przekształcenia rzeźby terenu i zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zapobiegać erozji,
  - prowadzić zalesienia na gruntach słabych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - dążyć do poprawy lesistości poprzez sukcesywne wprowadzanie zalesień tworzących spójny system obszarów chronionych lasów i na obszarach gruntów nieprzydatnych rolniczo i w obszarach dolinnych,
  - otoczyć maksymalną ochroną siedliska leśne odznaczające się znaczną bioróżnorodnością, z zakazem lokalizacji obiektów, w tym też obsługi turystyki bezpośrednio na terenach leśnych,
  - dążyć do uporządkowania przestrzeni polno-leśnej oraz poprawy warunków środowiska przyrodniczego poprzez opracowanie programu przeznaczającego do zalesienia grunty orne najstarsze (klas V, VI i VIz), oraz nieużytki przyległe do lasów,
  - zakazać działań destabilizujących stosunki wodne,
  - wprowadzić kompleksową (i konsekwentną) realizację programu ochrony środowiska,
  - zapobiegać stałemu pogarszaniu się jakości drzewostanów i osłabieniu zdolności pochłaniania i rozpraszania zanieczyszczeń,
  - zahamować stopniową degradację oraz zmniejszenie aktywności biologicznej gleb, nasilenie procesów erozji, ubożenie zespołów roślinnych,
  - poprawić stan funkcjonowania sieci wodno-kanalizacyjnej; dostosowanie jej do warunków i wymogów ochrony środowiska naturalnego,
  - dążyć do likwidacji dzikich wysypisk śmieci,
  - tam, gdzie ze względu na rozproszony charakter zabudowy Gminy nie wszędzie jest opłacalne budowanie sieci kanalizacyjnej, należy wspierać lokalne systemy przydomowych oczyszczalni ścieków,
  - konsekwentnie zwiększać świadomość ekologiczną mieszkańców,
  - modernizować drogi i rowy przydrożne,

- objąć szczególną ochroną obszary dolinne,
  - dążyć do ochrony żyznych gleb i obszarów rolnych o najwyższych wartościach gospodarczych przed degradacją i nierolniczym wykorzystaniem; z pożądanym kierunkiem gospodarki rolnej powinna być produkcja zdrowej żywności (rolnictwo ekologiczne).
2. W celu osiągnięcia wyższego rozwoju i poziomu rolnictwa na terenie gminy Siennica należy:
- stworzyć preferencyjne warunki dla rozwoju rolnictwa ukierunkowanego na produkcję roślinno-hodowlaną w oparciu o istniejące zasoby przyrodnicze oraz lepsze wykorzystanie lokalnych produktów rolniczych. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, w tym owocowo-warzywnego,
  - kontynuować rozwój specjalizacji rolniczych oraz rozwijać nowe dostosowanych do potrzeb rynku,
  - poprawić obsługę rolnictwa w zakresie zaopatrzenia i usług.
3. Gmina wykorzystując swoje zasoby przyrodnicze i krajobrazu kulturowego powinna dążyć do tego, aby:
- stać się atrakcyjnym miejscem dla mieszkańców oraz dla osób odwiedzających Gminę,
  - dbać o zachowanie w należyłym stanie i lepsze wykorzystanie cennych dla przeszłości historycznej i tradycji tych ziem obszarów i obiektów historycznych,
  - wspierać rozwój rolnictwa i jego otoczenia, rozwój gospodarstw agroturystycznych, produktów ekologicznych i produktów lokalnych,
  - wspierać rozwój przedsiębiorczości, rozwój marketingu Gminy, poszukiwanie nowych form promocji (promocja Gminy w celu pozyskania nowych inwestorów oraz rozwoju Gminy),
  - przygotować i przeznaczać nowe tereny pod inwestycje,
  - tworzyć dogodne warunki dla rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego,
  - prowadzić politykę promocyjną, informacyjną i proekologiczną pokazującą piękno Gminy i regionu,
  - dążyć do zachowania krajobrazu kulturowego Gminy – jako przestrzeni historycznie ukształtowanej w wyniku działalności człowieka, zawierającą wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze,
  - chronić tereny wokół lub przy zabytku w celu ochrony jego wartości widokowych.

Można stwierdzić, że dotychczasowy sposób użytkowania i zagospodarowania obszaru Gminy jest zgodny z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi. W wyniku antropopresji nie została w sposób nieodwracalny naruszona powierzchnia ziemi na większych obszarach, czy też jakiegokolwiek elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną lub wymagające ochrony.

Ochrona walorów przyrodniczych Gminy to przede wszystkim:

- ochrona dolin rzecznych – otwartych ciągów o charakterze przyrodniczym, z zielenią wysoką bez zabudowy – w granicach wyznaczonych stref ochrony krajobrazu doliny,
- ochrona terenów leśnych, zieleni śródpolnej i dolinnej z ograniczeniem wycinki i przeznaczenia terenów na inne cele,
- ochrona najcenniejszych areatów gleb wysokich klas bonitacyjnych, z przeznaczeniem wyłącznie na cele gospodarki rolnej,
- ochrona przed intensyfikowaniem zabudowy w obszarach źródliskowych cieków.

Prowadzenie polityki proekologicznej w Gminie winno polegać na:

- realizacji systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków w obszarach zwartej zabudowy,
- promowaniu proekologicznych technologii zaopatrzenia w ciepło, z docelowym zgazyfikowaniem obszaru Gminy,
- ograniczaniu zabudowy mieszkaniowej wzdłuż dróg o znacznym natężeniu ruchu,
- zalesianiu gruntów rolnych nie dających pozytywnych efektów ekonomicznych gospodarowania (zgodnie z Krajowym Programem Zwiększania Lesistości – grunty klas V, VI, VI są wskazane do zalesień),
- edukacji ekologicznej społeczeństwa.

Dla prawnych form ochrony występujących na terenie Gminy Siennica obowiązują następujące zasady zagospodarowania:

Rezerwat przyrody

Zasady ochrony przyrody i krajobrazu naturalnego – dla terenów położonych w obszarze Rezerwatu przyrody ustala się następujące wymogi ochrony:

- zakaz wycinania drzew i pobierania użytków drzewnych z wyjątkiem sytuacji uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego,
- zakaz zmiany stosunków wodnych, naruszających w sposób istotny warunki ekologiczne doliny rzecznej oraz zmiany naturalnego koryta rzeki,
- zakaz niszczenia gleby oraz pobierania kruszywa z dna i brzegów rzeki, przy dopuszczeniu usuwania namulów, zwalonych drzew oraz oczyszczania koryta rzeki zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakaz zanieczyszczania wód i terenu oraz realizacji zagospodarowania wywołujących emisję hałasu i drgań ponad poziom tła i wskaźniki wymagane dla terenów szczególnie chronionych,
- zakaz niszczenia drzew i innych roślin oraz niszczenia ostoi zwierząt i miejsc łęgowych, z dopuszczeniem indywidualnego połowu ryb w sposób zgodny z przepisami odrębnymi,
- zakaz wznoszenia budowli oraz urządzeń komunikacyjnych, regulacji koryta, wzmocnienia brzegów, przy dopuszczeniu realizacji obiektów małej retencji wodnej oraz innych urządzeń technicznych piętrzących, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Obszary Chronionego Krajobrazu

Na obszarze tym mogą być wprowadzone między innymi zakazy:

- lokalizowania i budowy planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w oparciu o przepisy odrębne,
- lokalizowania, budowy i rozbudowy obiektów naruszających walory krajobrazowe środowiska,
- osuszania torfowisk, mokradeł i oczek wodnych na gruntach ornych, leśnych i nieużytkach,
- lokalizowania obiektów i urządzeń o charakterze turystyczno-wypoczynkowym, w odległości nie mniejszej niż 60 m od linii brzegowej wód powierzchniowych, za wyjątkiem kąpielisk, przystani i pomostów oraz tymczasowych obiektów na sprzęt wodny,
- lokalizowania urządzeń o charakterze turystyczno-wypoczynkowym z wyjątkiem parkingów i szlaków turystycznych wraz z miejscami postoju i odpoczynku – na terenach leśnych,
- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciw osuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

W obszarach chronionego krajobrazu zaleca się:

- popieranie rozwoju różnych form rolnictwa ekologicznego, pszczelarstwa, upraw roślin zielarskich i surowców dla przemysłu farmaceutycznego,
- ochronę gruntów rolnych i leśnych, w tym podejmowanie działań w kierunku zwiększania lesistości ze szczególnym uwzględnieniem

obszarów wododziałowych, wzdłuż brzegów rzek, nieużytków i obszarów zdegradowanych, wprowadzanie i ochronę zadrzewień przydrożnych i śródpolnych,

- ochronę parków zabytkowych i parków wiejskich jako niezwykle cennych form zadrzewień w krajobrazie rolniczym.

W obszarach chronionego krajobrazu, wskazuje się:

- ochronę istniejących zadrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- możliwość adaptacji istniejących siedlisk na cele rekreacyjne lub agroturystyczne,
- zachowanie istniejących historycznie ukształtowanych układów przestrzennych wsi oraz form zabudowy,
- zachowanie istniejącego układu dróg, dróg dojazdowych, gospodarczych, polnych, ciągów pieszo-jezdnych, szlaków pieszych,
- wykorzystanie istniejących dojazdowych dróg polnych, ciągów pieszo-jezdnych na potrzeby realizacji szlaków i tras turystycznych pieszych.

Pomniki przyrody

Pomniki przyrody objęte są:

1) zakazem:

- wycinania, niszczenia, uszkodzania, zrywania lub pozyskiwania pączków, kwiatów, owoców, liści, pędów i innych elementów oraz ich części,
- nacinania drzew, rycia napisów lub znaków,
- umieszczania na nich tablic oraz wszelkich innych znaków lub przedmiotów nie związanych z ochroną przyrody,
- zmian stosunków wodnych mających wpływ na stan drzew;

2) wymogiem 10-metrowej strefy ochrony, liczonej od pni drzew, z wykluczeniem:

- wznoszenia, budowy lub rozbudowy jakichkolwiek obiektów budowlanych, urządzeń lub instalacji, a także prowadzenia prac ziemnych,
- zanieczyszczania terenu lub wód,
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów,
- niszczenia gleby lub roślinności,
- wzniecania ognia.

Zakazy i nakazy dotyczące przyrodniczych obszarów ochronnych, zgodne są z aktualnie obowiązującymi przepisami odrębnymi, dotyczącymi ochrony przyrody.

Strefy ochronne

Do ujęć wodnych i otworów studziennych obowiązują strefy ochronne:

- Teren ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych
Jest to obszar, na którym usytuowane jest ujęcie wody oraz otaczający je pas gruntu o szerokości od 8 do 10 m, zależnie od charakteru i rodzaju ujęcia. Dopuszczalne jest wyznaczanie granic terenu ochrony bezpośredniej o innej szerokości, jeżeli jest to uzasadnione ukształtowaniem i zagospodarowaniem terenu otaczającego ujęcie wód

podziemnych. Na terenie ochrony bezpośredniej zabronione jest użytkowanie gruntów do celów nie związanych z eksploatacją ujęcia wody.

- Teren ochrony pośredniej, strefy ochronne ujęcia
Jest to obszar wyznaczony na podstawie ustaleń zawartych w dokumentacji hydrogeologicznej obszaru zasobowego ujęcia obejmujący strefę wewnętrzną, przylegającą do terenu ochrony bezpośredniej i zewnętrzną. Wewnętrzny teren ochrony pośredniej obejmuje obszar wyznaczony 30-dniowym czasem przepływu wody w warstwie wodonośnej do ujęcia. Zewnętrzny teren ochrony pośredniej obejmuje obszar spływu wód do ujęcia, w tym także obszar zasilania oraz obszar ochrony jakościowej i ilościowej (zasobowej) ujęcia. Sposób wyznaczania granic. Teren ochrony pośredniej określają odpowiednie przepisy, w których podane są także nakazy, zakazy i ograniczenia w użytkowaniu terenów wewnętrznego i zewnętrznego ochrony pośredniej.
- Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód należy:
  - 1) odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
  - 2) zagospodarować teren zielenią,
  - 3) odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
  - 4) ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających; na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.
- Na terenach ochrony pośredniej może być zabronione lub ograniczone wykonywanie robót oraz innych czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, a w szczególności:
  - 1) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
  - 2) lokalizowanie budownictwa mieszkalnego oraz turystycznego,
  - 3) używanie samolotów do przeprowadzania zabiegów rolniczych,
  - 4) rolnicze wykorzystanie ścieków,
  - 5) przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych,
  - 6) stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin,
  - 7) budowa autostrad, dróg oraz torów kolejowych,
  - 8) wykonywanie robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych,
  - 9) lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt,
  - 10) lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu,

- 11) lokalizowanie składowisk odpadów komunalnych lub przemysłowych,
- 12) mycie pojazdów mechanicznych,
- 13) urządzenie parkingów, obozowisk oraz kąpielisk,
- 14) lokalizowanie nowych ujęć wody,
- 15) lokalizowanie cmentarzy oraz grzebanie zwłok zwierzęcych.

Na terenach ochrony pośredniej ujęcia wody podziemnej zabronione lub ograniczone jest:

- 1) wydobywanie kopalin,
- 2) wykonywanie odwodnień budowlanych lub górniczych,
- 3) urządzenie przyzmk kiszonkowych,
- 4) chów lub hodowla ryb, ich dokarmianie lub zanęcanie,
- 5) pojenie oraz wypasanie zwierząt,
- 6) wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu,
- 7) uprawianie sportów wodnych,
- 8) użytkowanie statków o napędzie spalinowym.

Na właścicieli gruntów położonych na terenie ochrony pośredniej może być nałożony obowiązek stosowania odpowiednich upraw rolnych lub leśnych, a także zlikwidowania nieczynnych studni oraz, na ich koszt, ognisk zanieczyszczeń wody.

Przy ustalaniu zakazów, nakazów i ograniczeń dotyczących użytkowania gruntów na terenie ochrony pośredniej należy uwzględnić warunki infiltracji zanieczyszczeń do poziomu wodonośnego, z którego woda jest ujmowana.

Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych wyznacza się na podstawie ustaleń zawartych w dokumentacji hydrogeologicznej tego ujęcia. Istnieje obowiązek podjęcia stosownych działań w zakresie regionalnej i oszczędnej eksploatacji zasobów wód głębinowych z uwzględnieniem systemowego odprowadzenia ścieków sanitarnych z terenów zabudowanych.

XVI. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego

Politykę ochrony dziedzictwa kulturowego określono zgodnie ze "Studium historyczno-konserwatorskim dla gminy Siennica" oraz obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Siennica.

Z uwagi na 10 letni okres jego obowiązywania część ustaleń wymagała korekty z uwagi na przeprowadzone i planowane działania inwestycyjne, uwzględniające zachowanie w jak najlepszym stanie zasobów i walorów dziedzictwa kulturowego Gminy.

W obrębie obszaru Gminy wyznaczono następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

STREFA "A" – ścisłej ochrony konserwatorskiej,

obejmująca swym zasięgiem następujące obszary i obiekty podlegające prawnej ochronie konserwatorskiej z uwagi na wpisanie zespołów do rejestru zabytków:

- Siennica – zespół klasztorny z ogrodem i cmentarzem przykościelnym,
- Siennica – zespół Szkół im. H. i K. Gnoińskich z ogrodem przyskolnym,
- Boża Wola – zespół dworsko-parkowy,
- Dłużew – zespół dworsko-parkowy,
- Grzebowilk – zespół dworsko-parkowy,
- Grzebowilk – cegielnia,
- Kąty Zdroje – zespół dworsko-parkowy,
- Nowa Pogorzel – zespół dworsko-parkowy,
- Starogród – zespół dworsko-parkowy,
- Żaków – zespół dworsko-parkowy.

Strefy te posiadają moc prawną z uwagi na zapisy uchwały miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jednak zaproponowano ich skorygowanie w związku z tym wymagane jest ich usankcjonowanie w ustaleniach aktów prawa miejscowego.

W obrębie strefy „A”, opracowywana w przyszłości zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinna wprowadzać zasadę działania w oparciu o przepisy odrębne dla prac inwestycyjnych w tym również zmiany funkcji.

W Siennicy przy zespole Szkół im. H. i K. Gnoińskich, możliwość lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – fotowoltaiki – w sąsiedztwie stawu, w zasięgu pokazanym na rysunku studium. Obowiązek dostosowania do układu zieleni stanowiącej ochronę widokową obszaru, uściślenie granic lokalizacji urządzeń fotowoltaiki na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

STREFA „B” – ochrony zachowanych elementów zabytkowych

służąca ochronie wartości przestrzennych i krajobrazowych, obejmująca swym zasięgiem następujące obszary i obiekty:

- historyczne rozplanowanie miejscowości Siennica,
- cmentarz parafialny w Siennicy,
- teren przy cegielni w Grzebowilku,
- teren przy dworze w Drożdżówce,
- teren wokół pomnika ku czci pomordowanych w Łękawicy,
- teren przy dworze w Zglechowie,
- teren wokół kaplicy w Zglechowie,
- teren wokół kaplicy w Żakowie,
- teren wokół dworu w Żakowie,
- układ przestrzenny miejscowości Starogród,

- teren wokół kaplicy w Kątach,
- aleja w Dłużewie.

W strefie tej docelowo w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny zostać sprecyzowane ustalenia zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu dających szansę realizacji nowej zabudowy dostosowanej w skali i formie do historycznej kompozycji przestrzennej przy nadaniu funkcji wykluczającej degradację zabytków. Należy zwrócić szczególną uwagę na konieczność podjęcia działań rewaloryzacyjnych w obrębie historycznego układu przestrzennego. W zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sprecyzowane powinny zostać dopuszczalne gabaryty w zakresie wysokości i formy kształtowania wprowadzanej zabudowy.

STREFA "K" – ochrony krajobrazu

mająca na celu uzupełnienie strefy ochrony konserwatorskiej "A" i "B" oraz jako strefa autonomiczna w przypadku alei łączącej Dłużew z Lasominem, obejmująca następujące tereny i obiekty:

- teren wokół cmentarza parafialnego w Siennicy,
- pozostałości parku dworskiego w Siennicy (obręb Stara Wieś),
- teren przy zespole dworsko-parkowym w Dłużewie,
- aleję łączącą Dłużew z Lasominem,
- teren przy zespole dworsko-parkowym w Grzebowilku,
- teren przy zespole dworsko-parkowym w Kątach,
- teren przy zespole dworsko-parkowym w Nowej Pogorzeli,
- teren przy parku podworskim w Starogrodzie,
- teren przy zespole dworsko-parkowym w Żakowie.

W strefie tej, docelowo powinny zostać wprowadzone na etapie sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalenia kształtowania zasad zabudowy i zagospodarowania terenu mające na celu pozostawienie wglądów i powiązań widokowych w harmonijnym krajobrazie.

STREFA "E" – ochrony ekspozycji zespołu zabytkowego

obejmująca następujące tereny i obiekty:

- widok na zespół klasztorny, z ulicy Akacjowej w Siennicy,
- widok na zespół klasztorny i zespół szkolny w Siennicy, z szosy Siennica – Kołbiel w kierunku północno-wschodnim,
- widok na zespół dworsko-parkowy w Bożej Woli, z szosy Siennica – Cegłów,
- widok na zespół dworsko-parkowy w Dłużewie, z drogi Majdan – Dłużew,
- widok na cegielnię w Grzebowilku, z drogi Grzebowilk – Pogorzel.

W strefie tej, powinny zostać wprowadzone na etapie sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu mające na celu pozostawienie eksponowania obiektów zabytkowych przy ograniczeniu wysokości nowych obiektów kubaturowych, braku reklam i zwartych nasadzeń roślinności wysokiej.

Ochrona zabytków archeologicznych

Strefy ochrony zabytków archeologicznych obecnie posiadają moc prawną wynikającą z ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Z uwagi na badania i nadzory archeologiczne przeprowadzone w wyniku procesów inwestycyjnych wymagają one korekty.

W studium zaproponowano:

STREFĘ obserwacji archeologicznych „OW”

mającą na celu ochronę zabytków archeologicznych (stanowisk archeologicznych). W strefie tej, powinny zostać wprowadzone na etapie sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zasady przeprowadzenia na warunkach określonych ustawowo, archeologicznych badań ratowniczych, wyprzedzających zamierzone inwestycje i obejmujących inwestorski nadzór archeologiczny przy wszystkich robotach ziemnych związanych z inwestycją.

STREFĘ „OWD” – domniemanych znalezisk archeologicznych (stref ochrony stanowisk archeologicznych)

W strefie tej, powinny zostać wprowadzone na etapie sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zasady sprawowania nadzoru archeologiczno – konserwatorskiego podczas prac inwestycyjnych na warunkach określonych ustawowo.

XVII. KIERUNKI ROZWOJU OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

System transportowy gminy Siennica będzie określony poprzez układ komunikacyjny tj. sieć drogową (uliczną). Natomiast komunikacja zbiorowa dotyczyć będzie traktacji autobusowej (linii autobusowych) wykorzystującej trasy drogowe.

XVII.1. Cele rozwoju systemu transportowego

Sprawne działanie systemu transportowego Gminy, a w szczególności jej układu drogowego warunkuje prawidłowy rozwój i funkcjonowanie struktury przestrzennej.

Zrealizowanie tego nadrzędnego celu będzie uzależnione od:

- zapewnienia realizacji drogowych powiązań zewnętrznych z najbliższymi miastami, układem dróg krajowych i z sąsiednimi gminami,

- zapewnienia obsługi komunikacyjnej zagospodarowania przestrzennego w układzie wewnętrznym Gminy drogami o odpowiednim standardzie nawierzchni (docelowo twarda ulepszona),
- rozwoju sieci zewnętrznych powiązań autobusowych Gminy,
- zagęszczenia sieci powiązań wewnątrzgminnych w nawiązaniu do rozwoju powiązań wewnątrz wojewódzkich,
- poprawy w dziedzinie obsługi technicznej pojazdów. Zdecydowanie podstawowym uwarunkowaniem dla rozwoju przestrzennego Gminy jest wyposażenie całego układu dróg w nawierzchnię ulepszoną twardą, w tym przede wszystkim dróg powiatowych i ważniejszych dróg gminnych oraz poprawa parametrów technicznych dróg do wymogów określonych w przepisach odrębnych.

XVII.2. Układ komunikacyjny

System komunikacyjny Gminy składa się z układu drogowego, który stanowi główny element całego systemu:

- sieć drogowa (i uliczna), składająca się z dróg publicznych (a także dróg wewnętrznych),
- oraz trasa kolejowa.

Sieć drogowa

Sieć drogowa (i uliczna), składająca się z drogi wojewódzkiej, Nr 802, klasyfikowanej jako droga główna – G, dróg powiatowych – klasyfikowanych jako drogi zbiorcze – Z oraz dróg gminnych klasyfikowanych jako lokalne – L i dojazdowe – D oraz dróg wewnętrznych.

Głównymi przesłankami kształtowania sieci drogowej stały się uwarunkowania wynikające z:

- wykorzystania istniejących dróg i ich przebiegów,
- powiązania funkcjonalne między jednostkami osadniczymi Gminy,
- zapewnienia obsługi nowych terenów zainwestowanych i ich powiązania z jednostkami osadniczymi Gminy.

Głównym elementem układu jest droga wojewódzka Nr 802, zapewniająca także najistotniejsze połączenia zewnętrzne.

1) Droga wojewódzka Nr 802

Droga klasyfikowana jest jako droga główna – G, jednojezdniowa. Utrzymuje się jej przebieg w nawiązaniu do istniejącego. Wskazane jest ograniczanie bezpośredniej obsługi zainwestowania nowego terenu w strefie drogi. Wymagana szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 25 m.

2) Drogi powiatowe

Drogi powiatowe klasyfikowane są jako drogi zbiorcze – Z, jednojezdniowe.

Utrzymuje się ich przebieg w nawiązaniu do istniejących, przy czym będą podlegać modernizacji skrzyżowań dla poprawy sprawności

i bezpieczeństwa ruchu. Wymagana szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 20,0 m.

Drogi powiatowe zapewniają główne połączenia między jednostkami osadniczymi, ale także obsługę bezpośrednią zainwestowania.

3) Drogi gminne

Drogi gminne pełnić będą trzy podstawowe funkcje:

- stanowić będą połączenia między poszczególnymi jednostkami osadniczym, jako uzupełnienie sieci dróg powiatowych,
- zapewniają obsługę wewnętrzną poszczególnych jednostek osadniczych,
- służyć będą bezpośredniej obsłudze zainwestowania – obiektów posesji.

Drogi (i ulice) gminne obejmują drogi istniejące oraz proponowane – w obszarach nowych terenów zainwestowania. Drogi gminne sklasyfikowane zostały jako lokalne – L i dojazdowe – D. Wymagane szerokości pasów drogowych w liniach rozgraniczających odpowiednio wynoszą: 15,0 m i 12,0 m (drogi i ulice – L) oraz 12,0 m i 10,0 m (drogi i ulice – D).

W przypadkach uzasadnionych trudnymi warunkami terenowymi lub istniejącym zainwestowaniem, dopuszcza się przyjęcie mniejszych szerokości ulic w oparciu o przepisy odrębne.

Siec dróg gminnych wymagać będzie szerszego zakresu działań tj.:

- dostosowywania parametrów technicznych do wymogów technicznych dla odpowiednich klas dróg publicznych,
- realizacji utwardzonych i ulepszonych nawierzchni jezdni i chodników.

Komunikacja autobusowa

Gmina, a właściwie jej jednostki osadnicze pozostaną w zakresie obsługi przez komunikację autobusową i ewentualnie linii busowych. Linia autobusowa wykorzystywać będzie sieć drogową.

XVIII. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

XVIII.1. Zaopatrzenie w wodę

Studium określa potrzebę dalszej rozbudowy sieci dla objęcia nią miejscowości i posesji wskazywanych do rozwoju a dotychczas niezwodociągowanych – przy pełnej adaptacji sieci istniejących. Mieszkańcy Gminy docelowo korzystać będą ze zorganizowanych systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Studnie przyzagrodowe możliwe dla posesji znacznie oddalonych od głównych koncentracji zabudowy pod warunkiem, że woda z tych studni odpowiadać będzie wymogom określonym dla wód do picia. Rozwój urbanizacji na obszarach nie objętych dotychczas siecią wodociągową uwarunkowany jest wcześniejszym wyposażeniem w tę infrastrukturę stosownie do potrzeb rozwojowych. Sieci lokalizować w pasach drogowych.

Wszędzie tam, gdzie układ zabudowy na to pozwoli należy dążyć do realizowania nowych odcinków w układach pierścieniowych i przy wyposażeniu w odpowiedniej przepustowości hydranty przeciwpożarowe nadziemne.

XVIII.2. Odprowadzanie ścieków

Na terenach nowych zainwestowań sieć kanalizacyjna winna być budowana wyprzedzająco w stosunku do zabudowy kubaturowej. Ścieki odprowadzane do kanalizacji komunalnej spełniać muszą wymogi obowiązujących w tym zakresie przepisów. Ścieki o charakterze przemysłowym muszą być podczyszczane z zanieczyszczeń technologicznych w granicach zakładów je wytwarzających.

W miejscowościach nie objętych kanalizacją zbiorczą możliwe jest realizowanie oczyszczalni przydomowych oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych posiadających odpowiednie atesty.

Wody opadowe i roztopowe odprowadzane jako spływ powierzchniowy i infiltrację do gruntu.

Wyjątek stanowi zasada, że ścieki deszczowe z powierzchni szczelnej terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, warsztatów samochodowych, stacji paliw, dróg zaliczanych do kategorii krajowych i wojewódzkich, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha powinny być odprowadzane w sposób zorganizowany poprzez szczelne zamknięte lub otwarte systemy kanalizacyjne i poddane oczyszczaniu stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów, przed wprowadzeniem do wód powierzchniowych bądź do ziemi.

XVIII.3. Gospodarka odpadami

Określone kierunki działań dotyczących gospodarki odpadami wynikają z wymogów państwowych aktów normatywnych w tym zakresie i określają rozwiązanie całokształtu spraw dotyczących gospodarki odpadami na terenie Gminy. W szczególności rozszerzana będzie selektywna zbiórka odpadów prowadzona na terenach posesji.

Obsługa selektywnej zbiórki stałych odpadów komunalnych obejmuje 40 miejscowości gminy Siennica. Obejmuje ona swym zasięgiem, m.in.: nieruchomości zabudowanych (około 2000), placówek oświatowych (około 10), sklepów (około 38), zakładów pracy (około 3) oraz działek rekreacyjnych (około 200).

Obsługa ta polega na odbiorze odpadów bezpośrednio z nieruchomości.

Od roku 2002 w miejscowości Siennica działa składowisko odpadów obojętnych i innych niż niebezpieczne. Przyjmuje ono odpady komunalne z terenu gminy – rocznie około 1000 ton. Według dokumentacji projektowej całkowita pojemność składowiska wynosi 34 100 m³.

XVIII.4. Zaopatrzenie w gaz

Ograniczenia możliwości pełnej gazyfikacji Gminy wynikają jedynie ze względów ekonomicznych. Posiadana koncepcja programowa gazyfikacji może stanowić (po jej ewentualnej aktualizacji) podstawę do prowadzenia dalszych prac projektowych i wykonawczych.

Ustalenie kolejności realizacji poszczególnych etapów prac należy prowadzić z uwzględnieniem stopnia zainteresowania mieszkańców, jak i uzyskanego efektu w postaci zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza i podniesienia standardu życia mieszkańców.

Dalsza gazyfikacja obszaru przez przedsiębiorstwo gazownicze będzie możliwa, jeśli zaistnieją techniczne i ekonomiczne warunki budowy odcinków sieci gazowych. W przypadku braku możliwości budowy odcinków sieci gazowych, zgodnie z regulacją ustawową, gazyfikacja gminy może być realizowana na warunkach określonych w odrębnych umowach zawartych pomiędzy przedsiębiorstwem gazowniczym, a gminą/odbiorcą, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Realizując gazyfikację Gminy, gazociągi średniego ciśnienia winny być prowadzone w pasach drogowych.

Realizacja założeń Koncepcji jest utrudniona, obserwuje się zastój w realizacji, której przyczyną jest brak sieci rozdzielczej wysokiego ciśnienia oraz wystarczającego cienia gazu w sieci istniejącej.

Większość mieszkańców gminy Siennica nadal korzystać będzie z gazu propan-butan.

XVIII.5. Zaopatrzenie w ciepło

Wykorzystywane będą indywidualne źródła ciepła. Większe kotłownie z odcinkami sieci ciepłych mogą mieć miejsce przy obsłudze zorganizowanego budownictwa mieszkaniowego.

Dla ograniczenia emisji zanieczyszczeń wskazuje się stosowanie biomasy i komponentów biopaliw oraz alternatywnych źródeł energii, przy sukcesywnym eliminowaniu kotłowni opalanych węglem. Dla ograniczenia potrzeb ciepłych zaleca się prowadzenie termomodernizację istniejących budynków.

XVIII.6. Telekomunikacja

Połączenia telefoniczne następować będą przez łącza stacjonarne i aktywację telefonów komórkowych. Konieczna będzie rozbudowa sieci i urządzeń telefonii stacjonarnej dla obsługi planowanych inwestycji oraz rozszerzenia zakresu świadczonych usług, w tym dostępu do szerokopasmowego internetu.

Równolegle z łącznością telekomunikacyjną rozwijać się powinien system telefonii cyfrowej i komórkowej. Lokalizacja nowych bazowych stacji przekąźnikowych realizowana będzie na wniosek zainteresowanych operatorów spełniając wymagania przepisów odrębnych.

XVIII.7. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Studium przewiduje zachowanie istniejących linii wysokiego, średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych.

Istniejący system elektroenergetyczny nie stwarza ograniczeń w rozwoju Gminy.

Dla zaopatrzenia nowych terenów rozwojowych i uzupełnienia zainwestowania, nastąpi potrzeba budowy bądź rozbudowy lokalnych stacji transformatorowych 15/0,4 kV, zasilających je linii 15 kV oraz sieci niskiego

napięcia, w tym sieci oświetlenia dróg i ulic. Przewiduje się możliwość realizacji sieci kablowej jeśli wynika to z uwarunkowań, przy spełnieniu przepisów odrębnych.

Docelowo należy dążyć do likwidacji kolizji istniejących linii elektroenergetycznych z możliwym zagospodarowaniem poszczególnych działek.

W Studium zabezpiecza się strefy bezpieczeństwa dla przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych:

- dla LN 110 kV – 36 m (od linii na każdą stronę),
  - dla LN 15 kV – 15 m (7,5 m od linii na każdą stronę),
- z możliwością ich ewentualnej zmiany, w oparciu o przepisy odrębne.

W strefach bezpieczeństwa obowiązuje:

- zakaz lokalizacji budynków przeznaczonych na pobyt ludzi,
- zakaz nasadzeń pod liniami roślinności wysokopiennej, tj. powyżej 3 m,
- nakaz przycinania drzew i krzewów rosnących pod liniami.

Ewentualne odstępstwa możliwe są tylko przy spełnieniu przepisów odrębnych.

Możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – fotowoltaiki – w rejonie składowiska odpadów oraz szkoły w miejscowości Siennica, przy spełnieniu przepisów odrębnych.

XVIII.8. Melioracje

Dla zapewnienia warunków odpływu wód opadowych i roztopowych oraz przewidywanego funkcjonowania urządzeń melioracyjnych należy zachować i konserwować istniejącą sieć rowów i cieków naturalnych.

Studium ustala obowiązek ochrony istniejących urządzeń melioracji wodnych, które powinny być użytkowane zgodnie z ich przeznaczeniem. Ewentualna zmiana przeznaczenia zmeliorowanych użytków rolnych może nastąpić tylko przy braku możliwości innych rozwiązań, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zajmując część terenów objętych melioracją szczegółową należy zapewnić sprawne działanie systemu na terenach przyległych.

Obowiązuje zakaz wznoszenia trwałych naniesień na terenach zalewowych oraz zakaz grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości nie mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu.

XIX. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Przestrzeń rolnicza omawianego obszaru, charakteryzuje się dużą zwartością. Ciągłość tej przestrzeni, jako cecha korzystna z produkcyjnego punktu widzenia, powinna być maksymalnie zachowana także w dalszym rozwoju przestrzennym Gminy. Mniej korzystną cechą terenów rolnych jest stosunkowo mały udział zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, a zwłaszcza pasów zadrzewień o charakterze wiatrochronnym.

Granica pomiędzy terenami leśnymi a rolniczo-osadniczymi jest niewyrównana. Zwartość kompleksów leśnych o wyrównanej granicy rolno-leśnej jest ekologicznie bardzo korzystną cechą, którą należy maksymalnie zachować.

Nieużytki, tereny rolniczo nieprzydatne oraz grunty niskiej jakości są rejonami preferowanymi do zalesień. Na terenie Gminy obszary te zajmują stosunkowo duży obszar potencjalnie przydatny do zalesień.

Określając ich granice oparto się przede wszystkim na analizie obecnego rozmieszczenia powierzchni leśnych. Kierowano się zasadą wypełniania luk w obecnych zalesieniach i wyrównywania – rozszerzania kompleksów leśnych w rejonach, gdzie są szczególnie rozdrobnione lub zawężone. Zalesienia mogłyby docelowo wzmocnić tereny aktywne przyrodniczo, w tym zwiększyć potencjał przyrodniczy.

W oparciu o przepisy odrębne w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej, określono następujące nakazy i zakazy związane z prowadzeniem gospodarki leśnej jakim podlegają lasy ochronne:

- zakaz pełnego lub sezonowego pozyskiwania drewna,
- zakaz melioracji odwadniających,
- nakaz zmiany sposobu użytkowania zrębowego na przerębowy,
- nakaz wykonywania określonych zabiegów w zakresie zagospodarowania i ochrony lasów.

Poza zwartymi kompleksami leśnymi występują również małe lasy śródpolne, które są istotne dla kształtowania warunków ekologicznych, w tym dla świata zwierzęcego.

Zwiększanie udziału takich terenów w ogólnym bilansie powierzchni przyczynia się do kształtowania korzystnego bilansu wodnego, oddziałuje na warunki sanitarne i podnosi jakość przestrzeni rolniczej.

Ochrona istniejących lasów polegać powinna w głównej mierze na przestrzeganiu zabezpieczenia zmiany przeznaczenia większych terenów leśnych na inne cele oraz egzekwowaniu obowiązków ciążących na właścicielach lasów, odpowiedniej pielęgnacji lasów.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że rolnicza przestrzeń produkcyjna w gminie nie w pełni jest wykorzystywana.

Uwzględniając ten stan, w kształtowaniu rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Studium kierowano się następującymi zasadami:

- wskazane tereny nowej zabudowy, uszczuplające areal użytków rolnych, starano się lokalizować w enklawach i w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, na gruntach nadających się pod zabudowę, posiadających odpowiednie uzbrojenie lub łatwość jego wykonania, o relatywnie najniższej przydatności do produkcji rolnej,
- w celu poprawy struktury agrarnej konieczne jest wdrażanie procesu scaleń i wymiany gruntów.

Ponadto na terenach rolnych dopuszcza się:

- przebudowę i rozbudowę istniejących siedlisk zagrodowych,
- realizację zabudowy zagrodowej zgodnie z przepisami odrębnymi,
- lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- eksploatację kruszywa na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
- budowę dróg lokalnych i dojazdowych niezbędnych do funkcjonowania tych terenów oraz poszerzenie istniejących dróg,
- przeznaczenie gruntów rolnych pod zalesienie na wniosek właściciela, jeśli spełniają one warunki określone w przepisach odrębnych.

XX. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH ORAZ OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY, FILAR OCHRONNY

1. Na terenie Gminy występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią (zasięg wielkiej wody o prawdopodobieństwie 1%) znajduje się w rejonie rzeki Świder: między południową częścią miejscowości Dłużew, a północną częścią miejscowości Majdany, na południu miejscowości Wólka Dłużewska, w północnej części miejscowości Starogród.

Na terenach szczególnego zagrożenia powodzią dopuszcza się realizację urządzeń związanych z ochroną środowiska, funkcjonowaniem rzek, a także z wypoczynkiem i sportem.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią dopuszczalne są tylko prace ziemne związane np. z regulacją lub utrzymaniem wód, a także rozbudową, modernizacją i konserwacją wałów przeciwpowodziowych.

Zgodnie z przepisami odrębnymi przygotowywane są wstępne oceny wystąpienia ryzyka powodziowego dla obszarów dorzeczy. Znajdą się tam m.in. mapy obszarów dorzeczy, opis powodzi historycznych, które swoim działaniem spowodowały duże zagrożenie dla ludzi i środowiska.

Opracowane też zostaną oceny potencjalnych negatywnych skutków powodzi mogących wystąpić w przyszłości. Ocenie poddany też będzie stan istniejących budowli przeciwpowodziowych.

Dla obszarów, które we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego zostaną wskazane jako narażone na niebezpieczeństwo powodzi, zostaną utworzone mapy zagrożenia oraz ryzyka powodziowego. Pokażą one, jakie jest ryzyko powodzi jej zasięg oraz rozmiar ewentualnych zniszczeń.

- Na mapach tych zostanie podany zasięg powodzi przy różnych wezbraniach wody (im większy poziom wód, tym większy obszar zostanie zalany). Będzie można z nich wyczytać też np. prędkość przepływu wody.
2. Na obszarze gminy Siennica, nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.
  3. Na terenie gminy Siennica nie występują obszary i obiekty, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

XXI. OBSZARY WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI, PRZEKSZTAŁCEŃ LUB REHABILITACJI ORAZ GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH

1. Za obszary wymagające przekształceń uznaje się:
  - zdegradowane tereny położone na dawnych obszarach przemysłowych, hodowlanych, d. SKR-ów które nie spełniają swej pierwotnej funkcji, a istniejące tam obiekty uległy znacznej dekapitalizacji: w Siennicy (obręb Stara Wieś), Grzebowilku, Lasominie,
  - pozostałości dawnych obiektów użyteczności publicznej, jak szkoła w Łękawicy i Kośminie.
2. Obszarami przeznaczonymi do rekultywacji są tzw. „dzikie wysypiska śmieci” oraz doły i tereny poeksploatacyjne, których liczba wzrasta, a które wpływają negatywnie na środowisko.
3. Na terenie Gminy Siennica występują tereny zamknięte, do których zalicza się tereny kolejowe (zgodnie z decyzją nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009 r., w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych). Tereny zamknięte na obszarze Gminy stanowią nieruchomości określone jako działki ewidencyjne o numerach 1205,1206,107/6, obręb Grzebowilk oraz 235 obręb Chełst.

XXII. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO

XXII.1. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym

1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym mogą być lokalizowane na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji podejmowanych zgodnie z procedurą określoną w aktualnych przepisach prawa.
2. Listę inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym dla obszaru gminy, ustala Rada Gminy w uchwalanych przez siebie dokumentach, takich jak: coroczne budżety, biorąc pod uwagę strategię rozwoju gospodarczego, rozwoju kultury fizycznej, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wieloletnie plany inwestycyjne.

Do zadań tych należą również działania i przedsięwzięcia związane z uzbrojeniem terenu w infrastrukturę techniczną, głównie kanalizację, ulice gminne, ochronę środowiska, remonty i modernizacja obiektów.

W Studium przyjęto, iż inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym to takie, które służą zaspokajaniu potrzeb miejscowych, a więc gminy i jej mieszkańców.

Do inwestycji tych zaliczyć można:

- budowę kompleksu sportowego „Moje Boisko – Orlik 2012”,
- modernizację budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Siennicy,
- budowę stawów rekreacyjnych oraz utworzenie miejsca spotkań mieszkańców we wsi Grzebowilk i Dąbrowa,
- przebudowę i rozbudowę gminnej oczyszczalni ścieków w Siennicy,
- rozbudowę oświetlenia ulicznego w Siennicy,
- budowę systemów pozyskiwania energii odnawialnej.

XXII.2. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikają, z jednej strony z przyjętych programów krajowych, wojewódzkich, a z drugiej strony – z propozycji samorządu lokalnego, wyrażonych w dokumentach określających i kształtujących politykę rozwoju gminy.

Do programów zadań rządowych, służących realizacji inwestycji publicznych o znaczeniu ponadlokalnym na obszarze województwa mazowieckiego należy: Program Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego. Zadania rządowe w nim występujące nie obejmują gminy Siennica.

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie Gminy zaliczamy przebudowę drogi nr 802 (Mińsk Mazowiecki – Seroczyn) na odcinku Siennica – Seroczyn, (zadanie ujęte w Studium Planu Zagospodarowania Przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Warszawy).

XXIII. ZABEZPIECZENIE WARUNKÓW OBRONNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

1. Istniejący i rozbudowywany system zaopatrzenia w wodę pitną powinien mieć zapewnioną możliwość wykorzystania także w sytuacji szczególnej poprzez zasilanie ujęć wody pitnej w energię elektryczną z przewoźnych zespołów prądowców.
2. Uznaje się za niezbędne, by w ramach istniejącej i rozbudowywanej sieci wodociągowej zapewnione były hydranty naziemne oraz, by została zapewniona niezbędna łączność z możliwością wykorzystywania tych elementów w sytuacji szczególnej i dla celów p.poż. Na magistralnych przewodach wodociągowych w pobliżu dużych obiektów produkcyjno-

magazynowych należy stosować hydranty przeciwpożarowe nadziemne o średnicy nominalnej DN 100.

3. Stanowiska parkingowe zlokalizowane wzdłuż dróg powinny być wyposażone w odpowiednią infrastrukturę techniczną zapewniającą parkowanie pojazdów ciężarowych z tym, że parkingi dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne powinny być lokalizowane na obrzeżach, w obszarach niezabudowanych z dala od istniejących zabudowań.
4. Należy uwzględniać możliwość wykorzystania terenów zielonych, pól, boisk, placów w sytuacjach szczególnych na cele obronności i ewentualne doraźne budowle ochronne w przypadkach szczególnych zagrożeń.

XXIV. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

1. Na terenie Gminy nie wskazuje się obszarów do przeprowadzenia procedury scalenia, w myśl przepisów odrębnych.
2. Na terenie Gminy nie wyznacza się wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

XXV. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

1. Cały obszar gminy Siennica objęty jest następującymi obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego:
  - Uchwała Nr V/43/99 Rady Gminy w Siennicy z dnia 25 lutego 1999 roku w sprawie uchwalenia zmiany w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego Gminy Siennica (dt. terenu budownictwa jednorodzinnego w części wsi Siennica i Siennica obręb Stara Wieś),
  - Uchwała Nr VIII/58/99 Rady Gminy w Siennicy z dnia 27 maja 1999 roku w sprawie uchwalenia zmiany w miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Siennica (dt. terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Siennica obręb Stara Wieś),
  - Uchwała Nr VIII/59/99 Rady Gminy w Siennicy z dnia 27 maja 1999 roku w sprawie uchwalenia zmiany w miejscowego planu ogólnego

zagospodarowania przestrzennego Gminy Siennica (dt. terenu zabudowy usługowej we wsi Kąty),

- Uchwała Nr IX/87/99 Rady Gminy w Siennicy z dnia 28 grudnia 1999 roku w sprawie uchwalenia zmiany w miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Siennica (dt. terenu wysypiska odpadów we wsi Siennica),
  - Uchwała Nr VIII/62/03 Rady Gminy w Siennicy z dnia 28 sierpnia 2003 roku w sprawie uchwalenia zmiany w miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Siennica (dt. terenu całej gminy z wyłączeniem w/w planów),
2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego to głównie tzw. tereny rozwojowe dla funkcji mieszkaniowej, pokazane na planszy kierunki zagospodarowania.
  3. Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne – pokazano na rysunku Studium.
  4. Za zgodne z intencją Studium uznaje się możliwość opracowywania planów miejscowych w podziale na poszczególne zadania, w ramach poszczególnych obszarów, w różnych horyzontach czasowych. Wskazane obszary można dzielić na mniejsze fragmenty, w nawiązaniu do istniejącego zainwestowania, struktury komunikacyjnej i infrastrukturalnej.

Przedstawione zasięgi do przyszłej urbanizacji należy traktować jako docelowe, do sukcesywnej realizacji, nawet we fragmentach, poprzez opracowywanie planów miejscowych.

XXVI. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ INNE OBSZARY PROBLEMOWE

Niniejsze Studium nie określa obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych, zgodnie z przepisami odrębnymi, ze względu na to iż na obszarze Gminy takie pomniki nie występują.

Występowanie obszarów problemowych w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania – nie dotyczy terenów objętych Studium.

XXVII. INTERPRETACJA ZAPISÓW STUDIUM, UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

XXVII.1. Interpretacja zapisów i ustaleń Studium zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego, lecz jedynie dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Jednocześnie ustalenia zawarte w studium są wiążące dla organów gminy sporządzających plany miejscowe. Ustalenia zawarte w tekście i załącznikach graficznych studium wyrażają jedynie kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru, nie są zaś ścisłym przesądzeniem o formie i granicach zainwestowania i użytkowania terenów.

Określenia dotyczące formy użytkowania terenów dotyczą podstawowych i uzupełniających lub towarzyszących rodzajów zabudowy. Na terenach tych mogą być realizowane także inne formy zabudowy, pod warunkiem nie pozostawania w sprzeczności z formami określonymi w studium. Przy opracowywaniu planów miejscowych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę należy przewidzieć zieleń publiczną, stwarzającą warunki do wypoczynku i rekreacji a jednocześnie stanowiącą o estetyce danego terenu. Poza drogami wskazanymi na załączniku graficznym studium, w zależności od potrzeb społeczności lokalnej, możliwa jest realizacja nowych dróg gminnych, których przebieg zostanie ustalony w drodze decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Nowe obiekty winny spełniać wskaźniki i kierunki określone w niniejszym dokumencie.

XXVII.2. Uzasadnienie i synteza ustaleń

Zgodnie z Uchwałą Nr XXVII/203/2009 z dnia 29 grudnia 2009 r. Rady Gminy Siennica o przystąpieniu do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, Studium, obejmuje obszar gminy w jej granicach administracyjnych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy to opracowanie strategiczne dla rozwoju przestrzennego Gminy. Mimo, że nie ma ono rangi prawa miejscowego, to jednak stanowi oś systemu planowania przestrzennego na poziomie gminy.

W opracowanym dokumencie znalazły się informacje wynikające z:

- rozpoznania aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,

- sformułowania kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy, a także podstawowych zasad polityki przestrzennej i zasad ochrony interesu publicznego,
- stworzenia podstaw do koordynacji sporządzania planów miejscowych,
- integrowanie polityki przestrzennej państwa z interesami gminy, a także wpływanie na formułowanie zadań rządowych, wojewódzkich i powiatowych, związanych z priorytetami rozwoju gminy,
- zbiorów informacji stwarzających warunki dla promocji przestrzennych walorów gminy w celu lokowania działalności związanej z preferowanymi formami aktywności gospodarczej i społecznej,
- promocji walorów i możliwości inwestycyjnych gminy.

Istniała konieczność dostosowania aktualnych opracowań planistycznych do nowych wymogów przepisów prawnych.

Na potrzeby Studium sporządzono „Opracowanie Ekofizjograficzne dla gminy Siennica” w jej granicach administracyjnych.

Opracowanie to stało się bazą do opracowania przyrodniczych i środowiskowych barier oraz kierunków rozwoju, dla całego terenu objętego Studium.

Przemysłany i zaakceptowany przez lokalną społeczność oraz władze samorządowe ład i rozwój przestrzenny gminnego obszaru, w tym rozwój zabudowy, komunikacji, ogólnodostępnych przestrzeni publicznych oraz usług i ich dostępności nowych terenów inwestycyjnych, pozwoli na poprawę warunków i jakości życia mieszkańców.

Ekonomiczny i społeczny rozwój gminy Siennica następować będzie przy jednoczesnym poszanowaniu i racjonalnym wykorzystaniu walorów środowiska przyrodniczego oraz czynników lokalizacyjno-gospodarczych.

Zapisy Studium i ich respektowanie zapewnią równowagę pomiędzy rozwojem zainwestowania i uzbrojenia terenów, a ochroną wartości przyrodniczych i kulturowych. Wskazują obszary szczególnej ochrony i największych zagrożeń.

Studium określa zasady ochrony środowiska, jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego.

Koniecznym jest respektowanie przez władze gminy podstawowych zasad gospodarki przestrzennej (kształtowanie ładu przestrzennego, ochrona interesu/dobra publicznego, zrównoważony rozwój), a także wysoka świadomość ekologiczna i aktywność władz i mieszkańców na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego oraz integracja społeczności lokalnej wokół realizacji wspólnych zadań i celów.

Celem wprowadzenia zmian w Studium jest przede wszystkim określenie aktualnej polityki przestrzennej władz samorządowych gminy Siennica.

Przyjęte ustalenia są kontynuacją i aktualizacją polegającą na dostosowaniu nowych opracowań zarówno w skali województwa jak i w skali lokalnej w celu polepszenia jakości życia i rozwoju gospodarczego.

Dla obszaru objętego zmianą Studium, w przyjętych rozwiązaniach, uwzględniono:

1. Kształtowanie wielofunkcyjnego rozwoju Gminy, zagospodarowania i użytkowania jej terenów w oparciu o konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju.
2. Podnoszenie jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój infrastruktury technicznej, rozwiązywanie problemów gospodarki wodno-ściekowej, zapewnienie uzyskania współcześnie oczekiwanych standardów sanitarnych, poprawa jakości środowiska naturalnego i likwidacja zagrożeń ze strony rozwoju komunikacji.
3. Przestrzeganie zasad ładu przestrzennego i harmonijnego uporządkowania przestrzeni, realizację zabudowy zgodnie z ustalonymi zasadami i standardami urbanistycznymi.
4. Podnoszenie poziomu estetyki najbliższego otoczenia życia i pracy mieszkańców.
5. Umiejętne i przemyślane godzenie interesów osób prywatnych i zamierzeń rozwojowych Gminy.

Władze lokalne będą realizowały politykę przestrzenną zapisaną w Studium, przestrzegając ustalonych w tym dokumencie zasad w odniesieniu do stref:

- Ochrony ekologicznej (wartości przyrodnicze),
- Ochrony zabytków (wartości historyczne),
- Urbanizacji (tereny budowlane i inwestycyjne).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Siennica pomimo, iż nie jest aktem prawa miejscowego, to jego znaczenie dla całej Gminy i jej mieszkańców, ma wartość szczególną. Jest to dokument o charakterze strategicznym, określającym długofalową politykę władz samorządowych w zakresie gospodarki przestrzennej.

Jest ono jedynym opracowaniem planistycznym, obejmującym obszar całej Gminy, w jej granicach administracyjnych, oraz zgodnie ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U z dnia 12 czerwca 2012 r. poz. 647) – ustalenia studium są wiążące przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

BIBLIOGRAFIA

1. Uchwała Nr VII/62/03 Rady Gminy w Siennicy z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Siennica.
2. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006-2016.
3. Strategia Rozwoju Lokalnego Powiatu Mińskiego na lata 2008-2020, Starostwo Powiatowe w Mińsku Mazowieckim. Uchwała Nr XZVI/133/08 rady Powiatu Mińskiego z dnia 3 września 2008 r.
4. Program ochrony środowiska w powiecie mińskim, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Mińsku Mazowieckim. Uchwała Nr XXI/154/05 Rady Powiatu Mińskiego z dnia 22 czerwca 2005 r.
5. Strategia rozwoju Gminy Siennica do 2020 roku.
6. Program rozwoju lokalnego Gminy Siennica na lata 2004-2014.
7. Program ochrony środowiska Gminy Siennica.
8. Program gospodarki odpadami komunalnymi dla Gminy Siennica.
9. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2008-2032.
10. Uchwała nr XVI/133/08 Rady Powiatu Mińskiego z dnia 3 września 2008 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Lokalnego Powiatu Mińskiego na lata 2008-2020. Opracował Zespół Koordynujący powołany Uchwałą Zarządu Powiatu.
11. Lokalna Strategia Rozwoju 2009-2015 obejmująca obszar gmin: Dębe Wielkie, Dobrze, Halinów, Jakubów, Mińsk Mazowiecki, Siennica, Stanisławów.
12. Zagospodarowanie przestrzenne dolin rzecznych, a zagrożenie powodziowe województwa mazowieckiego, Biuro Planowania Regionalnego, 2008 r.
13. Program małej retencji dla Województwa Mazowieckiego, Samorząd Województwa Mazowieckiego, 2008 r.
14. Plan Zagospodarowania przestrzennego Województwa Mazowieckiego, Samorząd Województwa Mazowieckiego, 2004 r.
15. Studium Planu Zagospodarowania Przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Warszawy, 2010 r.